Can Dündar

Savasta Ne Yaptin Baba?

Savas Yazilari

Önsöz

"Yigitler diyari" namiyla taninan ilimizde bir sarsinti olmustu geçtigimiz yillarda...

Öyle büyük siddette bir deprem degildi aslinda, ama hastanede yüzlerce yarali vardi.

Önce binalar yikildi sanilmisti. Oysa önemli bir enkaz da yoktu.

isin asli sonradan anlasildi:

"Deprem" lafim duyan "yigitler" evi barki, çoluk çocugu ortada birakip kendilerini balkondan atmislardi.

Önemsiz bir sarsinti, evleri degilse bile, asirlik karizmalari yerle bir etmis, "yigitlik" namini ayaklar altina almisti.

Toprak degil, insanlarin birbirlerine inançlari sarsilmisti.

Deprem olsa bu kadar yikilmazlardi.

2003 yilinin ilk aylarinda böyle sarsildi Türkiye...

Hükümet degisimi, Kibris'ta çözüm umudunun yitirilmesi, Avrupa Birligi üyeliginin tehlikeye girmesi ve nihayet Irak krizi artçi sarsintilar gibi salladi ülkeyi...

Son darbe, Amerikan-lngiliz koalisyonunun Irak saldirisi oldu.

Depremin merkez üssü Türkiye degildi gerçi, ama tipki deprem yemis illerde oldugu gibi çok sayida "yarali"ya mal oldu.

Etkisi önümüzdeki yillara yayilacak büyük bir zihni zelzeleydi bu...

"Dogu" ve "Bati" imgelerinin, globallesmenin, yeni dünya düzeninin, Türk-Amerikan iliskilerinin, Türkiye'nin Ortadogu'daki yerinin, Islamcilikla-Amerikancilik arasinda sikisip kalmis bir hükümetin sorgulandigi yaman bir depremdi.

Öyle ki, daha sarsinti bitmeden kimin ne oldugu çikti ortaya; inançlar göçtü, ilkeler tarumar, karizmalar yerle bir oldu.

Savasin alevi sadece Irak'i degil, Türkiye'deki degerler sistemini de kavurdu.

Savasa karsi görünüp savastan para kazanmaya çabalayan müteahhitler, "Amerika kizacak, paramizi kesecek" diye katliama göz yuman sirketler, "Savas olasiligi arttikça borsa yükseliyor" diye neselenen

mirasyediler, milliyetçi görünüp Amerikalidan daha Amerikanci çikan kalemler, üç ay önce oy verdigi hükümeti simdi "Sasirma, öfkemizi tasirma" diye yerden yere çalan kitleler, "kaba emperya-lizm"in dönüsüyle eski sloganlarini, bayraklarini, "Hayir"li pankartlarini sandiktan çikarip yollara düsen 68'liler, 78'liler, 88'lilerle tarihe geçecek bir dönüm noktasi oldu 2003 yili...

Herkesin hem kendi yerini hem ülkesinin kaderini yeniden sorguladigi bir insanlik sinavi...

Bu kitapta, sözünü ettigim aylar içinde, Irak krizinin ve savasin sicakligi içinde yazilmis yazilar var.

Kimi Milliyet'te günlük, kimi Aktüel'de haftalik, kimi "Gazetem.net" sitesinde 15'te bir kaleme alinmis makaleler...

Türklere, Kürtlere, Amerikalilara, Iraklilara hitaben yazilmis satirlar...

Kâh gemlenmez bir öfkeyle, kâh sancili bir hüzünle karalanan, diklenen, sizlanan ya da haykiran, yayimlandiginda bazen Meclis koridorlarinda, bazen El-Cezire televizyonunda okunan, küfredilen ya da alkislanan, ama bir dönemin kavgasini alenen ortaya koyan yazilar...

Onlari, oldugu gibi ve yayimlanis sirasiyla topladim bu kitapta...

Herkesin korkuyla balkondan atladigi bir dönemin belgesi olarak basilsin istedim.

O sancili günlerde daima yanimda olan, yaziya dökülen fikirleri hararetle tartisan ve yazilari herkesten önce okuyup paylasan esim Dilek'e bir tesekkür bu kitap....

Yarin "Savasta ne yaptin baba?" diye soracak ogluma da bir armagan.

Can Dündar Nisan 2003

Simdi Savasa Dikkat!

inanilmaz bir ülke bu Türkiye!..

Bir sürprizler diyari...

Bayram tatilinden yararlanarak bir haftada iki Avrupa kentine gittim.

Meclis kürsüsünde yemin ederken biraktigim Fadil Akgündüz, döndügümde Kartal cezaevinde makarna kasikliyordu.

Giderken Tayyip Erdogan yasakliydi; yasagi neredeyse kalkmis.

Devletin istihbarat teskilatinin raporunda "çete lideri" oldugu yazilan Mehmet Agar DYP liderligine tirmanmis.

"Tasfirin erkegi" Tamer Karadagli balayindaydi; geldik ki, evi barki dagitmis.

Bunun adina ister "istikrarsizlik" deyin, ister "dinamizm"; surasi kesin ki, her an her seyin olabilecegi bir cografya burasi...

Avrupa'nin, Türkiye'nin, Kibris'in, Irak'in kaderlerinin kesistigi Kopenhag kavsagi bu kez lafin gelisi degil, gerçekten "tarihi bir zirve" oldu.

Benim ingiliz ve Fransiz basinindan gözledigim su:

Türkiye çok çabaladi, ama yanlis oynadi.

Bir defa, Avrupa'daki müthis Amerikan antipatisini göz ardi ederek AB kapisini ABD'yle zorladi. Rest çekti. "Siz kaybedersiniz" diye tehdit etti. "Biz de NAFTA'ya gireriz" santaji savurdu. Hem bu "dayilanma" politikasi hem "dayimizin" arkalamasi, tam ters tepti. Avrupa, Türkiye üzerinden, isine burnunu sokan ABD'yi de cezalandirdi.

ikincisi, "Biz üstümüze düseni yaptik" deyip pazarligi 2003 gibi zor bir hedeften açarak neticedeki hayal kirikligini hazirladi. Unutulmamali ki, "Kriterlerin çogunu yerine getirdik" diyen lider, bizzat ülkesinde "siyasi yasakli" oldugu için Basbakan sifatiyla konusamiyor, kendi sözlerinin canli tekzibi gibi ortada dolasiyordu.

Üçüncüsü, yillardir bekletilen reform paketi ile Kibris çözümünü "tam Türk isi" yöntemle "yumurta kapiya gelince" gündeme getirdi. Annan planina imzayi, tarih verilmesine endeksleyerek, üstelik bunu da kaderini çözümsüzlüge baglamis Denktas'i ikna etmeden yaparak kendi pazarlik sansini sifirladi ve Rumlari eliyle Avrupa'ya ugurladi.

Olan Kibrisli Türklere oldu. Seyreyleyin göçü simdi...

Yine de, -kim ne derse desin- zirvenin yararli 2 sonucu var:

Birincisi, kirk yildir bekledigimiz tarihin nihayet kesinlesmis olmasi...

ikincisi, o tarihe kadar Kopenhag kriterlerini gerçeklestirecek reformlarin hizlanarak sürecek olmasi...

Türkiye, bana yaptigi sürprizi Avrupa'ya da yaparak, son bir aya sikistirdigi atilima 2003'te hiz verip müzakere tarihini öne bile çekebilir.

Simdi asil dikkati Irak'a yöneltmek gerekiyor.

Çünkü Avrupa pazarliginin kargasasi içinde fazla üzerinde durulamayan bir baska pazarligin ayrintilari yavas yavas aydinlaniyor.

Amerikan basini Baskan Bush'un AB konusunda verdigi destegin, Türkiye'nin Irak savasinda verecegi destege karsilik oldugunu açikça yaziyor.

Simdi -üstelik de hiç isimize yaramadigi gibi tersine isimizi zorlastirmis olan- bu "destegin" bedelini, komsu Irak'a karsi üsleri açip yüz bin Amerikan askeriyle kuzey cephesi olusturarak mi ödeyecegiz?

Kafalari batidan doguya çevirmenin zamanidir.

14 Aralik 2002 Milliyet

Tanidik Bir Öykü

Anlatacagim öykü elli yil öncesinden...

"Allah sonunu benzetmesin" dedirtecek cinsten.

1948'de NATO'nun kurulus hazirliklari basladiginda, Türkiye bu olusumda yer almak için kulise basladi.

Ülkenin aydinlari da, Avrupa semsiyesinin, henüz 2 yasindaki çok partili demokrasi deneyimini güçlendirecegi inanciyla bu girisimi destekledi.

CHP iktidari, seçime üç gün kala, 11 Mayis 1950'de NATO'ya üyelik basvurusu yapti. Sonuç alamadi.

Bunun üzerinde kamuoyunda ciddi bir tepki dogdu.

Seçimleri DP kazanacak ve iktidari devralirken "Niye NATO'ya girmediniz" diye soran Bayar'a, inönü su cevabi verecektir:

"Aldilar da girmedik mi Celal Bey!.."

1950 Mayisinda Demokratlar iktidara geldi.

1950 Haziraninda Kore harbi patladi.

O günlerde Amerikalilar Ankara'ya sökün etti. Söyledikleri suydu:

"Bati ittifakina girmek istiyorsaniz, bunun tek yolu var: Kore'ye asker yollamak".

Menderes hükümeti bu formülün üstüne atladi. O kadar ki, anayasal zorunluluk olmasina ragmen Meclis'in onayini almadan, 25 Temmuz 1950'de Kore'ye asker yollama karari aldi.

Bir hafta sonra, l Agustos 1950'de de NATO'ya yeniden basvurdu.

Cevap Eylülde geldi:

Ret!..

Avrupalilarin, özellikle de Iskandinavlarin ret gerekçesi neydi biliyor musunuz?

"Türkiye'nin, Bati'nin siyasal, kültürel, sosyal degerlerini paylasmamasi..."

"Kuzey Atlantik teskilatinda bir Ortadogu ülkesinin ne isi var"di.

Ama o günlerde bu "defomuz"u örtecek bir gelisme oldu.

Ekim'de Kore'ye varan 4 bin 500 Türk askeri, Ka-sim'da Kunuri'de Çin birliklerini durdurdu. Bir Amerikan tugayini imha edilmekten kurtardi.

Geride 721 sehit, 175 kayip birakarak Türkiye'ye dön-dü.

Tikanan Avrupa yolu, kanla açilmisti.

ABD, hem askerimizin cesaretini görmenin hem komsumuz Sovyetler'in atom silahlarina sahip oldugunu ögrenmenin etkisiyle devreye girdi ve Avrupalilara "Türkiye'yi alin" diye baski yapmaya basladi.

Avrupa "farkli statü verelim", "Akdeniz pakti kuralim" vs. diye bir süre oyaladiysa da sonunda ikna oldu.

Kunuri zaferinden 10 ay sonra Türkiye ittifaka çagrildi.

18 Subat 1952'de de resmen NATO üyesi oldu.

(Daha fazla ayrinti için hocam Baskin Oran'in editörlügünü yaptigi "Türk Dis Politikasi" -iletisim Yay., 2001-kitabini öneririm).

Yarim asir sonra bugün, "Türkiye gibi bir Ortadogu ülkesinin Avrupa Birligi'nde ne isi var" itirazlarinin yükseldigi bir zirvede, Amerika, Türkiye'ye Bati ittifakinda yer alabilmek için, kendi safinda, atom silahlarina sahip olduguna inandigi komsumuz Irak'la savasa girmeyi öneriyorsa, "Tarih tekerrürden mi ibaret" diye sormaz misiniz?

AB üyeligimiz için Batili baskentlere Beyaz Saray'dan açilan -ve hiç de etkili olmadigi, hatta ters teptigi görülen-birkaç telefonun bedelinin, Irak'ta dökülecek kan olmasindan korkmaz misiniz?

Tam da zirvede Türkiye'nin görüsülecegi gün mansetleri süsleyen "ABD gönderecegi 90 bin asker için 6 üs ve 2 liman istedi" haberleri karsisinda irkilmez misiniz?

Elli yillik bekçilik yeter!

Artik "site sakini" olmak istiyoruz. '

15 Aralik 2002 Milliyet

"Savasi Bilen, Savastan Korkar"

Türkiye, bir savasin esiginde, kendisini savasa sokmamis "Milli Sefi aniyor.

ismet Pasa'nm bu en büyük zaferini hatirla(t)manin tam zamanidir.

inönü'nün Not Defterleri'nin (Ahmet Demirci, YKY, 2001) l Aralik 1943 sayfasinda su satirlar var:

"Sabahleyin ingilizlerin sivil kiyafette asker (7000) göndermek teklifleri.

Aksam saat 16'da Askeri Sura. Gece orgeneraller yemekte.

Gece Kahire daveti.

Saat 4'e kadar görüsme.

Mukabil sual".

Durum, 2002 Araligina ne kadar benziyor.

Savas kapiya dayanmis, Türkiye Karadeniz'den, Bal-kanlar'dan, Ege'den tamamen sarilmistir. Mihver cephesi

yayilmis, içerde Alman yanlilari çogalmis, müttefiklerin "Savasa girin" baskisi hepten artmistir.

iste Amerikan Baskani Roosevelt ile ingiliz Basbakani Churchill'in "Kahire daveti" tam bu asamada gelir.

Simdi savasin kaderi, Türkiye'nin elindedir.

Türkiye'ninkiyse ismet Pasa'da...

Durumu bugünle kiyaslamak için önce su "mukabil sual"e

bakalim.

Sabah 4'e kadar yapilan toplantida sorulan ve derhal müttefiklere bildirilen "mukabil sual" sudur:

"Eger davetin nedeni, zaten alinmis kararlarin görüsülmesi ise inönü davete icabet etmeyecektir."

Yani bir emrivaki kabul edilmeyecektir.

Bu soruya Roosevelt'ten su cevap gelir:

"Sizi temin ederim ki esitler arasinda serbest bir görüsme yapacagiz."

Roosevelt, inönü'yü almasi için damadinin kullandigi

özel uçagini yollar.

"Defterler"in 4 Aralik sayfasinda sunlar yazilidir:

"Fevkalade hos bir seyahat ile Kahire.

Gece Roosevelt'le yemek. 4-5 hafta için israr ediyorlar."

Kahire zirvesinde pazarlik çetin geçti.

Churchill küçümseyen bir edayla "Türkiye hemen harbe girsin, ne yapacagini sonra düsünürüz" diyordu.

inönü ise "Önce ne yapacagimizi bilelim ve vaat ettiginiz yardimi alalim, sonra gireriz" tezini savundu.

ingiliz basbakanina göre müttefik uçaklarina üs vermek savasa girmek sayilmazdi. Oysa inönü bu öneride, 20

yasindaki cumhuriyetin yerle bir olma ihtimalini görüyordu.

Roosevelt, Pasa'ya hak verdi ve söyle dedi: "Türkler pantolonlarini indirmis halde yakalanmak istemiyor. Ben de olsam ince eler, sik dokurdum".

Sonuçta Churchill, Kahire'den Türkleri savasa sokamadan döndü.

Müttefik ordularin gelecekteki baskomutani Eisenhower haberi alinca "Bu cesur aslanlarin nasil savastiklarini görmek ilginç olurdu" diyecekti.

"O cesur aslanlar"in nasil savastigini bilen komutan, cephede onlarin nasil öldügünü de görmüstü.

Sevket Süreyya, "ikinci Adam"da, askerin harp tereddüdünü su sözle açiklar:

"Savasi bilen, savastan korkar".

Öyle görünüyor ki, bugün savasa "pantolonu indirmis halde" yakalandik.

Ne davet edildigimizde "mukabil sual" soracak dirayetimiz var, ne üs istendiginde "Önce sizin vaatleri konusalim" diyecek liderimiz...

Savasla kurulmus bir ülkenin çocuklari olarak savasi biliyor, savastan korkuyoruz.

O yüzden, "Savasa hayir" diyerek ülkesini uygar dünya ailesine katabilmis bir liderin anisi önünde saygiyla egiliyoruz.

24 Aralik 2002 Milliyet

Kaça Gireriz Savasa?

Bu ülkenin Meclisi savasa karsi...

Halkinin büyük çogunlugu da...

idare mi istiyor savasi?

Hayir, hükümet de savas karsiti...

Askerler, Cumhurbaskani?

Onlar da baristan yana...

Ve bu ülke doludizgin sürükleniyor savasa...

Nasil oluyor bu?

Sorunun yanitini bulmak için imge Kitabevi Yayinlari'ndan çikan "Sömürgecilik Tarihi"ni (Marc Ferro, 2002) ve özellikle de onun "yeni sömürgecilik"in anlatildigi son bölümünü okumali..

Gana'yi sömürgecilerin elinden alan devlet baskani Kwame Nkrumah, aradigimiz yaniti 35 yil önce bulmustu:

"Teorik olarak bagimsiz ve egemenlik ögelerinin tümüne sahip bir devletin, aslinda disaridan yönlendirilmesi... Yeni sömürgeciligin temelinde iste bu vardir."

Nkrumah, emperyalistlerin eski sömürgeleri içten denetlemeyi artik gereksiz buldugunu söylüyordu.

Bunun yerine onlara "yardim ediyorlar"di. Ve bu yolla kendi askeri-siyasi varliklari yerine IMF, Dünya Bankasi gibi kuruluslarin görünmeyen yönetimleri geçiyordu.

BBC yorumcusunun tanimiyla "Demokratik emperyalizm" mi bu?

Amerika'nin derdi demokrasi olsa, "kurtardigi" Kuveyt'te bugün demokratik bir rejim olmaz miydi?

Cümle âlem biliyor ki, bugün Türkiye "kendine ragmen" bir savasa itiliyorsa bunun nedeni (ne bölgesel çikarlari ne Irak'in kimyasal silahlari), sadece yoksullugu ve borçlaridir.

Amerikan Büyükelçisi Robert Pearson'in TOBB'a gidip, yoksul arabacinin atini ezmis TIR soförü edasiyla "Ziyan neyse veririz" diye kartvizit birakmasi sizi, de utanca sürüklemiyor mu?

Koyun çaresizligiyle ölümü bekleyen halklarin basu-cunda, simsiki sarilmis ellerini telasla sallayarak "Zarariniz en fazla 15 milyar olur", "Hayir 55 milyari bulur" diye koyuncu pazarligi yapan bu adamlari gördükçe, siz de haksiz bir savasin parali askerleri gibi hissetmiyor musunuz kendinizi?

Evden çikmayan belali komsusunu öldürmesi için tutulmus bir kiralik katil rolünü yakistirmiyor musunuz hükümetinize?

Enkaz altinda can verecek bir Irakli çocugun ya da kimyasal silahla zehirlenecek bir mahalle halkinin maliyeti nedir acaba?

Para yardimi beklentisi ve komünizm fobisiyle Amerikan çikarlari için Kore'de savasa girdigimiz 1953'te ABD Disisleri Bakani Dulles, NATO'ya en ucuz askeri Türkiye'nin sagladigini söylemis, "Bir Türk askeri bize 23 sente mal oluyor" demisti.

Ve Nâzim o günlerde, en milliyetçi ses tonuyla, öfkeyle gürlemisti:

"Ucuzdur vardir illeti

Hani sasirmayin yarin çok pahaliya mal olursa size

bu 23 sentlik asker

yani benim fakir, cesur, çaliskan milletim

her millet gibi büyük Türk milleti".

Tam yarim asir sonra bugün yine, yoksullara özgü bir çaresizlik ve Irak fobisiyle, bir yandan bizim olmayan bir kirli savasin siperini kaziyor, öte yandan utanç veren kanli bir pazarligi sürdürüyoruz.

Sizce kaça ölürüz bu savasta?

4 Ocak 2003 Milliyet

TRT'den Nasil istifa Ettim?

O geceyi hayatim boyunca unutmayacagim.

17 Ocak 1991'in ilk saatleri...

Amerika'nin Bagdat'i bombalamaya basladigi gece...

Saat iki civarinda haber patlar patlamaz çogu dünya yurttasi gibi ben de hemen TV karsisina geçmis, savasi CNN'den izlemeye koyulmustum.

Telefon çaldi.

Arayan, o aralar çalistigim TRT'nin üst düzey bir yetkilisiydi. Panik halindeydi. CNN, savasi canli yayinlamaya baslamis, yeni özel kanalimiz Star da, CNN'e baglanip tercümeye girismisti.

TRT geç kalmisti.

"Hemen atla gel" dedi karsidaki ses...

O karli Ankara gecesinde, üzerimde kalin bir kazakla TRT'nin Kavaklidere'deki binasina giderken benden ne

beklediklerini bilmiyordum.

Kurumda bir süredir Bülent Çapli ve Gülfem Aslan'la birlikte "CNN Dünya Raporu" programina haber hazirliyor, CNN'le iliskileri yürütüyorduk.

Haber dairesi katina çiktigimda, derhal stüdyoya girmemi söylediler. CNN yayini ekrana verilecek, ben de âninda tercüme edecektim.

iyi de koca yayin kurulusu, aylardir beklenen bir savasa neden hazirliksiz yakalanmis ve bir simültane tercümanin yapabilecegi bu isi bana yikmisti?

Bunun nedenini, stüdyoya girerken yapilan tembihlemeden anladim.

CNN, ilk yayininda Bagdat bombardimanina Incir-lik'ten kalkan uçaklarin da katildigini bildiriyordu. Oysa Disisleri henüz bu bilgiyi dogrulamamisti. O yüzden her söyleneni bire bir tercüme etmeyecek, savasa Türkiye'nin dahlini çagristiran ifadeleri ayiklayarak yayina verecektim.

"Saçmalamayin" dedim:

"Türkiye'de birçok evde CNN izleniyor, ingilizce bilmeyenler de Star'in yayinindan durumu ögreniyorlar. Yayini 'filtre ederek' verirsek basimizi topraga gömmüs oluruz. En iyisi CNN'in yayinini aktarip Disisleri'nin bu bilgiyi dogrulamadigini söylemek degil mi?"

Tartisacak vakit yoktu.

"Stüdyoya gir ve denileni yap" dediler.

O arada yeni bir önlem alinmisti: CNN'in yayini yarimsar saatlik bantlar halinde kaydediliyor, hemen montaja sokulup "sakincali bölümler" ayiklaniyor, sonra montaj-li bantlar canliymis gibi yayina

sokuluyordu.

"Ben bu oyunda rol almam" dedim.

istifami verip çiktim.

Eve döndügümde, TRT ekraninda genç bir meslektasimi, "incirlik" sözcügünün geçmedigi montajli bantlari tercüme ederken gördüm.

Kendisi sonradan epey yükseklere tirmandi.

On iki yillik bu aniyi yeniden hatirlatan, TV 8'e konuk olan Org. Dogan Güres oldu. Dönemin Genelkurmay Baskani olan Güres Pasa, benim arabayla TRT'ye gittigim dakikalarda Çankaya'daki kriz masasinda yasananlari anlatti.

Kösk'te beklerken Cumhurbaskani'nin ingilizce bir telefon konusmasi yaptigini duymus. Az sonra Turgut Özal gelip söyle demis:

"Madrit'ten B-52 bombardiman uçaklari kalkmis. Buraya geliyorlarmis. Bunlara iskenderun üzerinden söyle bir koridor açiverelim".

Güres Pasa, buna izin verme yetkisinin Meclis'te oldugunu hatirlatmis ve anayasanin 92. maddesine göre siyasi talimat istemis.

Gözler toplantida bulunan Basbakan Akbulut'a çevrilmis.

"Baktim Akbulut orada somurtuyordu" dedi Güres canli yayinda...

Savas konusunda bastan beri Özal'dan farkli düsündügü bilinen Akbulut, "Olmaz" deyince, o gece ne B-52'lerin Türk hava sahasina girmesi ne de incirlik hava üssünün kullanilmasi mümkün olabilmis.

Körfez savasiyla ilgili hazirlamakta oldugumuz "O Gün" belgeseli için Akbulut'la konusurken, "Niye izin vermediniz?" diye sordum.

"Her seyin bir usulü var. Bunu görsünler istedik. Hem de durumun nasil gelisecegini gözledik" dedi.

Nitekim, incirlik ancak ertesi gün Meclis'ten yetki alindiktan sonra kullanima açilmisti. Anladigim kadariyla benim istifa ettigim saatlerde, Ankara'da baskalari da istifanin esigine gelmisti.

Dünkü kissadan bugüne hisse su:

Savas dügmesine basilmadan (hatta basildiginda bile ölçüp biçmeden) üslerin kullanimina izin verilmesi hatadir. Bu koz, son âna kadar elde tutulmali, yok yere düsman kazanilmamali ve kriz âninda da emrivakilere karsi uyanik olunmalidir.

Umarim, AKP pesin bir angajmana girmemistir.

9 Ocak 2003 Milliyet

Cengâver Medya

Son dönem gazete mansetleri öyle cengâver bir ruhla hazirlaniyor, yorumlar öyle yalinkiliç yaziliyor ki, Türkiye'yi bilmeden Türk basinini izleyen bir yabanci, halkin savasmak için can attigini, savas baltalarini topraktan çikardigini sanabilir.

Oysa içerde yasayan hepimiz biliyoruz ki, Türkiye halki hiç olmadigi kadar büyük bir çogunlukla savasa karsi tavir aliyor. Sadece kamuoyu da degil, Çankaya köskünden baslayip Basbakanliga, Disisleri'ne hatta Genelkurmay karargâhina kadar bütün iktidar odaklarinda da savas alternatifine uzak duruluyor.

O halde medyadaki bu harpseverlik neden?

Niye savas karsiti gösteriler, "Gaylerle lezbiyenlerin katildigi marjinal bulusmalar" gibi yansitiliyor?

Savasta ilk kurbanin gerçek oldugu bilindigi halde, -üstelik sadece Türk medyasinda da degil, genelde Avrupa medyasinda da- neden "savas yalanlarinin pesine düsülüyor?

Kolay açiklama su:

Felaket tiraj, savas rating getirir.

O yüzden medya kiyameti sever. Her kosul altinda çatismayi sergiler.

Bu genel kurala ragmen, geçenlerde "Le Monde Diplo-matique"te çikan bir yazi, Avrupa medyasindaki savas çigirtkanligini açiklamanin bu kadar basit olmadigini ortaya koydu.

Ignacio Ramonet imzali yazida, büyük medya kuruluslarinin silah tacirlerinin eline geçtigi, çarpici bir örnekle kanitlaniyordu:

Fransiz medyasi büyük ölçüde Dassault ve Lagardere adli iki grubun denetime girmisti. Bu iki grup da esasen askeri alanda faaliyet gösteriyor, avci uçaklari, helikopterler, roketler, füzeler, uydular üretiyordu.

Silah üreten bir sirketiniz olsa ve savasta satislarin patlayacagini bilseniz, sahibi oldugunuz medya kurulusunun baris yanlisi yayin yapmasini ister miydiniz?

Refik Durbas üstadimiz Sabah'ta bu duruma dikkat çekerken, savas haberlerine bu gözle bakilmasi konusunda okurlari uyardi.

Ben de buradan meslektaslarima seslenmek istiyorum:

Ne yazik ki, Çagdas Gazeteciler Dernegi disinda gazetecilik örgütlerinin pek agza almadigi bir gerçek var:

"Savasa karsi olmak, dünyanin her kösesinde gazetecileri baglayan evrensel bir meslek ilkesidir. UNESCO'ya göre, savasin ortadan kaldirilmasi, gazetecinin ugruna mücadele vermesi gereken ahlaki degerlerin en önde gelenidir."

Üstelik Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin yayinladigi "Hak ve Sorumluluk Bildirgesi" de barisi savunmayi mes-

leki bir görev addetmis, gazetecinin düsmanligi körükleyi-ci, siddeti kiskirtici yayinlardan kaçinmasi

geregine dikkat çekmistir.

Böyle bir ortamda, kamuoyunun ziddina, hele insan cani söz konusu iken, bu denli savasçi yayin yapmak ve yangina körük tutmak, medyanin halk nezdinde inandiriciligini azalttigi gibi, akla Fransa örnegini getiriyor.

Yapmayalim.

Bu suça ortak olmayalim!

9 Ocak 2003 Aktüel

Biz O Telefonun Açildigi Günleri de Biliriz Mr. Parris!

Küstahlik!

Bulabildigim en hafif tabir bu...

ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi Marc Parris, çalistigi danismanlik sirketi adina gözdagi vermek üzere geldigi Türkiye'de Tayyip Erdogan ve Deniz Baykal'la elleri cebinde, zehri dilinde, konusuyor:

"Türkiye'nin karari gecikiyor. Amerika'nin beklemeye tahammülü kalmadi. Yanitiniz gecikirse harekat güneyden baslar. Savas uzar, daha kanli ve pahali olur, ama bittiginde siz zarar görürsünüz. Baris masasi kuruldugunda bir kenarda paltonuzla beklemek zorunda kalirsiniz."

Bitmiyor.

Eski büyükelçi, derin tarih bilgisiyle devam ediyor: "ilk Körfez savasinda Beyaz Saray'la Turgut Özal arasinda her zaman açik bir hat vardi. Özal, simdiki baskanin babasini basin toplantisi yaparken bile arayabiliyordu.

Ama korkarim böyle giderse Türkiye yeniden aradiginda Beyaz Saray'in hatlari hep mesgul çikabilir. Bush 2008'e kadar isbasinda kalacak. Bunu unutmaz."

Bu tehditlerdeki ceberuttuk bana Lord Curzon'i hatirlatti.

ingilizlerin ünlü Disisleri Bakani da, 80 yil önce Lozan'da ismet Pasa'yi ayni zorba üslubuyla sikistiriyordu.

"ismet Pasa!.. Artik beklemeye tahammülüm yok. iki saat içinde imza atmazsan sulh olmayacaktir. Memleketini kurtarman için iki saatin var."

Anlasmazlik konusu, Türkiye'nin hükümranlik haklarini sifirlayan kapitülasyonlardi.

ismet Pasa direnisini sürdürünce, Lord Curzon söyle dedi:

"Konusmanizdan memnun degiliz. Hiçbir seyimizi kabul etmiyorsunuz. Hepsini cebimize atiyoruz. Yarin harap bir memleketi imar etmek için önümüzde diz çökeceksiniz. Bizden yardim istediginizde bütün reddettiklerinizi birer birer çikarip önünüze koyacagiz."

ismet Pasa, o kritik iki saatin sonunda metni imzalamadan konferansi terk ederken, "Ne oldu" diye soran gazetecilere su yaniti vermistir:

"Hiç! Esaret altina girmeyi kabul etmedik."

Bu ülke böyle kurulmustur!

Usta bir devlet adami, Mr. Parris'e "muz cumhuriyeti" sandigi ülkenin temelindeki bu harci ögretir, niye ismet Pa-sa'nin en sikintili dönemlerde bile müttefiklerinden bir kurus borç almadigini anlatirdi.

Bilge bir devlet adami, Mr. Parris'e Beyaz Saray telefonlarinin hiç mesgul çalmadigi günlerde Çankaya'ya giren telefon faturasini gösterir, Türkiye'nin ilk savasta ugradigi zarari ve "simdiki baskanin babasi"nin verip tutmadigi tazmin sözlerini hatirlatirdi.

Muzip bir devlet adami, "ismet Pasa büyük devletlerle iliskiyi ayiyla yataga girmeye benzetirdi" diye lafa girer, sonra da konugunun ellerine bir göz atip "Hakliymis" derdi.

Haysiyetli bir devlet adami, bu nobranlik karsisinda derhal Mr. Parris'e paltosunu giydirir, telefonunu fisten çeker ve ardindan gürlerdi:

"Eski baskanin ogluna söyleyin:

"Biz de unutmayiz!"

14 Ocak 2003 Milliyet

Yarim Kalan Savasin Yildönümü

1991 Mart'iydi.

Körfez savasi henüz bitmis ve Bagdat'a girip Saddam'i devirmesi beklenen müttefik ordulari sinirda durup savasa son vermisti.

ABD Baskani Bush, katkilarina tesekkür için Cumhurbaskani Özal'i Camp David'e çagirmisti.

Ûzal, helikopterle hareket etti. Ancak yolda, hava muhalefeti nedeniyle zorunlu inis yapmasi gerekti.

inerken Baskan Bush ile esi Barbara'nin piste dogru kosturdugunu gördü. Bu aksilik olunca, Özal'i karsilamaya gelmislerdi.

Bush, Ûzal'i bir limuzine davet etti. "Yolda konusuruz" dedi. Yanlarina Beyaz Saray'in Ulusal Güvenlik Danismani General Scowcroft ile Kösk'ün basdanismani Engin Güner'i de alip yola çiktilar.

50 Dakikalik yol boyunca iki lider Körfez savasini tartisti, iki danisman da not tuttu. Söylenen özetle suydu:

Saddam Kuveyt'ten kovulmus, ama tahtini korumustu. Tehlike sürüyordu. Laf buraya gelince, Özal biraz da sitemle sordu:

"Bagdat'a niye girmediniz?"

"Vietnam sendromu" dedi Bush:

"Kamuoyunun büyük baskisi altindaydik. Bagdat'a yü-rüseydik, Saddam'in Cumhuriyet muhafizlari ile gögüs gögse çarpismalar olacakti. Büyük zayiat verebilirdik. Kamuoyu buna karsiydi. O yüzden durduk."

"Yarim kalan savas"inin yildönümünde dünya, ekran basina geçmis, savasin 12 yil önce kaldigi yerden devamini, "ikinci yarisi"ni izlemek için bekliyor.

Yikilan iki kulenin yarattigi öç duygusu ve göz karartan petrol tutkusuyla "Vietnam sendromu"nu asan ABD, bu kez Bagdat'a yürümeye hazirlaniyor.

CNN Türk için hazirladigimiz "O Gün" belgesel serisinde "Körfez savasi"nin, Türkiye'de bir Disisleri Bakani ile bir Genelkurmay Baskani'nin istifasina yol açan arka planini ekrana tasiyacagiz.

Bu belgesel için Baris Duran'la birlikte dönemin askeri ve sivil yetkilileriyle görüstük. Çogunun ortak görüsünü söyle özetlemek mümkün:

Bugün savasin iki tarafi yine ABD ve Irak olsa da, savasin iki aktörü yine Bush ve Saddain adini tasisa da, Türkiye yine müttefikiyle komsusu arasinda sikisip kalsa da, bu kez kosullar 12 yil öncesinden tamamen degisik:

1991'de Irak, Kuveyt'i zorbaca isgal etmisti ve uluslararasi toplum açisindan müdahalenin mesru bir gerekçesi vardi.

Bagdat'in karsisinda koca bir koalisyon vardi.

Birlesmis Milletler'in müdahaleye onay veren kararlan vardi.

Oysa bugün, kanitlanamayan bir "kitle imha silahlan" iddiasiyla ABD'nin dayattigi, uluslararasi toplumun çogunlukla karsi çiktigi, hukuki mesruiyeti tartismali bir "intikam plani" var.

Türkiye o kosullarda bile -Özal'in bütün çabasina ragmen-hükümetiyle, diplomasisiyle, askeriyle kuzeyden cephe açma fikrine uzak durmus, yine de savas Türkiye'yi iktisaden vurmus, dahasi Kuzey Irak'ta hiç istemedigi bir nizam kurmustu.

En mesru halinde bile savasa katilmamisken ve kendisine verilen hiçbir söz tutulmamisken bugün Türkiye hakli bir gerekçesi bulunmayan, BM kararlarina dayanmayan, dünyada savunulmayan bir savasa niye girsin?

Yarin, elimizde ödenmemis bir faturayla, bir limuzin-de bahaneler dinlemek istemiyorsak bu sorunun yanitini iyi düsünmek zorundayiz.

16 Ocak 2003 Milliyet

Ilginç Flört:

ABD-PKK Görüsmesi!

Güneydogu'da yeniden silahlar konustu.

Lice ile Hani arasindaki kirsal alanda operasyon yapan güvenlik güçleriyle KADEK'liler arasinda çatisma çikti:

Bir asker sehit oldu, bes asker yaralandi.

Bu, OHAL'in kaldirildigi 30 Kasim'dan beri yasanan ilk büyük çatisma...

Silah sesleri, kamuoyunu endiseye bogdu:

"Bitti sandigimiz sey, yeniden mi basliyor? Öyleyse neden?"

Bu konuda yorumlar çesitli...

Çatisma PKK'nin bir egitim kampinin bulundugu bölgede meydana geldi. Örgüt her ne kadar Öcalan'in çagrisi ile eylemlerini durdursa da, "operasyon olursa kendini savun" talimati almisti. Planli arazi taramasi yapan askerlerle karsilasip çatismaya girmis olmasi mümkün...

Bir baska yorum ise, bunun Öcalan'in durumuyla ilgili bir eylem olmasi... Öcalan, Kasim ayindan beri "hava ko-

sullan" gerekçe gösterilerek avukatlari ve ailesi ile görüstürülmüyordu. Avukatlari, Apo'nun yasamindan kaygi duyduklarini açiklamislardi. Görüsme engelinin sürdürülmesi halinde eylemlerin yeniden baslayacagi söyleniyordu. Son çatismanin "Hâlâ buradayiz" mesaji veren bir dis gösterme olmasi da ihtimal dahilinde...

Çatismanin, tam da savasin gündemde oldugu ve Kuzey Irak'ta sicak günlerin yaklastigi döneme rastlamasi, akla baska soru isaretlerini de getiriyor.

Bu sorulari desmek, bölgedeki temas ve hazirliklari sergilemek için son derece önemli bir belgeyi dikkatinize sunmak istiyorum.

Bölgenin deneyimli Milliyet muhabiri Namik Duru-kan, geçenlerde gittigi Kuzey Irak'tan iki sayfalik ingilizce bir belge de getirmisti.

21 Ocak 2002 tarihinde PKK Baskanlik Konseyi'nden, Amerikan Disisleri Bakanligi'na gönderilen bu yazi, Amerikan yetkilileriyle -o zamanki adiyla- PKK arasinda yapilan bir görüsmenin ayrintilarini kâgida döküyor ve varilan mutabakati teyit ediyordu.

Belgeden alintilar yapmadan önce, toplantinin yeri ve katilimcilariyla ilgili Namik'in ögrenebildigi ayrintilari vereyim:

Bulusma, Ocak ayinda bir Ortadogu ülkesinde gerçeklesmis. Amerikan tarafinda, Pentagon ve CIA yetkilileri ile o ülkedeki ABD elçisi bulunmus.

PKK'yi ise Baskanlik Konseyi üyesi Mustafa Karasu temsil etmis.

Iki sayfalik belge dikkatle okundugunda ortaya çikan sonuç su:

"ABD, bölgede yeni yapi için PKK'yi yokluyor; PKK da kendi gelecegi için ABD'yi arkasina almaya

çalisiyor." Mektup su memnuniyet satirlariyla basliyor: "Baskanlik konseyimiz, yetkili arkadasimizla yapilan ilk görüsme konusunda bilgi sahibi olmustur. Görüsmenin memnun edici geçtigini görüyoruz. Birçok konuda görüslerimizin örtüsmesi, iliskilerimizin gelismesinde önemli bir zemin teskil etmektedir. (...) Bizi en fazla memnun eden de bir önyargiyla karsilasmamis olmamizdir. Bu durum, görüsmelerimizin sonuç alici olacagini gösteriyor."

Bu giristen sonra PKK, Ortadogu'daki rejimlerin, hem o ülkelerin halklari hem de uluslararasi toplum için zararli bir yük haline geldigini ve asilmasi gerektigini belirtiyor. Buna Türkiye örnegini veriyor.

"ABD'nin Irak'a müdahalesi bu rejimlerin asilmasinin olanagim yaratacak, bölgede demokratiklesmenin yolunu açacaktir" diyor.

Bu konuda PKK'nin, ABD ve AB'yle her alanda isbirligi yapacagini bildiriyor.

Bu isbirligi alanlarini da 9 öneri seklinde belirtiyor.

Bunlar özetle söyle:

"1. Irak'a müdahale, bölgedeki rejimleri sarsacagi için PKK buna tam destek verecektir.

"2. PKK bölgede demokrasinin gelistirilmesi için her konuda isbirligi yapacaktir.

"3. PKK, Kürt sorununun çözümünü devletlerin yikilmasinda degil, rejimlerin demokratiklesmesinde görür. Türkiye, Iran ve Suriye'de demokratik rejimlerin kurulma-

siyla Kürtlerin merkezi ve yerel iktidara katilmasi, Kürtçe egitim, kültürel gelisme olanagina kavusmasi ve insan haklarinin taninmasi saglanacak, demokratik çözüm, ülkelerin birligi korunarak gerçeklesmis olacaktir. Irak'ta özgür seçimler sonucu olusan, eyalet idari sistemini esas alan bir federatif çözüm yerinde olacaktir. Kürtlere federal bir statünün taninmasi Kürt sorununu çözüme kavusturacaktir. Sorunun 4 parçada birbiriyle iliski içinde çözüme kavusturulmasi, isleri çok kolaylastiracaktir.

"4. Kürt hareketi de bölgeyle birlikte demokratiklese-cek ve bir çözüm gücü haline gelecektir. Kürtler arasinda çatismayi önleyip birligi yaratmak için PKK isim degisikligi dahil yeni adimlar atacaktir.

"5. Kürt ulusal güçlerinin, aralarindaki iliskileri düzeltip ittifak yapmasi için ABD'nin tesvik ve çabalarina acil ihtiyaç vardir.

"6. PKK'nin uluslararasi çalismalarina uygulanan kisitlamalar kaldirilmalidir.

"7. Öcalan'in saglik ve yasam kosullari acilen düzeltilmeli, havanin kuru oldugu bir yere, PKK'li tutuklularin yanina tasinmali, basin yayin olanaklarindan yararlandiril-mali, ziyaretçi kabul süresi artirilmali, idam cezasi kaldirilmalidir.

"8. Türkiye'nin HADEP'e uyguladigi baskinin kaldirilmasi için ABD girisimde bulunmalidir.

"9. Bu görüsmelere Kuzey Irak'ta heyetlerle devam edilmelidir."

ABD'nin bölgeye yönelik hazirliklarini sergileyen ve Türkiye'nin Kuzey Irak hassasiyetini dogrulayan bir belge bu...

Okurken dikkat etmissinizdir:

PKK önerilerinin bir kismi geçen yil zarfinda gerçeklesti:

Örgüt, ismini degistirdi.

idam cezasi ve Kürtçenin önündeki engeller kaldirildi.

Kuzey Irak'ta birbiriyle çatisan Kürt gruplar baristirildi.

Simdi sira 3. öneri de mi?

Yani Kuzey Irak'a müdahalenin ardindan ABD'nin hamiliginde federal bir Kürt devleti mi hazirlaniyor?

Namik Durukan, 9. öneride sözü edilen Kuzey Irak bulusmasinin geçenlerde ABD yetkilileriyle KADEK'liler arasinda yapildigini ögrendi.

Görüsmeyi, Kuzey Irak'taki Kürt gruplar üzerindeki agirligi bilinen Davut Bagistani organize etmisti.

Namik, Kuzey Irak'ta Bagistani ile görüsüp bulusmayi dogrulatti.

Ben Kürt sorununun barisçi çözümünden yanayim.

Bölgede çözümün demokratiklesmeden geçtigi görüsüne de katiliyorum ve sorunlara silahlar yerine temaslarla çözüm bulunmasini destekliyorum.

Ancak bölgeyi kendi dinamikleriyle degil, Ortadogu'da emelleri olan uzak bir süper gücün sopasiyla dizayn etme taktiklerine tepki duyuyorum.

Kürtler, özledikleri çözüme bir komsu halkin mahvina göz yumma karsiligi ulasabileceklerini saniyorlarsa, kendi tarihlerini bir daha okumalarini tavsiye ederim.

O tarih, büyük devletlerin satis ve ihanetleriyle doludur da...

18-19 Ocak 2003

Milliyet

PKK ile ABD'yi Bulusturan Adam Konustu

Davud Bagistani, Erbil'de yasiyor. Çok iyi Türkçe biliyor. Barzani'ye yakinligiyla bilinse de, diger Kürt gruplar arasinda da taninan bir isim...

Kendisiyle önce internet araciligiyla ingilizce yazistik, sonra telefonda uzun süre söylestik.

Yazilari okumustu.

"Yazdiklarinizin hepsi dogru" dedi.

Görüsmelere bizzat kendisinin önayak oldugunu söyledi. Gerekçesini de söyle açikladi:

"11 Eylül'den sonra dünyada da Ortadogu'da da kosullar tamamen degisti. Terörün hiç sansi kalmadi. PKK'lilara bunu söyledim. 'Sizi El-Kaide gibi görebilirler. O zaman durumunuz kötülesir. Oysa yeni bir süreç basladi, dünya dengesi yeniden kuruluyor. Orada yerinizi almalisiniz' dedim. Düsündüler. Basta çok çekindiler, güvence istediler, ama sonra bana güvenip kabul ettiler."

Bagistani daha sonra "öbür tarafa", yani ABD'lilere gitmis. Amerikalilar, müttefik Türkiye'yi rahatsiz etmeye çekindikleri için görüsmelere gayri resmi olarak katilmayi kabul etmisler. PKK'nin silahli mücadeleden vazgeçmesi karsiligi Amerika'nin bu süreci destekleyebilecegini söylemisler.

ilk görüsmede PKK'lilar ABD yetkililerine, "Siz bu savasta Türkiye'nin yaninda yer aldiniz. Üstelik baskanimizi tutup Türkiye'ye verdiniz. Ama gördügünüz gibi ardindan Kürtlere yönelik bir açilim gelmedi" demis.

Bunun üzerine -mektupta belirtildigi gibi- PKK'nin silahsiz mücadeleye geçmesi, buna karsin ABD'nin de demokratik açilimlar için Türkiye'ye baski yapmasi konusunda ilke anlasmasina varilmis.

Bagistani'ye, "O ilk görüsmeden sonra yeniden bulustular mi?" diye sordum.

"Tabii... 5-6 görüsme oldu" dedi.

Son bulusma 1,5 ay önce gerçeklesmis. Ancak hem Türkiye'nin hem bölgedeki Kürt gruplarin tepkisinden korkuldugu için Kuzey Irak'ta bulusma olmamis.

"Yeni bulusmalar da olacak" diyen Bagistani'ye bu görüsmelerden ne sonuç umdugunu soruyorum. Söyle yanitliyor:

"Kürt meselesi silahla hallolmaz. Baskalariyla ve aramizda yaptigimiz savaslar yarayi derinlestiriyor. Bu yolla bir yere varilamaz. Bir dönem Türkiye ve iran'daki Kürtleri Bati blogu destekledi, Irak ve Suriye'dekileri de Dogu blogu... Savasi biraz da sartlar zorluyordu. Ama bugün sartlar degisti. ABD artik tek süper güç... Bu gerçegi kabul etmek ve buna göre hareket etmek zorundayiz."

Bagistani'ye ABD'nin daha önceki sicilini hatirlatiyorum:

"Bilmez miyim" diyor, "Uzun bir tarihi geçmisimiz var ABD ile... Mesela iran'da 60'li, 70'li yillarda Kürtleri destekliyordu, ama Kissenger, ilk firsatta satti Kürtleri... Iran-Irak savasinda 'Halepçe'ye kimyasal silahi Iran atti' dediler, sonra yeni çikarlarina göre yeni bir senaryo kurup 'Sad-dam atti'ya çevirdiler. Bugün de kara kasimiz, kara gözümüz için isbirligi yapmiyor bizimle..."

"Ne için yapiyor?"

"Ortadogu'da bir projesi var ABD'nin... Bu proje sadece Irak'la sinirli degil. Suudi Arabistan'dan Suriye'ye, iran'dan Pakistan'a, Afganistan'dan Orta Asya cumhuriyetlerine kadar uzanan bir proje bu...

"Peki dün kendi çikari için sizi sattigini düsündügünüz bir ülkeye bugün nasil güveniyorsunuz?

"Güven yok. Ama bir süper gücü karsimiza alamayiz. En azindan onunla çatismamak, onu bertaraf etmek zorundayiz. Görüsmelerin amaci budur. Yoksa çikan söz konusu oldugunda ABD, Türkiye'nin de dostu degildir."

Kuzey Irak'taki durumu sordugumda ise Bagistani, Türkiye'nin bir müdahalesine hiç sicak bakilmadigini

belirtiyor.

"Türkiye, geçmiste Kürtler arasindaki çatismalari besledi. Bu yanlis bir politikaydi. Simdi ise bölgeye yönelik bir politikasi yok. Oysa görev Meclis'indir" diyor.

Her iki tarafta da savasin sürmesinden yana olanlar bulundugunu hatirlatip, provokasyonlara karsi uyanik olunmasi gerektigine dikkat çekiyor.

Türkiye'nin hemen yani basinda gelecegin pazarligi yapiliyor, temelleri atiliyor.

Türkiye, sessizce sonucu bekliyor.

21 Ocak 2003 Milliyet

"Niye Görüsmeyelim ki?.."

"ABD-PKK görüsmesi"ne dair yayinladigimiz belge, tanik ve fotografa, ABD ve PKK tarafindan iki farkli tepki geldi.

Amerikan Büyükelçisi Robert Pearson, NTV ekraninda -adeta can havliyle-, elindeki Milliyet'i "igrenç yalanlar" diye sallayarak ve haber kaynaginin "PKK ajani" oldugunu söyleyerek gösterdi tepkisini...

"11 Eylül saldirisinda yakinlarini kaybedenlere, neden en yakin müttefiklerimizden birinin gazetesinde böyle bir haber çiktigini açiklayamam" dedi.

Oysa, diplomatlarin ittifak baglari gazetecileri ilgilendirmedigi gibi, gazetecilerin haber kaynaklari da diplomatlari ilgilendirmez.

Kizgin Büyükelçi'ye tavsiyem, terör magdurlarina bu haberi degil, habere konu olan bulusmayi nasil izah edecegi üzerine kafa yormasidir.

Masanin karsi tarafina gelince...

KADEK Baskanlik Konseyi haberleri "spekülatif ve provokasyon amaçli" diye niteledi. Ancak açiklamada "ABD ile ittifak" yalanlanirken, "ABD ile görüsme" inkâr edilmedi. Tersine "Irak'a müdahalenin yaklasmasi, ilgili tüm güçleri arayislara itmektedir" denildi.

Ayni gün, KADEK'in Özgür Politika gazetesinde Demir Küçükaydin söyle yazdi:

"PKK (...) elbette ABD ile görüsecektir ve de görüsmelidir. Eger görüsmüyorsa, kendi amaçlari açisindan yeterince esnek ve cesur davranmiyor, kendi mücadelesine zarar veriyor demektir."

Yorumda, "Baskanlik Konseyi" imzasiyla PKK'dan ABD Disisleri'ne gönderilen mektup ise söyle degerlendirildi:

"Sunulan belge, PKK'nin bu alanda nasil olgunlastiginin, kendi programini ABD gibi dünyanin en büyük gücü karsisinda nasil kisilikli bir sekilde savundugunun örnegi ve delili."

Gazetecinin görevi, dogrulugundan emin oldugu belgeyi kamuoyuna iletmektir. Ancak elbette, bu tür

hassas dönemlerde, kullanilma riskini azaltmak için bazi temel sorulari da desmek zorundayiz:

Bulusma haberini kim, niye sizdirdi? Neden simdi?

Anlasilan o ki, hem KADEK hem yerli yabanci istihbaratçilar Davut Bagistani'yi taniyor, onun üzerinden haberlesiyorlar, ama ona güvenmiyorlar. O yüzden de, bildiklerini su asamada açiklamasi kuskuyla karsilaniyor.

Bölgeyi iyi bilen ve konuyu yakindan izleyen uzmanlar, görüsmelerin açiga çikmasindan ilgili tüm taraflarin yarar sagladigini düsünüyor:

ABD, bu yolla savasa katilmakta isteksiz davranan Ankara'ya aba altindan sopa gösteriyor.

KADEK, artik ABD'nin bile ciddiye aldigi bir bölge aktörü oldugunu kanitliyor.

Türkiye, zor taleplerle kapiya dayanan ABD'ye karsi koz yakalamis ve "Kuzey Irak'a seninle benim de girmem lazim" tezine destek bulmus oluyor.

KADEK'in güçlenmesinden rahatsiz olan Barzani ve ABD'nin bölgenin tek hâkimi olmasini istemeyen Almanya da kuskulan üzerinde topluyor.

Türkiye'nin gelecegini ipotek altina alacak tarihi gelismelerin arifesindeyiz. Bir üst düzey yetkili, kavganin nedenini söyle özetliyor:

"Dünyanin en zengin petrol bölgesi üzerinde, devlet tecrübesi olmayan bir millet devlet kurmaya kalkarsa, elbette bütün güçler onun üzerinde nüfuz sahibi olmaya çalisir. Bunca firtina ondan..."

ASAM Baskani Prof. Dr. Ümit Ûzdag da Siyaset Mey-dani'nda "Irak'in gelecegi üzerinde söz sahibi olmayacak-sak, ABD ile bütün askeri iliskileri askiya almaliyiz" dedi.

Hep söylemedik mi; siz kendi bölge insaninizi, onlarin komsudaki soydaslarini kazanamazsaniz, kazanan birileri çikar.

Bakalim "son kazanan" kim olacak...

25 Ocak 2003 Milliyet

Meclis Göreve!

Jean-Jacques Rousseau, "Toplum Sözlesmesi"nin girisinde söyle yazar: "Güç, hak yaratmaz, insan ancak hakli güce boyun egmelidir".

ABD, Irak'ta haksiz bir gücü kullaniyor.

Dünyanin merakla bekledigi Birlesmis Milletler denetçilerinin raporu, ABD'ye, umdugu "haklilik" kozunu vermiyor.

Geriye kaba bir "güçlülük" kaliyor.

Simdi ne yapacak Amerika?

"Denetçiler bulamadi, ama bence bu silahlar var" deyip tek basina taarruza mi geçecek?

Bizim için daha önemlisi, Türkiye'nin tavri...

Türkiye, bu savasta ABD'nin yaninda saf tutmak için Birlesmis Milletler kararini kosul koymustu.

Simdi silahlar bulunamamisken...

Avrupa yan çizmisken...

...hem yurtdisinda, hem yurtiçinde "Savasa hayir" sesleri yükselirken...

Türkiye, ABD'nin harekâtina katilabilir mi?

Bunun için önce Amerika'nin eski Büyükelçisi Marc Parris gelip tehditler savurdu; "Savasa katilmakta gecikirseniz, yarin baris masasi kuruldugunda bir kenarda paltonuzla beklersiniz" dedi.

Sonra elçilik Siyasi isler Müstesari John Kunstatder'in Meclis Baskanvekili Sadik Yakut'la görüsmesinde, "Size ders vermeye gelmedim" dedigi ve "Zaten Atatürk'ün makaminda buna izin vermeyiz" cevabini aldigi basma yansidi.

Ardindan da, yeni Amerikan Büyükelçisi Robert Pearson, diplomatik teamülleri çigneyerek Meclis Baskani'ni ve partilerin grup baskan vekillerini makamina bilgi vermeye çagirdi.

AKP ve CHP'liler kosa kosa giderken, Meclis Baskani Bülent Arinç, Büyükelçiye gereken cevabi verip, "O buraya buyursun" dedi.

Pearson, Meclis'in ilgili ihtisas komisyonu üyeleriyle yapacagi bilgilendirme toplantisini, BM raporunun açiklanacagi gerekçesiyle son anda iptal etti. Görüsmeye katilacak 70 milletvekili de, hakli olarak "Raporun bugün açiklanacagi önceden belliydi" diye tepki gösterdi.

Türkiye'yi "eli mecbur" gören ABD, kural tanimaz bir üslup ve günden güne artan bir dayatmayla bastiriyor.

Ögrendigimiz kadariyla, hükümetin kurulmasindan sonra Basbakan Abdullah Gül'ü arayan Baskan Bush,

ABD'nin taleplerini iletirken 125 bin Amerikan askerinin konuslandirilmasini, özel kuvvetlerin Kuzey Irak'a geçisine kolaylik saglanmasini, Türk hava sahasinin, havaalanlarinin, limanlarin, demiryollarinin kullanilmasina izin verilmesini istemis, "üç gün içinde karar verin" demisti.

Gül'ün ibretlik yaniti suydu:

"Uluslararasi mesruiyeti olmayan bir operasyona gözü kapali giremeyiz. Burasi çadir devleti degil. Kamuoyu var, Meclis'i var."

Kamuoyu son sözünü söyledi: "Savasa hayir" dedi.

Simdi Meclis'in agirligini ortaya koyma zamanidir.

TBMM, yarin agirlayacagi büyükelçiye Amerika'nin insan haklarina bu kadar duyarliysa, niye daha önce Irak'a bu silahlari sattigini sorabilir.

Tabii neden israil, Gazze'yi bombalayip 12 Filistinliyi öldürürken ayni duyarliligi göstermedigini ve Saron'u desteklemeye devam ettigini de...

Türkiye, ABD'nin haksiz savasinin degil, Avrupa'dan yükselen itirazlarin yaninda saf tutmalidir.

Haksiz güce direnerek kurulan Meclis'e düsen, bugün de "güçlü"nün karsisinda "hakli"nin yaninda yer almaktir.

28 Ocak 2003 Milliyet

"Savasta Ne Yaptin Baba?"

Avustralyalilari 1915 Gelibolu seferine asker yazilmaya çagiran bir afisin sloganiydi bu...

Afiste rahat koltuguna kurulmus adama, çocugu soruyordu:

"Savasta ne yaptin baba?.."

CNN'de Larry King, Sean Penn'le konusurken bu soru geldi aklima...

Sean Penn, Hollywood'da son dönem yetisen en iyi oyunculardan biri... Söhretini biraz Madonna'yla yasadigi aska borçluydu, ama o, bundan fazlasina sahip oldugunu gösterdi. Washington Post'a bir ilan vererek savasi protesto etti, sonra da dünyanin dikkatini çekmek üzere kalkti, Bagdat'a gitti.

Dönüste, Larry King sorguya söyle basladi:

"Irak'a gidecegini söyleyince karin 'Çocuklar var, ne olacagi belli olmaz' deyip vazgeçirmeye çalismadi mi?

King'in salladigi kasaturayi çevirip ona sapladi Penn:

"Ben oraya çocuklarim oldugu için gittim."

(Lanet) "olasi Irak operasyonu" yaklasiyor.

Biz de "Savasta ne yaptin baba" sorusuyla karsilasacagiz bir gün...

On binlerce Irakli sivilin canini alacak savas geride kalmis olacak; çocuklar büyüyüp o dönem ana babalarinin aldigi tavra bakacak.

Utanacak veya gururlanacak.

Irak'ta ambargo nedeniyle devasiz kalmis ve alinlarina çok daha beteri yazilmis çocuklarin yattigi hastaneleri ziyaret eden Sean Penn diyor ki:

"Hasta çocuklar uyanmasin diye kapilarin yavas kapatilmasini istedigim hastanelerin simdi bombalanacak

olmasi fikri korkunç geliyor."

Siz; "Savas olmasa iyi olur, ama ille de olacaksa..." diye baslayan cümlelerin sahipleri...

"Harita yeniden çizilirken masanin disinda kalmamaliyiz" diyen firsat cengâverleri...

Baris yanlilarini "saflik" veya "ultra-demokratlik"la suçlayan savas tacirleri...

Amerika, petrol yataklarina sahip olacak diye çocuklar ölecek orada; farkinda misiniz?

Amerikan propaganda makinesinin gizledigi katliamin suç ortakligina gönüllü olacak misiniz?

Türk heyetiyle Bagdat'a giden bir dostum, Iraklilari "Jurassic Park" filminde, dinozorun gelip kendisini yemesini bekleyen ipe bagli keçiye benzetti:

"Hiçbir seyden haberleri yok, ne yaklasan savas tehlikesinden ne Birlesmis Milletler denetçilerinden... Sabah aksam ekranda Saddam'i izleyerek saldiriyi bekliyorlar."

Sean Penn'in sözleriyle, "inanilmaz bir yoksulluk içindeler. Büyük bir psikolojik tahribat var. Dört yasindaki çocuklar tepelerine bomba yagacagi korkusuyla yasiyorlar."

Neyse ki, "Savasa hayir" diye ayaga kalkan dünya, henüz tamamen vicdanini kaybetmedigini gösterdi.

Savas karsiti gösteriler ciliz bir tonda basladiginda, egosu sisik Beyaz Saray, bunu "Saygi duyulmasi gereken eski bir gelenek" diye tanimliyordu.

Protestolar çogalinca anlasildi ki, "kaygi duyulmasi gereken yeni bir hareket" var ortada...

Canli kalkanlar, baris gönüllüleri, "Petrol sirketlerinin çikarlari için çocuklarimizi ölüme yollamayacagiz" diyen sulh neferleri...

Bunlar savasi önlemeye yeter mi?

Yetmez belki...

Ama hiç degilse yarin, çocuklarimiz "Savasta ne yaptin baba" diye sorduklarinda verecek insanca bir cevabimiz olur.

1 Subat 2003 Milliyet

Trajedi

Nilgün Cerrahoglu, bir yazisinda Amos Oz'dan nefis bir alinti yapmisti:

"iki tip trajedi vardir" diyordu Oz:

"Biri Shakespeare, digeri Çehov trajedisi...

"Shakespeare trajedilerinde perde kapanirken sahnede bir dizi ceset ve kan gölü kalir.

"Çehov trajedilerinde herkes sagdir, ama hayatta kalmanin faturasi agir olmus, sag kalanlar büyük tavizler vermistir. Yasamaktadirlar, ama herkes mutsuz, kalpler kiriktir."

Irak savasi iki trajediyi bulusturuyor.

Perde kapanirken muhtemelen Bagdat'ta bir Shakespeare trajedisi yasanacak:

Sahnede yüz binlerce ceset ve masum insan kanindan bir göl olacak.

Dünyanin diger baskentlerinde ise final, bir Çehov trajedisini andiracak:

Galiplerin yaninda saf tutanlar hayatta kalacak; ama haksiz bir savasa kâr güdüsüyle boyun egmenin günahi ile petrol için zorbaliga cevaz vermenin utanci, kirli bir idam yaftasi gibi ruhlarinda asili duracak.

Hele Türkiye!..

Parasizliktan komsusunun katiline yataklik etmis olmanin vicdan azabini kaç kusak tasiyacak?

Bu yataklik karsiligi aldigi parayi nereye harcayacak?

Adini, Irakli bir masumun, dökülen kaniyla yazdigi son notta katil olarak okursa, bu cografyada nasil barinacak?

Katil çekip gittikten sonra, komsudaki yetimlerin gözüne ne yüzle bakacak?

Isbirlikçiliginin saçtigi kin tohumlariyla, kim bilir kaç mevsim hudutta düsmanlik filizleri açacak?

insanlik tarihinin Hitler'den bu yana gördügü en büyük halkla iliskiler kampanyasi, Saddam'i kamuoyu gözünde Bin Ladin kiligina sokabildi ve dünyayi hep bir agizdan "Hayir" dedigi bir savasin sessiz seyircisine dönüstürebil-di.

Gözünü Irak'ta aranan kitle imha silahlarina dikenler, o silahlara misliyle sahip israil'in, Filistin'de yarattigi terörü görmeyecek kadar körlestirilebildi.

Ve insanoglu açilan kartlara, savrulan yalanlara, çizilen haritalara agiz sapirdatarak, on yillik ambargoda disleri ve tirnaklari sökülmüs Bagdat aslaninin avlanisini izlemek için ekran basina toplanabildi.

Baba Bush'tan devralinan bir oyunun yeni versiyonunun son perdesi bu:

"Dünya diktatörü, Irak diktatörüne karsi-II"

Finalde seyirciyi iki trajedi birden bekliyor: Magluplara, direnisin bedeli bombalar ve Tanri'nin ga-

zabi...

Galiplere ihanetin bedeli krediler ve vicdan azabi...

5 Subat 2003 Gazetem.net

Tarih Sizi Affetmez

"insanlarin hayatinda oldugu gibi devletlerin hayatinda da zor karar anlari vardir" dedi hassas konuya girerken Tay-yip Erdogan...

Evini geçindiremediginden, karni zil çalan çocuklarina, komsularini öldürecek adama yataklik etme telkini yapan bir baba edasindaydi:

Konusmasinin satir altlarinda, "Siz zor bir sey yapmayacaksiniz" diyordu. "Sadece katili pencereden alip komsunun kilerine sokacaksiniz. Gerisini o halledecek."

Alkislamadi, tersine ayni mahallede büyüdügü komsusunu hançerleyecek olmanin utanciyla sustu dinleyenler... Bunun üzerine kürsüdeki adam, büktügü isaret parmagini basparmagina sürterek, "tamamen duygusal" bir çagrisimla yatakçi adaylarinin vicdan azabini dindirmeyi denedi:

"Çok ugrastik, katile engel olamadik. Mademki tecavüz kaçinilmaz, bari biz de katilip tadina bakalim. Hem is bittiginde yüklü bir harçlik da koparacagiz."

"Ahlaken" karsi oldugun bir savasa "(çi)kâr dürtüsüyle" girmek ahlaksizliktir.

AKP'li vekiller bugün Meclis'te bir ahlak sinavina girecekler.

Görünen o ki, tarihi ve dini gönül baglarini, parti programlarini, "Savasa hayir" sloganlarini bir kenara koyup, emir komuta zinciri içinde Amerikan taleplerine oy verecekler.

Halkla degil, güç merkezleriyle raks etmenin diyetini ödeyecekler.

Islami vurgularla hükümet olup, ilk icraat olarak Müslüman bir ülkeye saldiri izni veren bir hareket olarak tarihe geçecekler.

Ne hikmetse, israil'le savunma isbirligi anlasmasi yapmak, imam hatiplerin sonu olacak sürece imza atmak ve sariklilari yoldan toplatmak isi de Erbakan'a yaptirilmisti.

Gözbagciligin ilgi alanina giriyor bu...

Gerçek iktidar, seçim sabahi size iktidar oldugunuz hissini yasatiyor, sonra da birkaç aylik "islah programi"yla sizi kendine benzetiyor.

Sonunda Maras dondurmacisindaymis gibi, külah elinizde sanirken, adam masayi çekiverince agziniz açik ortada kaliveriyorsunuz.

Her gelen ayni sazi çalacak, her hükümet sadece söyleneni yapacaksa niye seçimle vakit kaybediyoruz ki? Ekonomide hazir reçeteler uygulanacaksa, güvenlikte tabulara dokunulmayacaksa, diplomaside dayatilan çizgi asilamayacaksa, savasa ilk imzayi "Savasa hayir" diyenler koyacaksa, Kibris'ta çözüm vaat edenler çözüme mani olacaksa,

Anayasa ancak "milletlerarasi hukukun mesru saydigi hallerde" savas ilanina cevaz verirken Meclis, ülkeyi, mesru dayanagi bulunmayan bir savasa sokacaksa,

bunca parlamenter, kendi tabaninin sesini hiçe sayarak o savas lehine parmak kaldiracaksa,

seçime, Meclis'e, bunca partiye ne hacet.

Bize bir "teknisyenler hükümeti" yeter.

insanlarin hayatinda da, devletlerinki gibi zor karar anlari vardir.

Bugün milletvekilleri o anlardan birini yasayacak. "Aramizda para toplayalim, borcumuz neyse ödeyip su diyetten kurtulalim" diyen; "Zilletle (horlanarak) yasamaktansa illetle (hastalanarak) ölmeyi yegle"yen halkin vekilleri!..

Seçmeniniz bugün size bakiyor olacak:

Haydi kaldirin da elleri görelim!..

6 Subat 2003 Milliyet

"Geceleri Uyuyamiyorum!"

Basbakan Abdullah Gül için yogun ve zor günler...

Çalismaya sabah 7-8 gibi basliyor.

Gece bazen 2-3'e kadar mesaiye devam ediyor.

Meclis lojmanlarindaki evine gittiginde, esi ve çocuklari çoktan uykuya çekilmis oluyorlar.

Bazen çok geç oldugunda Disisleri konutunda yatiyor.

Geçenlerde yakin çevresiyle dertlesirken, "Geceleri uyuyamadigindan" yakindi.

"Neden?" diye sordular, üç çocuk babasi Gül, söyle açikladi:

"Bir gece rüyamda bombalanan çocuklar gördüm. Ondan beri bütün yorgunluguma ragmen gözüme uyku girmiyor."

Basbakan'in savasa girme kararindan içinin hiç rahat olmadigi, hatta aci çektigi yüzünden okunuyor.

Grubunu "Evet" demeye zor ikna ettigi kulislere siziyor.

"Baris için herkesten çok çabaladim. Çalmadik kapi birakmadim" dese de sonuç alamamis olmanin üzüntüsünü yasiyor.

Amerika ekonomik, siyasi, askeri baskisini artirdikça Türkiye köseye sikisiyor.

Avrupa parçalanip giderek Amerikan saflarina yanasiyor.

Rusya yeni bir Birlesmis Milletler kararina ihtiyaç olmadigi açiklamasiyla savas korosuna katiliyor.

Ankara'ya gelip gizlice Basbakan Gül'le bulusan Irak'in iki numarasi Taha Yasin Ramazan, "Basiniza bombalar yagacak, halkinizi düsünün" uyarisini sert bir üslupla reddediyor.

Ankara, umudunu Saddam'in son anda silah denetçile-riyle daha aktif isbirligini kabul etmesine bagliyor.

Lakin zaman daraliyor, baris umutlan tamamen sönüyor.

Basbakan Gül, içine sinmeyen bir karari "tabanina, halkina, inançlarina ragmen" imzalamak zorunda kaliyor.

Uykulari kaçiyor.

Basbakan'in uykusunu hepten kaçiran belki de Meclis kürsüsünden söylenen su sözlerdir:

"Dün akan Müslüman kaniydi, bugün de akan, yarin da akacak olan ne yazik ki fakir fukara, zavalli, kimsesiz bir halkin kanidir, isyan edilecek nokta budur."

"Türkiye'nin sicak savasa girmesi, Türkiye'yi Asya'ya yabancilastiracaktir. Önemli olan rejimlerle degil, bu cografyanin halkiyla isbirligidir."

"Türkiye ne yazik ki savasa ekonomik açidan çok kötü sartlarda, ekonomik bagimsizligini adeta kaybetmis bir ülke olarak yakalanmistir. Türkiye'nin bazi seylere 'Hayir, öyle degil, söyle olsun' diyememesinin altinda bu da yatiyor olabilir."

Meclis gizli oturumunda CHP'liler buna benzer seyler söy-ledilerse herhalde Basbakan Gül, aci aci gülmüstür.

Çünkü yukaridakileri söyleyen, bizzat kendisidir.

Tarih: 10 Ekim 2001.

TBMM'de Afganistan'a asker gönderme yetkisi isteyen Hükümet tezkeresi görüsülüyor.

Kürsüde AKP grubu adina milletvekili Abdullah Gül konusuyor.

Gül, adeta gelecegi okuyan bir konusma yapiyor:

"Savasin nereye varacagi belli degil. Yarin bu savas Irak'i, Sudan'i, Yemen'i, hatta iran'i da içine alir diye endiseleniyoruz."

"Tabii ki halki yönlendirecegiz, ama baska bir görevimiz de halkin düsüncelerini yansitmaktir. Bu konuda kamuoyu anketlerine baktigimiz zaman halkin yüzde 86'si böyle bir olayi yanlis buluyor. Dolayisiyla biz, yurtdisina asker gönderilmesini uygun bulmuyoruz."

Bu sözleri söyleyen adam, çok degil, on bes ay sonra, "ekonomik açidan çok kötü sartlarda" yakalandigi Irak krizinde, bazi seylere "Hayir, öyle degil, söyle olsun" diyemeden, Türkiye'yi Asya'ya yabancilastiracak, Müslüman kani dökülmesine yol açacak bir savasa imza atmak zorunda kaliyor.

Az istirap degildir bu...

Basbakan'in samimiyetle aci çektigine ve savasa engel olabilmek için içtenlikle gayret gösterdigine

inaniyoruz.

Ancak simdi ondan beklenen, hükümet olan her siyasetçiyi kusatan ve onlari "kendilerine ragmen" teslim alan o ölümcül kiskaci halkiyla paylasmasidir.

Türkiye, komsusu olan halka yönelik, bu kadar karsi oldugu bir savasa, daha Birlesmis Milletler karari olmadan ve herkesten önce katiliyorsa, bunun inandirici gerekçelerini ve muhtemel sonuçlarini bilmek herhalde öncelikle orada savasacak gençlerin, sonra da suçsuz yere bombalanacak çocuklarin hakkidir.

Böyle dönemlerde uykusuzlugu bile paylasmaliyiz.

8 Subat 2003 Milliyet

Mütekebbir ile Mülayim

Amerika çok agir bastiriyor.

Ve Türkiye hâlâ direniyor.

Galiba 17 Subat itibariyle Irak krizinde durumun özeti bu...

Kapali kapilar ardinda cereyan eden görüsmelerde Türk tarafina uygulanan baskinin ne kadar agir oldugunu gösteren bir ipucu vereyim:

Washington görüsmelerinde Türk heyetinde bulunan üst düzey yetkililerden biri, Amerikan Disisleri Bakani Colin Powell'la gece evinde yaptiklari görüsme sirasinda kalbinin sikistigini ve fenalik geçirdigini söyledi.

Nedenini sordum.

"Powell degilse de yanindakilerin tavri çok mütekeb-birdi" dedi.

"Mütekebbir..."

"Kibirli" anlamina gelen ve kalbe agri veren bu sözcük, Türkiye'nin neyle karsi karsiya oldugunu özetliyor.

Peki Türkiye'nin direnisi?..

Daha üç hafta önce "Artik bizden günah gitti. Stratejik ortagimizin yanindayiz" diyen Basbakan Abdullah Gül, dün Basbakanligin özel uçagi Ata ile Avrupa Birligi'nin Irak görüsmeleri için Brüksel'e uçarken üç hafta önceki söyleminden hayli degisik bir tonda konustu:

"Kayitsiz sartsiz destek vermeyiz" dedi.

Gül, Türkiye'nin hem muhalefetin, hem AKP içinden 60'a yakin milletvekilinin itirazina ragmen Meclis'ten üslerin modernizasyonuna iliskin izni geçirerek bir adim attigini hatirlatti, ama hâlâ siyasi-askeri ve ekonomik meselelerde bir anlasmaya yarilamadigini söyledi.

Bu konusmanin asil alti çizilecek yani, kamuoyunda isin para pazarliginda dügümlendigi izlenimi

yaratilmasina karsin, bunun ötesinde askeri ve siyasi konuda da Was-hington'la anlasma saglanamadigini göstermesi...

Basbakan israrlara ragmen bu anlasmazlik noktalarina

girmedi.

Ancak bunlarin Irak'in etnik dengeleri ve istikrarina dair kaygilar ile harekâtin kumandasina ve bölgedeki gruplarin silahlandirilmasina iliskin hazirliklar oldugu bilini-

yor.

Gül, Genelkurmay'in da katildigi toplantiya atfen, "Gece yaptigimiz toplantida gördük ki, ayni hassasiyet sadece Meclis grubumuzda degil, bütün kurumlarimizda mevcut" dedi.

Basbakan, "Ben ne kralim, ne de emir. Demokratik bir ülkenin hükümet baskaniyim" diyerek öncelikle Meclis'i ikna etmesi gerektiginin altini çizdi. Gül, sadece modernizasyona iliskin ilk tezkereyi geçirmekte bu kadar zorlanirken, asker bulundurmayla ilgili oylamanin çok daha riskli olacagini görüyor.

Meclis'i ikna edecek, anayasanin 92. maddesindeki "askeri harekât için hukuki mesruiyet" sartini karsilayacak bir gelisme bekliyor.

Bu BM Güvenlik Konseyi'nin karari da olabilir. Daha fazlasi da gerekebilir. Basbakan'a göre neyin "mesru" sayilacagina Meclis karar verecek.

Basbakan'in konusmasi sirasinda ses tonunun yükseldigi üç konu dikkatimi çekti:

Biri; Amerika ile savasa karsi bir para pazarligi yapildigi izlenimi verilmesi...

Digeri Amerikalilara teslim olmus görüntüsü...

Ve son nokta: Gül bu tavri alirken, Saddam'in yaninda gibi bir görüntü vermemeye özen gösteriyor. Konusmasinin bir yerinde Saddam'a sempati duymadigini özellikle belirtti.

"Mütekebbir" sözcügünün diger ucundakiler için "mahfi-yet sahibi" tabiri kullaniliyor. Yani "boyun egen", "mülayim..."

iki yöne çekilen iplerin tam gergin oldugu ve neredeyse kopmaya yaklastigi bu noktada Türkiye boyun egmeme-ye çalisiyor.

Bunun sikintisi Basbakan'in yüzünden okunuyor. Kendisine birinci Körfez krizindeki muhalefeti hatirlatildiginda ise, Churchill'in bir lafina atif yapiyor: "Basbakan olunca dosyalari gördüm."

18 Subat 2003 Milliyet

Washington Dolaylarindan Bir Türkü:

"Gel Tezkere... Gel Tezkere..."

Gece saat 23.30'da Basbakan Abdullah Gül, Brüksel'de AB Daimi Temsilcisi Oguz Demiralp'in rezidansindaki yemekten çiktiginda keyifli görünüyordu.

Köse yazarlarinin Grand Place'da bir kahve içme teklifine önce hevesle "Olur" dedi, sonra "Oradakilerin rahatini bozmayalim" diyerek vazgeçti.

Otelde makam arabasindan inince sokaga yöneldi, boynuna atkisini sarip nefis bir dolunayin aydinlattigi Brüksel caddelerinde gece yürüyüsüne çikti.

Ayni saatlerde Ankara'da Amerikan büyükelçisi Pearson, Disisleri'nde Türkiye'nin talepleri üzerinde çalisiyordu.

Ankara, savasa katilma karsiliginda Washington'a bir talepler listesi vermis, bunlar gerçeklesirse bayramdan sonraki ilk oturumda (yani 18 Subat'ta) tezkereyi Meclis'ten geçirmeyi vaat etmisti.

Taleplerin hemen hiçbiri gerçeklesmedigi halde Amerika 18 Subat'ta "Gel tezkere... gel tezkere" türküsü söylemeye baslayinca, tezkere yerine, Türk hükümetinin temel anlasmazlik noktalarini bildiren mektubunu aldi.

Iste restlesmenin bu kritik asamasinda, saat 23.00'te Büyükelçilikteki yemege, Avrupa Konseyi'nin Brüksel zirvesinin sonuç bildirgesi ulasti, ikinci sayfadaki bir cümle yemekte zafer havasina yol açti:

"Türkiye'nin Irak ve Misir'in komsulariyla gelistirdigi bölgesel girisimleri destekliyoruz."

Basbakan Gül, gün boyu görüstügü Avrupa liderlerine "Bizi anlayin ve destekleyin" mesaji vermis, sonuç bildirgesinde bu destegin vurgulanmasi için de bastirmisti.

Simdi bu isteginin karsilanmasiyla, hem AB ile bölge arasinda bir köprü konumu elde ediyor hem de ABD karsisinda yeni bir koz elde ediyordu.

Avrupa, Türkiye'nin girisimlerini destekledigine göre baris süreci isliyor demekti; bu da "Derhal Amerikan askerlerine kapiyi açin" diye bastiran Washington karsisinda Ankara'ya biraz daha zaman kazandiriyordu.

Sonuç bildirgesi, "hem askeri yiginagin hem baris girisimlerinin sürecegi" seklinde çikinca, bir diplomat, "O halde biz de hem tezkereyi çikarip hem baris çabalarini yürütebiliriz" yorumunu yapti.

Birkaç saatin degerli oldugu bugünlerde Avrupa'dan gelen bu destek, Gül'ü gece yarisi Brüksel yollarinda zafer turuna çikaracak kadar kiymetliydi.

Gül, Türkiye'yi köseye sikistiran ABD karsisinda korumasiz kaldigi bu kritik asamada önemli bir destek saglayarak ayrildi Brüksel'den...

Simdi tezkerenin kaderi Washington'a giden mektuba verilecek karsiliga bagli... Ama gelse bile hükümet, bombalarin yagacagi ana kadar, hem savas hazirligini hem baris çabalarini sürdürmeye kararli görünüyor.

19 Subat 2003 Milliyet

Kendi Muhtaç Bir Dede...

Kendimizinkini hallettik de, Irak'inki eksik kalmisti.

Simdi de "Irak'in toprak bütünlügü" paranoyasi basladi.

Türk Silahli Kuvvetleri, Irak'in "ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlügünü, milli egemenligini ve kamu düzenini korumak ve kollamak amaciyla" Kuzey Irak'a müdahaleye hazirlaniyor.

Haniyse "Savasa hayir" diyenler "Irak'i bölmeye tesebbüs" ten yargilanacak.

Türkiye, neredeyse çevresindeki bütün devletlerin "bütünlük isi"nden sorumlu hale geldi.

Simdi bölünme fobisini çevreye yönlendiriyor. Etrafta birileri bölünecek de bu, kendisine sirayet edecek diye ödü patliyor.

Üstelik isin ilginç yani, yakin cografyamizdaki kimi ülkeler Osmanli'nin çöküsünden sonra bölünüp bölüsül-

müs ve harita üzerinde cetvelle çizilerek olusturulmus yerler. Simdi yeniden çizilip sekillendirilecek.

Peki bu operasyon Irak'in toprak bütünlügünü saglayacak mi?

Bölgeyi taniyanlar çok iyi biliyor ki, Irak'ta toprak bütünlügünün basta gelen güvencesi Saddam Hüseyin'dir.

Evet -çogu bölge lideri gibi o da-, bir diktatördür, halkini ezerek yönetmektedir, ama mesele bunlar degil de ülkeyi bir arada tutmaksa, ondan iyisini bulmak da zordur.

Saddam'li bir Irak'in parçalanma sansi, müdahale sonrasi basi koparilmis tavuk gibi kontrolden çikabilecek bir Irak'tan çok daha düsüktür.

Savas, Sii çogunlugu yöneten Sünni azinlik, asiretler, kabileler, türlü çesit azinliklarla dolu Irak'i bir arada tutan çimentoyu dagitacak ve Türkiye, korktugu kargasanin fitilini bizzat atesleyerek komsuda bir iç savas olasiligini kendi elleriyle yaratmis olacaktir.

Acaba Pandora'nin kutusu açildiginda içinden neler dökülecektir?

Saddam'dan sonra Irak'i kim yönetecektir?

Yillarca sürgünde yasamis, sevilmeyen rejim muhalifleri mi?

ABD'li bir general mi?..

Peki Ortadogu'ya ABD askerinin yatiya kalmasi, bölgede kolay sindirilebilecek midir?

Yarin Saddam'i arar hale gelmeyecegimiz ne malum?

"Amerika isi çabuk bitirir" diye sevinenler, insallah isin bu kismini düsünüyorlardir.

Tabii Irak'ta savas sonrasi Amerikan isgali sürerse, bu olumsuzluga bir de müdahalenin yol açacagi antiamerikan

hissiyati, 11 Eylül'den beter nefret ortamini ve yeni Usame Bin Ladin'ler doguracak terör iklimini eklemek gerekecektir.

Ne yazik ki, Türkiye, parasizliktan kizinin kötü yola düsmesine göz yuman bir naçar baba gibi, ordusunu gönülsüz bir harekâtin yedegine veriyor.

istenmedigi bir yere dogru, istemeyerek hareketleniyor.

Kerkük, Kürtlerin degil, ABD'nin eline geçsin diye kendini siper ediyor.

Bölge yeniden silahlanacak.

Türk Silahli Kuvvetleri on bes yil sürmüs bir savas tam bitti derken, bu kez Kürt federasyonunu önleme gerekçesiyle yeniden batakliga çekilecek.

Geçenlerde bir söylesimizde, "devrik Basbakan" Bülent Ecevit söyle dedi:

"Su aralar Sirkeci'den kalkan trenlerde cepheye gönderilen gençleri görünce, Yemen türküsü geliyor aklima... Onlari yeniden sefere yollayarak ne elde edecegiz?"

Sahi ne elde edecegiz?

19 Subat 2003 Gazetem.net

Basbakan Çikip Açiklamali

Hükümet sizdirmiyor, ama bilinen o ki, kapali kapilar ardinda Washington, külhanbeyi üslubuyla bastiriyor.

Türkiye ise, yikilan Berlin duvarinin üstüne oturan bu heyula ile ugrasirken, tek "hiper-güç"ün hoyratligina terk edilmis dünyanin ne demek oldugunu yasayarak ögreniyor.

Gül Hükümeti, aslanin yapayalniz sikistirdigi çaresiz bir antilop gibi, kiskaçtan kurtulmanin yollarini aradi su ana kadar... Deniz Baykal'in "müsamere" diye tanimladigi sey bu aslinda...

"Müsamere"nin nasil gelistigini kisaca özetleyelim:

Ormanin krali için antilop "çantada keklik"ti, o yüzden pervasizca, "Sana üç gün mühlet, kendini bana ikram et" diyebildi.

O andan itibaren, aslanperest bir sürü uzman, diplomat, yazar ablukaya basladi:

"Aslan kapida, pençesi havada... Asla beklemez, kizdirmaya gelmez"

Av, aslani oyalamak için yollar aramaya koyuldu ve sevgili hocam Prof. Dr. Baskin Oran'in "Yapici kararsizlik" diye tanimladigi taktigi gelistirdi.

Önce manevra alanini genisleterek sikistirildigi köseden çikmaya, zaman kazanmaya çalisti. BM'nin kararini bekledigini söyledi. Amerikan taleplerini üç tezkereye böldü. Pazarliga girdi, isi yokusa sürdü.

Sonra aktörleri çogaltti. Irak'in komsularini topladi. AB'yi, NATO'yu zorladi. Irak'la görüslü.

Ama olmadi.

Araplar Türkiye'nin arabuluculuguna kizdi. AB dagildi. BM kararsizlandi. Asker "Hemen karar verelim" diye bastirdi ve sonunda ABD ile bas basa kaldik.

Basbakan Gül, Brüksel zirvesinde Avrupali meslektaslarina "Benim yerimde olmak ister miydiniz?" diye sordu.

Hepsi ellerini kaldirarak "Aman kalsin" dediler.

Gerçekten de savasin yalazi herkesten çok Türkiye'yi yakiyor.

ABD "Ya benimsin ya topragin" diyor; bir grup meslektasimiza da hababam "Bizsiz de yapar" degnegini sallatiyor. Böylece 50 yillik bir ittifak iliskisini ve 1. Körfez krizinde olusan Türkiye'nin kaybini görmezden geliyor.

®

Hükümet, artik Irak meselesi olmaktan çikip global bir paylasim savasina dönüsen bu krizde, Cumhuriyet'in en agir kararlarindan birinin arifesinde:

"Güneyden girerim, sizi masaya oturtmam" blöfüne rest çekip, "Canin cehenneme! Ne halin varsa gör. Ben yokum" dese, derhal fitili ateslenecek agir bir ekonomik krizle, Kuzey Irak kaynakli yeni çatismalarla ve dünyada yapayalniz kalmakla tehdit ediliyor.

Dayatmayi kabul ederse, Özal'a bile girmedigi bir savasta "Hani l koyup 3 alacaktin" diyenler, Gül'ü paramparça edecek. Kamuoyu neredeyse tamamen savasa karsi. Cumhurbaskani ve TBMM de öyle... ilk tezkerede hac bahanesiyle oylamaya gelmeyen 60 AKP'li mebus 2. tezkerede çogalacak. Seçmen, partinin kapisinda gösteri yapiyor. Kaldi ki, bugün Irak için "üç gün içinde" verilen tavizlerin yarin mesela Iran için "üç saat içinde" istenmeyecegi ne malum... Amerika, Irak'in ve bölgenin siyasi gelecegini Türkiye ile tartismiyor ki...

Görünen o ki, Gül, savasa girse de, girmese de ülkesiyle birlikte kendi gelecegini de riske atmis olacak.

Simdi kamuoyuna dönüp bu yükü paylasmanin ve onu karara ortak etmenin tam zamanidir.

Basbakan, halkinin karsisina çikip yürütülen gizli pazarligi anlatmali, savasa girmenin ve girmemenin bedelini açik seçik ortaya koymalidir.

Komsuyu satmanin rüsvetini mi yiyecegiz, savasmayip karneyle ekmege mi dönecegiz?

Bunu bilmek ve bizim üzerimizden yapilan bu pazarlikla karari biz vermek zorundayiz.

Zamaninda baskilar, karsisinda, "Yeni bir dünya kurulur ve Türkiye de orada yerini alir" diye rest çekebilmis bir ülkenin çocuklari olarak buna hakkimiz var.

20 Subat 2003 Milliyet

Kimin için Savasacagiz?

Taskin Senol, Star'da gerçekten çok önemli bir haber yayinladi.

Savas rüzgârlari arasinda öne çikmayan bu arastirma, aslinda Irak'la bombalanmayi bekleyen sivillerin, ABD'nin siparis verdigi 75 bin ceset torbasinin ve Meclis'in kabul etmek üzere oldugu savasa girme kararinin kim ve ne için oldugunu açikça ortaya koyuyor.

Tarihi bir belge saydigim bu yazinin ögrettiklerini sizinle paylasmak istiyorum.

Önce su adi bir yere yazin:

Brown and Root...

Bu, bir Amerikan sirketi...

ABD'nin nerede bir üssü varsa, Washington nereye bir müdahalede bulunacaksa bu sirket mutlaka orada ortaya çikiyor, üs kurma, isletme ve bakim islerini üsleniyor.

Afganistan'daki Bargam üssü...

Özbekistan'daki Khnabad üssü...

Küba'daki Guantanamo üssü bu sirketin eseri...

Ayni sirket Bosna ve Kosova'ya müdahalede de çok büyük kazanç saglamis. O kadar ki, Balkan operasyonlarina harcanan 6,8 milyar dolarin 2,2 milyar dolari Brown and Root'a verilmis.

Bush baskan seçilince sirketin isleri iyice açilmis.

11 Eylül saldirisindan sonra Pentagon, firmayla on yillik yeni bir sözlesme yapmis.

Yani siddet tirmandikça sirket kazanmis.

Tahmin edebileceginiz gibi 1987'den beri Türkiye'deki Amerikan üslerinin bakim ve isletmesini de Vinnell firmasiyla birlikte- bu sirket yapiyor.

Bilin bakalim son olarak TBMM'nin izin verdigi Türkiye'deki üs ve limanlarin insaat ve düzenleme islerinin teknik sorumlulugunu kim üslenmis:

Tabii ki Brown and Root...

Brown and Root firmasinin bagli oldugu Houston merkezli bir üst sirket var.

Adi, Halliburton...

Agirlikla enerji ve altyapi isleri yapiyor.

Simdi dikkat! isin püf noktasina geldik.

Yillarca Halliburton'un Yönetim Kurulu Baskanligini yapan isim, Baskan Yardimcisi Dick Cheney...

Dünyanin yegâne süper gücünün iki numarasi, savastan geçinen bir sirketin en üst düzeyinde görev yapmis.

Devam edelim:

Halliburton, Chevron'a servis sagliyor.

Chevron, Irak'tan ve Suudi Arabistan'dan ithal edilen petrolün yüzde 86'sini ABD'ye getiren sirket...

Chevron'un yönetim kurulu baskanlari arasinda da tanidik bir isim var:

Beyaz Saray'da Türkiye'yle yapilan görüsmelerde en "sahin" pozisyonu alan, Baskan Bush'un danismani Con-doleezza Rice...

Ve bir isim daha:

Bush'un seçim kampanyasini yürüten, Ticaret Bakani Don Evans...

Meksika körfezinde çikarilan petrolün büyük kismini kontrol eden Sharp Drilling'in patronu...

Sayin parlamenterler:

Hazirlanin. Tezkere vakti geliyor. Amerikan sirketleri katkinizi bekliyor.

22 Subat 2003 Milliyet

Krizde Bir Basbakan Portresi

Ona "Türkiye'nin en sanssiz basbakani" demek herhalde yanlis olmaz.

Bugüne dek görev yapanlar içinde pek azi masasinda bunca büyük belayi bir arada bulmustur:

Irak'ta savas, Kibris'ta çözüm, ekonomide kriz...

Bir de bu isi "emaneten" yaptigini düsünürseniz...

Abdullah Gül'ün, hislerini derhal ele veren bir yüzü var. Duygusu, sikintisi, öfkesi âninda yüzüne yansiyor. O yüzden de kolay yalan söyleyemiyor.

Özel sohbetlerde bazen düsüncelerini öyle içtenlikle paylasiyor ki, danismanlari onu bir an önce uzaklastirma çabasina girisiyor.

Ne de olsa, insan iliskilerinde maharet sayilan samimiyet, siyasette zaaf kabul ediliyor.

iki günlük Brüksel gezisinde onu yakindan gözleme sansi buldum.

Muhatabinin gözlerine bakarak ve eliyle dokunarak konusuyor.

Tipki Kayseri Lisesi'nden okuldasi Turgut Özal gibi...

Gül'le birlikte Osman Bölükbasi'ni, Korkut Özal'i, Sadettin Bilgiç'i, Mehmet Yazar'i da yetistiren lise bu...

Hepsi, Anadolu'dan kopup gelmis ve mazilerini unutmadan siyasette umur görmüs isimler...

Kamuoyu, Gül'ü de Kayseri'de, babasinin bahçesinde diz çökmüs kazan kaynatirkenki görüntüsüyle tanimisti.

Yer sofrasinda yemek yedigini, zengin sofralarinda çatal biçak tutmaya çekindigini anlatirdi.

O masalara oturamayanlarin temsilcisi olarak siyasete girdi. Onlarin oylariyla Basbakan seçildi.

Bugün müzakere masasinda bastiran Amerikalilara, "Bunu halkima anlatamam" diye direnmesi belki biraz da bu yüzden...

Krizlerle bogusurken bir "Ecevit zarafeti"ni elden birakmadigini da belirtmek lazim.

"Savasa hayir" gösterisinden sonra karakola götürülen Tamer Karadagli'ya telefonda, "Kusura bakmayin" deyip devlet adina özür dilemesi alismadigimiz bir davranisti.

Brüksel meydaninda kahve içmeye davet ettigimizde "Simdi oradakileri rahatsiz etmeyelim" demesi veya kendisini öven bir meslektasimizi, "Bunlari hak etmiyorum" diye aramasi da öyle...

Hayvanseverligin prim yaptigi bugünlerde -hem de eve yeni aldiklari köpek üst üste haber olmusken-, "Bayilirim köpeklere" demek yerine sunu söyledi:

"Çocukken beni bir köpek kovalayip isirmisti, o zamandan beri köpeklerden uzak dururum".

Göreve geldiginde Irak'la ilgili bir brifingle, savasin ne zaman çikabilecegi, ne getirebilecegine dair konusmalari dinlemis ve sonunda çocuksu bir merakla sormustu:

"Yahu bir dakika!.. Baris olamaz mi?"

Sonuna kadar bunu denedi.

"3 Gününüz var. 48 saatiniz kaldi. Son 24 saat" blöflerine kulak asmadi. Ama en yakinindakileri bile esir alan bir ablukayla kusatildi.

"Amerika'nin sakasi yok. Derhal karar vermezsen bizsiz yapacak. Bizi masaya oturtmayacak" diyenler arttikça sinirlenmeye basladi:

"Bunu ayna gibi bana yansitacaginiza, gidin onlara bizim kosullarimizi anlatin" diye çikisir oldu.

Herhalde o arada güvendigi pek çok daga da kar yagdi.

Yüzünde belirmeye baslayan tikler, ola ki hasimla yürüttügü sinir savasindan çok, hisimla sürdürdügü taviz kavgasinin izleridir.

Tarihten biliyoruz ki, Amerika, kendine direnenleri affetmez.

Dikkat ettiyseniz su kriz sürecinde Beyaz Saray, denklemin içinde yer kapmaya can atan Tayyip Erdogan'i, Yasar Yakis'i, Ali Babacan'i agirladi; Abdullah Gül ise henüz Washington'a ayak basmadi.

ihtimal, Bush'un sofrasinda yemek, Gül'e degil, daha "uyumlu" bir Basbakan'a kismet olacaktir.

Ama eger Meclis grubunu serbest birakip bu agir kararin sorumluluguna millet iradesini ortak ederse "Gül'ün adi", yer sofralarinda kolay unutulmayacaktir.

23 Subat 2003 Milliyet

Savasa Giriyoruz!

Ve ben, hâlâ Irak'la neden savasacagimiza dair -"çaresizlik" disinda- bir gerekçe bulamiyorum.

Saddam'in tehlikeli bir diktatör olusu mu?

Onu yillarca ABD beslemedi mi? Bush, Saddam'dan daha tehlikeli degil mi? Çevremizdeki her diktatörle savasiyor muyuz?

Kuzey Irak'ta Kürt devleti korkusu mu?

Irak'in toprak bütünlügünün yegâne sigortasi Saddam degil mi?

Gerçek su;

Bir kabadayi, mahallemizin küçük kizini köseye kistirdi. Önce "Ayip" filan diye mani olmaya çalistik. Kabadayi öyle azgindi ki, korktuk.

Baktik tecavüz kaçinilmaz, biz de katilip tadina bakmaya karar verdik.

Bunun adi her dilde, ahlaksizliktir.

ABD, "Zaten kiz belali. Mahalleye mikrop yayiyor" diye bizi tecavüzün mesruiyetine inandirmaya çalisiyor.

"Çok kolay olacak. Sen de zevk alacaksin" diye sirtimizi sivazliyor.

Halbuki bize düsen, kabadayi tecavüz ederken kizin kollarini tutmaktan ibaret...

Ganimet, kizi haremine katan kabadayinin olacak.

isi bitince, yardimimiza karsilik küçük bir harçlik atacak.

Bunu bile bile, mahallemizin "tecavüzcü Coskun"lari heyecanla uçkur çözüyor.

Öyle anlatiyorlar ki, zaten gidasizliktan ciliz düsmüs küçük kiz hemen etegini indirecek ve her sey "tereyagindan kil çeker gibi" olup bitecek.

Ve sonra, kizin kimlere nasil peskes çekilecegi kararina biz de katilacagiz.

Bunun her dildeki adini yazamayacagim.

Daha 4 gün önce Basbakan Gül, Brüksel uçaginda, "Kesinlikle askerimizi savastirmayacagiz. Bir tek mermi atmalari gerekmeyecek" diyordu.

Simdi Kürt gruplar "Türkiye'nin isgaline direnecegiz" diyor.

Washington Times ve Time, "Bölgede Türklerle Kürtler arasinda çatisma çikabilecegini" yaziyor.

Tereyagindaki kili, bölgedeki üç milyon Kürtle savasarak çekebilir miyiz?

Artik biliyoruz; bu haberleri ABD yayiyor.

"Pazarlik masasina oturamazsin" santajiyla askerinin geçisini garantiye aldi; simdi de, Türk ordusunun Kuzey Irak'a girmesini engellemeye çabaliyor.

"Girerseniz, basiniz da belaya girer" diye aba altindan sopa gösteriyor.

O kadar mi?

Cumhuriyet gazetesinde Mustafa Balbay'in haberini okumadiniz mi?

Bush, Disisleri Bakani Yasar Yakis'la, Devlet Bakani Ali Babacan'a, "Destek vermezseniz Kuzey Irak'taki Kürtlerle hareket ederiz. IMF size sirtini döner. Ermeni tasarilari Kongre'den geçer" diyor; resti çekiyor:

"Beyler, Amerikan topraklarinda yapacaginiz bir sey yok. Ülkenize gidin ve tezkereyi meclisinizden geçirin".

"Beyler" kulaklarinda tehdit, ceplerinde üç kurus para vaadiyle tezkereyi geçirmeye geliyor.

Yillarca bu santajin gölgesinde yasadik:

Bütün enerjimizi Kürt devletini, Ermeni tasarisini engellemeye harcadik.

Washington bu fobimizi bildiginden yine orayi kasiyor.

Bizi Ermeniler'e Kürtler'e karsi, onlari da bize karsi kullaniyor.

Oysa yarin ABD çekip gidecek ve biz -asirlardir oldugu gibi yine- onlarla bas basa kalacak, birlikte yasayacagiz.

Bu açmazin çaresi, ABD'nin elinden o kozlari almaktir.

Tarihsel kinleri topraga gömüp sinirin bu yaninda Türklerin, Kürtlerin, Ermenilerin, Araplarin kardesçe ya-

sadiklari ve herkesin giptayla baktigi bir cazibe merkezi kurmaktir.

O zaman en büyük zaafimiz, en güçlü kozumuza dönüsecek ve kimsenin tecavüzünde tehditle, üç kurusa mazlum kolu bükmek zorunda kalmayacagiz.

27 Subat 2003 Milliyet

"Tamam Kocaoglan, Anlastik!"

Amerikan gazetelerindeki "mesum" karikatürlerden biri:

"Türkiye" adli, file çorapli kaknem kevase, elektrik diregine yaslanmis Sam Amca'yla çingene pazarligi yapiyor:

"Tabii kocaoglan, torpidonu limanima sokabilirsin; ama bu sana on bes milyar dolara patlar".

"Kocaoglan" alisverisin müptezelliginden mahcup; "Ssst, bagirma o kadar" diye yakariyor.

Karikatürün altinda "Bel alti pazarlik" yaziyor.

Washington, Türkiye'yi bir yandan tehdit edip, bir yandan da firsatçi bir "kumbara" gibi resmederek sonuç almaya çalisiyor.

Ankara ise "Kestaneyi atesten kim alacak" oyunu oynuyor.

Cumhurbaskani, Meclis toplanacagi sirada "Savas için anayasanin istedigi uluslararasi mesruiyet kosulunun olusmadigim" hatirlatiyor.

Kuliste, "Geç kaliyoruz, tezkereyi hemen çikarin" diye Hükümeti sikistiran asker, Fikret Bila araciligiyla kamuoyuna, "Rahatsiziz. Tezkere onaylanmasin" mesaji veriyor.

Basbakan yardimcisi, "Karsiyim, ama imzaladim" diyor.

Herkes savasin sorumlulugunu Basbakan'in üstüne yikmaya çalisirken Gül, israrla susacagina "Cumhurbaskanimizin ve askerimizin kaygilarina katiliyorum. Madem öyle, ben de yokum" dese, is bitecek.

Ama o da oyuna katilip topu MGK'ya atiyor; "Yagma yok. Ortak imza atacagiz" diyor.

Cumhurbaskani hemen ikinci bir açiklama yapip "Böyle bir sey istemedigini" söylüyor.

Asker "Rahatsiziz" açiklamasini yalanliyor.

Ankara yalpaliyor.

O yalpalarken ABD, Türkiye'deki asker ve yurttaslarina kimyasal saldiri olasiligina karsi çiçek asisi yaptiriyor.

Anadolu'da, 81 yil sonra ilk kez yabanci bir ülke askeri, Meclis kararini beklemeden yiginaga ve sevkiyata basliyor.

Bunlar olurken çoktan girilmis bir savasin tasdikçiligi-ni üstlenecek Meclis ne yapiyordu dersiniz?

Önceki gün "Türkiye'de balikçiligin sorunlari"ni görüsüyordu.

Dün ise "Powell yine arar" korkusuyla, kapisina "Cumaya gittim, gelecem" yazmis gibi bombostu.

Bir CHP milletvekili, iskenderun limanina gidip savas hazirligini gözlemek istedi.

içeri sokmadilar.

Basina yansimayan bu skandal, CHP'li Mustafa Özyü-rek'i "Limanlarimiz ABD silahli kuvvetlerinin isgali altinda" diye feryat ettirdi.

Kendi topragina giremeyen Meclis, komsununkine girmeyi görüsecek bugün...

Savastan yana olmak bir tavirdir.

Savasa karsi çikmak da öyle...

Ama daha önce göz kirptiginiz on binlerce yabanci asker limaninizdayken ve komsudakiler, sizinle çatismak için sizin dagitacaginiz silahlari beklerken, Meclis'te balikçiligin sorunlarini görüsmek, tek kelimeyle "zavalliliktir.

Meclis, atesle sinava girerken halkin gözüne bakarak veremedigi karari, MGK'yi "canli kalkan" gibi kullanarak verecek.

Sanirim Tayyip Erdogan bugün AKP'li milletvekillerine yapacagi konusmada o eski cengâver tavrini takinacak ve pençesine düstügü "global 28 Subat"a karsi "Patriot'lar süngümüz/ Awacs'lar migferimiz" diye gürleyecektir.

Lakin Sihhiye'den, miting meydanindan Meclis'e ulasacak ses, ona ve partisine eski sloganlarini hatirlatacak, utandiracaktir.

1 Mart 2003 Milliyet

Sayin AKP Milletvekilleri!

Cumhuriyet tarihinin en zor kararlarindan birini vermek size nasip oldu.

Ülkenizi, bir savasa sokup sokmamaya karar vereceksiniz.

Hem de dünyanin, halkinizin, cumhurbaskaninizin, basbakaninizin karsi oldugu bir savasa...

istenmediginiz topraklarda, istemediginiz bir harekâta cevaz verecek veya itiraz edeceksiniz.

Farkli bir hükümet olma vaadiyle seçime girdiniz.

Statükonun degil, halkin sesine kulak verecektiniz.

Dünya egemenlerinin degil, mazlum milletlerin yaninda olacaktiniz.

Zulme nokta koyacaktiniz.

Halk size inandi, oy verdi, hükümet oldunuz.

Lakin iktidar denen turnusol kâgidi, âninda sinava çagirdi sizi; getirip koydu önünüze tezkereyi...

Amerika yaman bastirdi; hükümetiniz bir noktaya kadar direndi; sonunda "Burasi demokratik bir ülke, karari Meclis verir" deyip topu size, yani milli iradenin temsilcilerine atti.

Ve iste digerlerinden farkli olup olmadiginizin test vakti gelip çatti.

Dünya, "Savasa hayir" diyor.

Türkiye halkinin yüzde 94'ü savasa karsi çikiyor.

Basindan beri, savasa katilmak için, anayasal bir zorunluluk olan uluslararasi mesruiyeti sart kosan, BM Güvenlik Konseyi karari isteyen Türkiye, simdi gayri mesru bir saldirganligin isbirlikçiligine soyunuyor.

Kürtlerle komsu olma korkusuyla Amerika ile komsuluga zorlaniyor.

Haydi sevdiginiz dilden konusalim:

"Tezkereye 'evet' derseniz, Müslüman bir halkin bombalanmasi için Amerikan askerini Türkiye'ye çagiran mebuslar" diye geçeceksiniz tarihe...

Bu sefer Hacca kaçmak yok.

Belki yine gizli bir olurumun perdesiyle örteceksiniz utandiginiz karari...

"Ben içerde karsi çiktim", "Ret verdim" kandirmacasi-na siginacaksiniz.

Ama torunlariniz ögrenecek gerçegi...

Onlar sizi unutmayacak.

Irak halki da Türkiye'yi...

Oysa biliyorsunuz "Irak savasi" filan degil bu; "Amerika'nin dünya petrol yataklarina egemen olma saldirisi"...

Savastan beslenen sirketlerin pay kapma yarisi...

Ne Avrupa'nin ne Arap dünyasinin ne Birlesmis Mil-letler'in destekledigi bir bölüsüm kavgasi...

"Öyle degil" diyecekler bugün; öcülerle korkutacaklar sizi:

"Kürt devleti kurulur" diyecekler.

"Ekonomi çöker" diye tehdit edecekler.

Hükümetin düsebilecegini söyleyecekler.

Oyunuzu kullanmadan önce sunu düsünün:

Ataniz sayilan ilk Meclis, Anadolu'nun ortasinda sikisip kaldigi bir dönemde isgal askerlerini yurttan kovmustur.

Oturdugunuz koltuklari borçlu oldugunuz bu halk, bu cumhuriyeti emperyal baskilara direnerek kurmustur.

Milli iradeye mi, Amerikan baskisina mi boyun egeceksiniz?

Soru bu...

Cevabi siz vereceksiniz.

Ve o cevapla tarihe geçeceksiniz.

25 Subat 2003 Milliyet

'Geldikleri Gibi Giderler!"

Tokat gibiydi.

Saat 19.00'a geliyordu.

Gizli oturuma giren Meclis genel kurulundan çikarilan gazeteciler, "Tezkere kabul edildi" haberlerini çoktan yazdirmis, resmen açiklanmasini bekliyorlardi.

AKP'den kaç ret çikabilecegine dair "fire-toto" oynaniyor, en fazla tahmin, 30-40'i geçmiyordu.

Bir tek camianin nabzini iyi tutmasiyla taninan gazeteci Rusen Çakir, ürkek bir tonla "Zayif bir ihtimalle ret çikabilir" diyor, gülüsmelere yol açiyordu.

Haber, basin koridoruna cemre gibi düstü.

l Mart'ta Ankara'da bahar böyle basladi.

Ögleyin AKP grubunda Tayyip Erdogan, gruptaki tereddütleri gidermek için masaya kendi siyasi istikbalini koymus ve milletvekillerini tehdit etmisti:

"'Hayir' demek Dogu Perinçek'e, Cem Uzan'a 'Evet' demektir."

Son günlerde yakin çevresiyle "Ret çikarsa ne olur" sorusunu tartisan Basbakan Gül ise, "Reddedilmesi seçenegine de hazir olduklarini" belirterek, tezkereyi içine sindiremediginin isaretini verdi.

AKP'li muhalifler, grupta kendilerine uzatilan göstermelik kupaya Genel Baskanlarini kandiracak "Evet"

oylari attilar.

Büyük sürprizi, Genel Kurul'a sakladilar.

Ayni saatlerde asil muhalefet, Sihhiye'de doguyordu.

Yurdun dört bir yanindan kosup gelen on binler, yalniz kaldigini sananlardan bir koca orduyu uyandirip, "Biz variz" diye ayaga kaldirdi.

Sivil toplum, hepten bitti sanilan bir muhalif rüzgâr gibi, topraga gömülüp unutulmus bir savas baltasi gibi, "Hayir"li bir slogana yapisarak yürüdü.

Ve isigiyla, lüzumsuz bir ampulü söndürdü.

Her sey bittiginde, sonucun soku, Meclis kapisindan çikan mebuslarin saskin yüzünden okunuyordu.

Ret veren AKP'liler, "Alnimiz ak" diye zafer havasi yayarken, "Hükümet de gitti" panigine girenler, "Ret verenler istifa etsinler" diye küfrediyordu.

"Irak krizi", Türkiye'de bir "hükümet krizi"ne dönüsürken, AKP'de bölünmenin ve yeni bir siyasi sekillenmenin de itici gücü oldu.

Bu karar, Türkiye için bir dönüm noktasidir.

Meclis, ulusun iradesine boyun egerek halkin meclisi oldugunu gösterdi; onurlu ve demokratik bir tavirla hem ülkesinin hem halkinin itibarini kurtardi.

Santaja, tehdide, asagilamaya, akil vermelere kulak asmadi.

Bir toplumun topraginin, kaninin, parayla satin alinamayacagini gösterdi.

Türkiye bu kararla, dünya çapinda "Savasa hayir" diye yürüyen baris korosuna katiliyor.

Hükümeti zavalli bir hale düsüren Washington, simdi bütün planlarini en bastan gözden geçirmek zorunda kalacaktir.

"Rambo'nun intikami"ndan korkanlar bilmeli ki, Türkiye, itibarini korumayi bilmis bir ülke olarak uzun vadede daha fazla agirlik kazanmistir.

Ankara'da bir Mart günü, ayni anda hem Meclis'te hükümetin cenazesine hem de sokakta muhalefetin dogusuna tanik olduk.

Simdi iskenderun açiklarina bakip, "Geldikleri gibi giderler" demek hakkimizdir.

2 Mart 2003 Milliyet

Diyet

Ilk tepkiyi, NTV'nin canli yayininda, Yeniköy kiraathane-sindeki adam verdi:

"Madem Amerika bizi parayla tehdit ediyor, aramizda para toplayalim, neyse verip kurtulalim."

Benim gibi edebiyat dersinde Ömer Seyfettin'in "Di-yet"ini okuyarak yetismis milyonlar, bu resti iyi tanir.

O öykünün kahramani, hirsizliktan mahkûm olur. Seriat geregi eli kesilecekken, bir kasabin diyetini ödemesiyle kurtulur. Kurtaricisinin dükkâninda kasapliga baslar, ama o günden sonra adam her firsatta, "Ben olmasam elin yoktu" diye "diyet"i basina kakar. Sonunda bizimki satin kaptigi gibi kolunu keser, "Al diyetini, hayrini gör" diye kasabin önüne atar; yürür gider.

Türkiye, asagilik bir firsatçi gibi resmedildigi ve "Topragini açmazsan zirnik koklatmam" diye tehdit edildigi son pazarlikla kolunu kesip Atlantik yönüne firlatmistir.

Yagan ekonomik tedbirler, bu direnisin bedelidir.

Lakin hiç süpheniz olmasin ki; kanayan bir kolun sancisi, harcanacak insan canindan da, para ugruna komsusunu bogazlayan bir tetikçi görüntüsünden de, emre amade bir muz cumhuriyeti rolünden de iyidir.

insanlar gibi, uluslar da, geçim kaygisiyla kendine saygisi arasinda sikisir kalir bazen...

Böyle dönemlerde, çekilen sikintiyi hafifleten sey, baskilar karsisinda basi dik tutabilmis olmanin onurudur.

Günlerdir kimi yorumlara sinen eziklige baktikça, bu duygudan ne kadar uzaklastigimizi görüyorum.

"ABD simdi ne diyecek, bize pahaliya ödetecek" diye baslayan, "Savas lobisi + Amerikan hobisi + Kürt fobisi" isbirligiyle yazilan bu yorumlar, en çok da milliyetçiligiyle nam salmis kalemlerden çikiyor.

Washington'u kible bilmis bu zevat, cüzdanlar kadar vicdanlarin sesine de kulak kabartabilse, bu kararin Mec-lis'e ve Türkiye'ye, çoktan ihmal ettigi bir itibari iade ettigini anlayacak; gururlanacak.

Türkiye, yarim asirdir ABD için uzak bir sinir karakolu, "isgalde Ruslari 48 saat oyalayacak bir ordu"ydu.

Tam 50 yil, varimizi yogumuzu savunmaya akittik; asimizdan, ilacimizdan, kitabimizdan kesip silaha yatirdik.

Sonuç ne?

Bugün ne adam gibi milli gelirimiz var, ne insanca saglik hizmetimiz... Savunma ugruna okula soba, yetimin önüne çorba koyamadik, ama simdi öfkeyle fark ediyoruz

ki, saldiri halinde yurda kalkan olacak bir "füze agi"na da sahip degiliz.

"Saldiran olursa basinin çaresine bakarsin" diyen bir "savunma ittifaki" ve Türkiye'yi emir eri sanan bir "stratejik müttefik"le bas basayiz.

Son tokadin ta Atlantik ötesinden duyulacak kadar okkali olmasini, biraz da ugruna onca eziyet çektigimiz muhataplarimizin bunca küstahlasmasinin yarattigi hayal kirikligina borçlu degil miyiz?

Türkiye, bu kararla bir çadir devleti olmadigini kanitladi.

Cumhurbaskanindan Meclis baskanina, isçisinden, dincisine birlesip ahlaki, insani, hukuki hiçbir gerekçesi olmayan bir saldirganliga tas koydu.

Kendi mebusunun sokulmadigi üslerden, petrol savasinin askerlerini kovdu.

Kendisini fahise kiligina sokanlara unutulmaz bir ders vererek onurunu korudu.

Elbette bir bedeli olacaktir bunun...

Ama bundan böyle TBMM'yle pazarliga oturanlar, "diyet"! hatirlayip lafini seçerek konusacaktir.

Dileriz Hükümet, baskilara boyun egip yirtilip atilmis bir tezkereyi yeniden getirerek bu kazanimi sifirlamaz.

4 Mart 2003 Milliyet

Müslüman Saati

Çildirttik adamlari!..

Koca Amerika'yi rehavetimizle dize getirdik.

"Almanya'dan oglum gelecek" diye dûrtükleyen ev sahibinin restine dudak büker gibi sakin, sel basmis bir eve gitmeye üsenen bir musluk tamircisi kadar pervasiz yaklastik "savas olayi"na...

"Üç gününüz var" dediler; aldirmadik.

"48 Saat içinde cevap verin" dediler; tinmadik.

"Son 24 saat" diye sikistirdilar; kilimizi kipirdatmadik.

Bir Agustos hamagindaymisçasina rahat, ha babam ters çevrilen muzir bir kum saatinin nafile akisini izleyip eglendik.

Washington, "Ha bugün, ha yarin" diye bekledi.

Sonunda pes etti.

Böyledir bizim buralar...

Hayat aceleye gelmez; telastan hazzetmez.

Bakmayin trafikteki sabirsizliga, lambanin sarisi yanar yanmaz kornaya giden ellere, sollayamadiginin sagindan firlayan hergeleye...

... en muteber telas sebebi, tabakhaneye insan tersi yetistirmektir bizde....

Asude akar günler; randevular sadakat bilmez.

Agir olana "molla" derler; kosturmaya degmez.

Yol, "bir sigara içimlik"tir.

"Hasat kalkinca" vuslat...

"Hadi" diye sabirsizlanan acul, "Hele du bakalim. Sabah ola hayrola" diye savusturulur.

"Yetisir mi"nin cevabi, ya müstehzi bir "Hayirlisi"dir, ya mütevekkil bir "Kismet!.."

Gel de Ahmet Hasim'in "Müslüman Saati"ni hatirlama simdi...

Bu genetik rehavete güzellemedir o deneme; bir modern hayat elestirisidir.

"istanbul'un yerlisini sasirtan istilalarin en tesirlisi yabanci saatlerin hayatimiza girisidir" diye baslar.

Sonra "ecnebi saati" gelmeden önce, nasil kendimize göre, dinden, irktan ananeden hayat alan bir hayat üslubumuz ve onunla mütenasip saatlerimiz oldugunu anlatir.

"Madenden saglam kapaklar altinda mahfuz tutulan eski saat yelkovanlarinin, yorgun böcek ayaklari tarzinda, minenin rakamlari üzerinde yürüyüp sahiplerini zamandan takribi bir sihhatle haberdar edisleri"ni över.

"Ecnebi saati istilasindan evvel (...) ziyada baslayip ziyada biten, on iki saatlik, kisa, hafif, yasanmasi kolay bir

günümüz vardi. Müslüman'in mesut oldugu günler, iste bu günlerdi; serefli günlerin vakayiini bu saatlerle ölçtüler" der ve ekler:

"Giden saatler, babalarimizin öldügü, annelerimizin evlendigi, bizim dogdugumuz, kervanlarin hareket ettigi ve ordularin düsman sehirlerine girdigi saatlerdi. Bunlar hayati etrafimizda serbest birakan genis lakayt dostlardi. Gelen yabancilar ise hayatimizi bozup onu meçhul bir düstura göre yeniden tanzim ettiler ve ruhlarimiz için onu taninmaz hale getirdiler. Yeni 'ölçü', bir zelzele gibi, zaman manzaralanni etrafimizda zir ü zeber ederek, eski 'gûn'ün bütün sedlerini harap etti, geceyi gündüze katarak saadeti az, mesakkati çok, uzun, bulanik renkte bir yeni 'gün' vücuda getirdi. Bu, Müslüman'in eski mesut günü degil, evsizleri, hirsizlan, katilleri çok ve yeraltinda mümkün oldugu kadar fazla çalistirilacak köleleri sayisiz olan büyük medeniyetlerin aci ve nihayetsiz günüdür."

Lakin hiç beklenmedik bir sey oldu:

Maden kapaklar altinda mahfuz tutulan eski masum saatlerin cemaati, hirsli istilacilarina, top tüfekle degil, ama agir akrep ve yelkovanlarla direndi.

Günü hepten mesakkatli bir istirap haline getiren onca kirbaçlamaya ragmen ahesteliginden taviz vermedi.

Kazanma hirsina üzengilenip harap edilen eski mesut ve serefli günlerinin acisini böyle çikardi.

iftihar edilecek bir sey degil belki; ama o rehavet sayesindedir ki, Müslümanin da bir "esref saati" oldugunu ögrendi Coni...

6 Mart 2003 Milliyet

Bir (dez) enformasyon Savasi

Televizyonda Kuzey Irak'tan bir görüntü...

Göstericiler Türkiye aleyhine sloganlar atiyor.

Pankartlarda "Amerikan ordusuna evet, Türk ordusuna hayir" yazisi okunuyor. Bu, tam ABD'nin istedigi formül...

Az sonra bir Türk bayragi çikarilip yakiliyor.

Görüntü, gün boyu bütün televizyonlarda yayinlaniyor.

Ankara'da Basbakanlik binasinin televizyonunda bu görüntüleri izleyen en üst düzeyde bir siyasetçi gülümsüyor:

"Simdi de bayrak yaktiriyorlar. Kesin provokasyon. Keske bizim kanallar bu kadar çok yer vermese..."

Ne yazik ki, "bizim kanallar" bütün kriz boyunca fazla ince eleyip sik dokumadan verdi haberleri...

Amerika'nin en büyük enformasyon basarisi, Saddam rejimini, 11 Eylül saldirisiyla iliskilendirmesiydi. Hiçbir inandirici kaniti olmayan bu iliski, dünyayi tanimamasiyla ünlü Amerikan kamuoyunda kolay pazarlandi.

Bu arada, Amerika'nin Irak savasina destek saglamak için dünya çapinda bazi gazetecilere para dagittigi iddiasi yayildi.

isin ilginci, diger komsularina oranla Irak'la hiçbir ciddi sorun yasamamis Türkiye de bu süreçte, medya destegiyle hizla Irak düsmani bir çizgiye sürüklendi.

"Düsman"in hedefe konmasindan sonraki asama, "dost"un desteklenmesiydi.

Dogrusu bu konuda da kimi meslektaslarimizin büyük katkisi oldu.

Amerika'nin gösterisli yiginagi, göz kamastirici askeri gücü, Irak'i kaç saatte yerle bir edebilecegi, agiz sulandiran bir üslupla anlatildi.

"Bush üç gün süre verdi", "Powell '48 saatiniz var' dedi", "Washington 24 saat içinde yanit istedi" haberleri; "Girmezseniz masaya oturamaz, paltoyla kenarda beklersiniz" demeçleri, "Biz katilmasak da vuracaklar. Avucumuzu yalayacagiz" tahminleri; "Ekonomimiz çöker, Kürt devleti kurulur" tehditleri girla gitti.

Bunu, baris yanlilarina saldirilar izledi. "Savasa hayir" yazilarini "romantik" bulan "reel politikçiler", canli kalkanlari da tiye aldilar.

Bu havaya, Pentagon'un "Askerlerimiz limanlarinizdaki gemilerde... Daha fazla bekleyemezler" baskisindan fazlasiyla

etkilenen Washington'daki kimi muhabirlerin panigi eklendi.

Bazilari Basbakan'a, "Bir an önce tezkereyi çikar. Yoksa Amerika fena yapacak" diye haber salacak kadar ileri gitti.

O kadar ki, Basbakan Abdullah Gül, Brüksel'e uçarken bize biraz da öfkeyle söyle diyordu:

"Artik bana bunu yansitanlara, 'Siz onlara ne dediniz?' diye soruyorum".

Merkez medyanin bu bunaltici baskisina ragmen tezkerenin Meclis'te reddi, bu cenahta hepten panik yaratti.

Bu kez de "Amerika çok kizgin. Kriz kapida. Borsa altüst olacak" yorumlan basladi.

Pazartesi hiç de korkulan olmadigi halde, gün boyu "Büyük panik" haberleri yapan bir kanal en üst düzeyde uyarildi.

Ama Türkiye'yi savasa sokmayi is edinenler, "Barisçilar ekonomik krizin sorumlusu" alayciligini elden birakmadilar.

Korkarim, ilerde medya tarihi yazacak olanlar, Türkiye basininin bu krizdeki tavrini hiç de hayirla yâd etmeyeceklerdir.

6 Mart 2003 Aktüel

Kapatin Öyleyse O Meclis'i!

Mart yagmurlari, tatsiz bir kisin pisligini süpürüp baharin yolunu açiyor.

Lakin ne bahar yazisi geliyor içimden ne derbi tantanasi ne kadinlar günü kutlamasi...

içimde terk edilmislere özgü bir güz hüznü, ihanet görmüslere has bir öfke var.

Kendimi o Laz fikrasindaki Temel gibi hissediyorum:

Hani trafigin ters yönden aktigi ingiltere'de arabasiyla sag seritte giderken polisin anonsunu duymus:

"Dikkat, otoyolda bir araç ters yönde ilerliyor".

Temel, üzerine gelen arabalara bakip söylenmis:

"Ne biru usagum, ne biru... Hepisu... hepisu..."

Savas yazilarini okudukça, "Biz mi ters yöndeyiz" diye kuskulaniyorum bazen...

Oysa dünyaya bakinca anliyorum ki, ters olan bu ülkenin düzeni... Almanya, Fransa ve Rusya BM'nin Irak için yeni karar almasina karsi çikti.

islam Konferansi Irak'a saldiriyi külliyen reddetti.

Uluslararasi Atom Enerjisi Ajansi Baskani Muhammed El Baradei, ABD'nin BM'ye sundugu Irak belgelerinin sahte oldugunu, Saddam'in elinde nükleer silah bulunmadigini açikladi.

Türkiye'de ise bunlar yokmus gibi, bir hafta önce reddedilen tezkerenin mürekkebi kurumadan Amerikan sevkiyati basliyor.

Milletvekilinin sokulmadigi iskenderun limani ABD'ye açiliyor. Amerikan askeri konvoyu, Meclis'in iradesini çig-neye çigneye ilerliyor.

Nerede geçen Cumartesi tezkereye "Hayir" diyen Meclis?

Bir tek mensubu çikip, "Ben bir hafta önce 'Bu iste yokum' dedim. Ne hakla yiginak yapiyorsun" demeyecek mi?

Sürpriz karanyla milleti, vekiliyle baristiran, halka nihayet "iste benim Meclis'im" dedirten Parlamento, bu güveni kendi eliyle yikacak mi?

Son iki günde olanlara bakiyorum, inanamiyorum.

TV'deki sarisin yorumcu, "Tezkerenin kabul edilme ve savas çikma olasiliginin piyasalarca satin alindigini" söylüyor.

Bazi AKP'liler, Amerikan basinina "Kesenin agzini açin da anlasalim" anlaminda demeçler vererek Meclis'in kazandigi bütün itibari sifirliyor.

Meclis'te "Savasa hayir" diyen CHP milletvekili Mahmut Duyan, Mardin'deki un fabrikasini üç bin dolara ABD'ye kiraliyor.

"Tezkere yeniden gelirse Meclis'in sayginligina gölge düser" diyen Meclis Baskani Bülent Arinç, Genelkurmay Baskani'nin açiklamasindan sonra demecinin sonunu "düsmez" diye degistiriyor.

TBMM, tükürdügünü yalamanin yolunu yapiyor.

ABD, onu bile beklemiyor.

Peki ne degisti?

Cumartesi'den bu yana ne oldu ki, bu tezkere "halka ragmen" tekrar gelecek?

Provokasyon oldugu belli bayrak yakma eylemi mi dayatmanin nedeni?

Askerin bilinen görüsünü açiklamis olusu mu?

Geçen haftaki ceberut yaklasimindan vazgeçen Amerikan heyetleri ve karikatürleri mi?

TBMM bir hafta önce yirtip attigi tezkereyi bunlarb mi yiyecek?

"Asker emretti, Meclis çark etti" yorumunu nasil içine sindirecek?

"Pardon geçen sefer biz 'Savas' demek istemistik, yanlislikla agzimizdan 'Baris' çikmis" mi diyecek?

"Ret" kararina ragmen ABD'nin yiginagi baslatmasina tepki verecegi yerde, üç kurusa boyun mu egecek?

Bu halk, "O halde size ne gerek var" derse ne cevap verecek?

Bulutlar ardindan gülümseyen bahara ragmen, kirik bir güz hüznü var içimde...

Amerikan konvoylari, Mardin'e dogru, yeni egemenlik alanlarinin ve Türkiye'yi de içine alabilecek kanli bir iç çatismanin yolunu açiyor.

Ne bahar umurumda bugün ne derbi tantanasi ne kadinlar günü kutlamasi...

8 Mart 2003 Milliyet

Önce Leylekleri Vurdular

Leylekleri vuruyorlar Mezopotamya'da...

Savasa havalanan uçaklarin motoruna girip tehlike yaratmasin diye kursunluyorlar göçmen sürülerini...

Buradan kovuyorlar.

Dogal Hayati Koruma Dernegi "Yapmayin" demek için basvurmus incirlik komutanligina...

Ama nafile!..

Tüyden kanatlilarin ölmesi gerek, çelik kanatlilar uçabilsin diye semada...

O kuslar ki seyyahiydi bu topraklarin; daha bizler gelmeden...

Asirlarca kusbakisi bakarak gelip geçtiler göç yollan üstünden...

Üveyikler nesillerce uçtu, manyetik alanlarin çekisini tüylü karinlarinda hissederek...

Sigaciklar göçtü karla kapli diyarlardan, ilik hava akimlarinin sirtina binerek...

Ebabiller, yaliçapkinlari, ipekkuyruklar, bastankaralar, kâh günesin boyunu, kâh samanyolunu gözleyerek, nehirlerle, siradaglari izleyerek bahann ülkesine dogru kanat çirptilar.

Göçün seyrüsefer haritalari gösteriyor ki Anadolu, müsfik bir kervansaray gibi, bu kanatli muhacirlere de kol kanat germis, ev sahipligi yapagelmistir, kim bilir nicedir.

Bir agaç dalinda ispinozlari doyurmus, kusluklarda ibibikler uyutmus ve türküler yakmistir turnalarin ardi si-

ra...

Simdi belki de asirlardir ilk kez, çali çirpidan koltuklar yerine, cana kiyan korkuluklar karsiliyor onlari...

"Leylegi havada görmeyi" seyahat alameti sayan bir toplum, ilk kez sefkat yerine garez sunuyor küçük konuklarina... yem yerine kursun atiyor.

Savas, korkuyor kazlardan, kugulardan, bülbüllerden, ille güvercinlerden...

Çünkü gögün bedevileri, biçare bir halkin kanatli kalkanlari gibi ölümüne dalip gagaliyor cenk motorlarini...

V seklinde dizilip barisin zafer alameti gibi uçuyor gök kubbede...

Ugursuz bir harbin intihar tugaylari ve ilk kurbanlari oluyor.

Bir avuç "kussever", bunca "kussavar"a karsi ne yapabilir ki? Biraz inançli olduklarini bilsem, kutsal kitaptan ayetler okurdum onlara...

Süleyman'in hizmetine verilmis "kustan askerler"in öyküsünü anlatirdim.

"Kuslardan bir orduyu tek sira halinde zulmün üstüne kanatlandiran Rahman'in hikmeti"nden dem vururdum.

Rab'bin, Fil sahiplerini, kus sürülerinin attigi kizgin taslarla devirisini ve nihayette hepsini basi koparilmis ekin saplarina çevirisini hikâye ederdim Meryemogullarina...

Yok, tarih kitaplanna inaniyorlarsa, kutsal kitaplardan çok; uçaklar çocuklari bombalasin diye kuslann kursunlanmasinin medeniyet tarihindeki yerini tartisirdim.

Yillarca göz nuru dökerek göçmen kuslarin güzergâhlarini arastiran ornitologlarla bulustururdum onlari...

Kusdili konusturexcerpt

Ama bos lafin vakti geçti; cemre suya, kor havaya düstü.

Isindi ortalik...

ilkin leylekleri kursunluyorlar Mezopotamya'da...

ihtimal ki, leyleklerden sonra sira sivillere gelecek, gezgin kuslar ise yarali mülteci sürüleri gibi kaçisip asirlik göç yollarini degistirecek.

Göçecek baska yollar, uçacak yeni semalar, siginacak farkli limanlar arayacaklar.

Ama korkarim, hayvanligi onlardan iyi bilen bu kavmi hiç bagislamayacaklar.

9 Mart 2003 Milliyet

"O Kadar Kolay Sanma Delikanlim!"

1980 Nisan'i...

12 Eylül'e 5 kala, sokaklari kanli bir bahar sabahinda Fatih'te, öldürülen bir islamci gencin cenaze töreni vardi (Bir Dönüsüm öyküsü, Rusen Çakir-Fehmi Çalmuk, Metis Yay., 2001). Yürüyüs sirasinda 400 Akinci, jandarmayi görünce, solun bildik bir türküsünü Islami yorumla söylemeye basladi:

"Ay isigi jandarmanin süngüsünü yakiyor / Mahpus kardes pencereden Akinci'ya bakiyor / Jandarma biz Müslüman'iz / dostuz yalniz biz sana/ Kurtulusun islam'dadir / Elini uzatsana..."

Ancak jandarma elini degil, silahini uzatti. Bunun üzerine Akinci gençler baska bir "eylem"e basvurdu; gazeteleri, ceketleri yola serip namaza durdu.

Jandarma namazin bitmesini bekledi, sonra da hepsini cemseye itekledi.

Ertesi gün "islam düsmanlari atesle oynuyor" basligiyla çikan Sebil gazetesinde, eylemde basi çekerken gözaltina alinan bir gencin fotografi vardi:

"islamci gençligin gerçek liderlerinden, MSP Gençlik Kollan Baskani Tayyip Erdogan..."

O günlerde "Haçli Seferleri"ne karsi cihat çagrisi yapan 26 yasindaki "Akinci Erdogan"a deselerdi ki;

"Ey islamci gençligin lideri! 23 Yil sonra Basbakan seçileceksin. Seçimi ABD büyükelçisiyle izleyeceksin ve ilk icraat olarak Müslüman komsuna saldirmasi için Amerikan askerini Türkiye'ye getireceksin".

"Genç Akinci" kim bilir nasil gülerdi.

Elbette, zamanla insanin degisebilecegine inaniyoruz.

O yüzden, simdilerde "nedense" pek ragbet görmeyen "Erdogan kasetleri" piyasaya sürülüp eski konusmalarina dava yagdirildiginda karsi çikmis, "Bu yolla durduramazsiniz" demistik.

Bugün de, yasaklandigi Siirt'ten Basbakan olarak dönmesini "Hak yerini buldu" diye yorumluyoruz.

Ama "Yenilikçilik" bayragini açtigi bir yil içinde bes kez ABD'yi ziyaret etmesini, oglunun nikâhina Amerikan Baskonsolosunu davet etmesini, Washington'da Yahudi lo-bisiyle flört etmesini, çeyrek asra sigan, ama akla hayale sigmayan bir çark etme süreci olarak görüyoruz.

ABD, zamaninda yaptigi yatirimin meyvesini topluyor simdi...

Meclis'in aleyhte kararina ragmen, Irak sinirina askeri araç ve malzeme sevk etmek için Erdogan'in görevi devralmasini bile beklemiyor.

TBMM Baskani Bülent Arinç, Erdogan'la devletin tepesinde "delikanli üslubu"nun hâkim olacagini söylüyor.

Kasimpasa'yi bilmem; ama bizim oralarda "delikanli" diye basini dik tutana, sözünün ardinda durana denir.

"Kibris'ta çözüm" vaat edip Denktas'a diklendikten sonra, ilk toplantida çözümsüzlüge razi olana, "Meclis'in kararina saygimiz sonsuz" deyip ardindan "Bu tezkere çikacak" diye baski yapana, alttayken meydan okudugu "haçli-lar"a yükseldikçe yanasip tabaninin, grubunun, halkinin, dünyanin karsi oldugu bir savasa girmek için çanak tutana "deli-kanli" denmez, "biti-kanli" denir.

"islam düsmanlari atesle oynuyor" baslikli gazetede fotografi çikan Akinci genci, Basbakan seçildigi aksam ABD Büyükelçisiyle savas pazarliginda görünce meshur fikrayi hatirladim:

Delikanli, barda kafayi bulunca "Var mi lan bana yan bakan" diye dayilaninis.

Kösedeki izbandut dogrulup "Bir sey mi sordun" diye gürlemis.

Tirsmis bizimki, sonra izbandutun önüne geçip diklenmis yeniden:

"-Heyyt ulan... Var mi abimle bana yan bakan!.."

11 Mart 2003 Milliyet

isgal

Bazi ilkokullarda çocuklara "savas provasi" yaptirildi.

Alarm zilleri çaldi; kisa siren nedir, uzun siren nedir ögretildi.

Siren çaldiginda defteri kitabi birakip siginaklara kosturmalari ögütlendi.

Savasin solugu, ilkin çocuklarin minik enselerinde hissedildi.

Ya siz?..

Utançla karisik bir endise duymuyor musunuz haberleri izlerken...

Güneydogu'ya asker ve mühimmat tasiyan Amerikan konvoylari tüylerinizi ürpertmiyor mu?

Bölge agalarinin, bir isgal kuvveti gibi yayilan yabanci birliklere depo, otel, sanayi sitesi kiralamak için yarismalari, buna yanasmayanlarin jandarma müdahalesiyle karsilasmalari midenizi bulandirmiyor mu?

ingilizce bilen gençlerin haftada 500 dolara daglarda Amerikalilara tercümanlik için kuyruga girmesi, isadamlarinin "Savas istiyoruz" diye beyanat vermesi, Meclis'tekilerin santaja, dayatmaya bu kadar kolay boyun egmesi, piyasalarin savas olasiligina olumlu tepki vermesi sabrinizi zorlamiyor mu?

Meclis kulislerinde "Ret"çi milletvekillerini etkilemek için lobi çalismasi yapan, güç odaklarini birer ikiser elçilikte yemege alan Amerikalilar sinirinizi bozmuyor mu?

Zihinlerden ceplere, oradan Anadolu topraklarina yayilan bu isgal size de "Ne oldu bize" dedirtmiyor mu?

Hiç lafi çevirmeyelim:

Bu, bir isgal görüntüsüdür.

ABD, bu gayri mesru isgali tasdik isini, muhalefette olsa buna en çok direnecegi sanilanlara, Müslümanlikla politika yapanlara ihale ediyor.

Irak'ta kurulacak "kukla Kürt devleti"nin bölge için "Müslüman bir israil" olmasindan korkanlar, kendi

elleriyle Türkiye'yi bir "Müslüman israil" haline sokuyor.

Bush doktrini, ABD'nin yeni global rolünün tetikçiligini AKP'ye yaptiriyor.

Cuma çikislari ABD bayragi yakanlar, hükümet olunca o bayragi gögsüne asiyor.

AKP, ilk krizde havlu atiyor.

Meclis, sadece ülkeyi ABD'nin yaninda haksiz bir savasa sokmakla kalmiyor, milli iradenin parayla ya da baskiyla yön degistirebilecegi izlenimini de pekistirmeye hazirlaniyor.

ABD, kirli islerinde kullandigi AKP'yi ilk firsatta burusturup atacaktir; ama bu utanci silmek bize kusaklara mal olacaktir.

Bunlari "romantiklik"ten yazdigimizi sananlar yanilmasin.

Savasin, finans kapitalin ekonomik krizi asma yöntemlerinden biri oldugunu biliyoruz biz...

Silah tüccarlarinin, petrolcülerin, müteahhitlerin, tarimcilarin cenk istahinin ardindaki motivasyonu görüyoruz.

Bunun sonuçlarini en iyi Nazi deneyiminden taniyoruz.

Zorbaligin karsisina dikilecek bir dünya koalisyonunun da olmadigi günümüzde, insanliga kendini savunmak için terör disinda yol birakmayan bu dayatmanin karsisina dikiliyoruz o yüzden...

O nedenledir ki, bir yandan çocuklarimizi uzun siren sesleriyle siginaklara yollarken, umudunu, komsusunun cesetleri karsiligi olarak alacagi paraya baglamis onursuz bir ülkenin yurttasi olmamak için sesimiz çiktiginca, gücümüz yettigince, kalemimiz yazdiginca "Savasa hayir" diye haykiriyoruz.

13 Mart 2003 Milliyet

Rahatsiz ile iktidarsiz

"Türkiye'nin çok partili demokrasi tarihini özetle" deseler iki cümle söylerim:

"Asker rahatsiz!"

"Hükümet iktidarsiz!"

Bu iki cümleyi ne çok duyduk 1946'dan beri...

Asker, mütemadi bir tedirginlik içinde olageldi hep...

Ve gelip geçen basbakanlar, seçim kazanip da iktidar olamamayi bir türlü hazmedemedi.

Son dönem, hükümette istedigini yapamayan ya da istemedigini yapmaya zorlanan her lider ayni seyi söylemedi mi:

"içime sindiremiyorum."

"Rahatsiz askerler" ocagi burasi...

"Hazimsiz liderler" diyari...

Kapatilmis partiler, devrilmis hükümetler mezarligi...

Ne yapsak, ne etsek makul bir nizama oturtamiyoruz "Rahatsizlarla iktidarsizlar" arasindaki iliskiyi...

Buna "atanmislarla-seçilmisler" iliskisi de diyebilirsiniz.

Veya "itilmislerle kakilmislar"...

Öyle bir iliski ki, sonunda mutlaka hir çikiyor:

Ya iktidarsizlar rahatsiz oluyor;

ya rahatsizlar iktidar!..

"Dogustan iktidarsiz", yeni bir hükümet kuruluyor iste...

"Delikanli", devletin milli siyaset belgesinin yazili oldugu kirmizi kitapla tanismaya geliyor.

Senaryonun gerisini artik tecrübeyle biliyoruz:

Kitabi okuyacak; okudukça orada -egitimden savunmaya, diplomasiden, diyanete- kendisine yazilacak fazla sayfa birakilmadigini görecek.

Ve o andan itibaren de "hazimsizlik" sorunlari bas gösterecek.

Daha hükümet kurulmadan bu belli olmadi mi?

Aslanli kapidan gelen bir açiklamayla, iktidar partisinin meclis grubuyla tabaninin teamülü hiçe sayilmadi mi?

"Kibris'ta çözümsüzlük çözüm degildir" diyen "Delikanli", "kitaba bakinca" çözümsüzlük kararma bizzat göz yummadi mi?

Verdigi demeçler Disisleri sözcüsünce yalanlanmadi mi?

Grubunun yirtip attigi savas tezkeresi, Amerikan dayatmasiyla uygulamaya konmadi mi?

Daha dogmadan iradesi ipotek altina alinan hükümet, tasdikçi durumuna sokulmadi mi?

Üç gün önceki Le Monde'un basyazisi söyle basliyordu:

"Türkiye'deki iktidarin gerçek niteligi nedir? AB üyeligine aday bu büyük ülkeyi gerçekte kim yönetiyor? Kibris'ta, Irak sorununda kim karar veriyor? Ordu mu? Demokratik yolla seçilen hükümet mi?"

Sorularin cevabi tarihte var.

"Asilmis bir basbakan"in koltuguna oturan herkeste bir nebze "hazimsizlik" sorunu olur.

"Biri bayramlik, biri idamlik" iki urbayla isbasi yapanlarda "iktidarsizlik" derdi azar.

Kirmizi kitap "delikanliyi bozar."

iste o yüzdendir ki, Türkiye'nin çikisi, biraz da "Rahatsizlarla iktidarsizlar" arasindaki iliskiyi nizama koymaktan, seçilmislerle atanmislar arasindaki yetki çatismasina çözüm bulmaktan geçiyor.

O çözüm olmayinca, figüran delikanlilar mehter marsiyla gelip, izmir marsiyla gidiyor.

15 Mart 2003 Milliyet

Hamza... Kardesim!..

Hamza 12 yasinda...

Bagdat'in merkezinde bir apartman dairesinde yasiyor.

Futbolu seviyor.

En büyük hayali, Saddam'la tanisip ona dogum gününü anlatmak...

17 Ocak 1991 gecesi dogmus Hamza... ABD'nin Irak'i bombaladigi gece...

Babasi Kuveyt sinirinda askermis, annesiyse evde yalniz...

Saat O2'de evlerinin yakininda bombalar patlayinca sancilanmis annesi... Komsulari sarmalayip siginaga indirmis, sabaha kadar disini sikmasini söylemis.

Sabah gittikleri hastanede, daha Hamza'nin göbek bagi kesilmeden bombardiman baslamis yeniden; herkes siginaga kaçmis. Hamza, Ocak ayazinda, elektrik ve kaloriferin yanmadigi, camlan kirik bir hastane odasinda çirilçiplak kalmis.

Ömrünün ilk üç gününü 300 kisiyle bir siginakta sürekli aglayarak geçirmis. O günlerde erken dogum yapan

çogu annenin oksijensizlikten bebegini kaybettigini, kendisinin mucize eseri yasadigini sonradan ögrenmis.

Ambargo yüzünden yeterince beslenemeden, ilaçsiz büyümüs Hamza da, yasitlari gibi... Ama dersleri iyi... Okulda sekiz yillik Iran savasini okumuslar, ama henüz son Körfez savasma gelmemisler.

Bugün olup bitenlere dair tek bildigi, "düsman Ameri-ka"nin onlarin topragini ve petrolünü istedigi... Dogdugu gün patlayan savasin daha agirinin yaklastigim duyuyor, ama Guardian muhabirine "Savas çikacagini sanmiyorum" diyor, "Bunlar sadece söylenti..."

Siz ekranda hep, bir yandan yiginak yaparken bir yandan "Bizi geciktirdiniz" diye firça çeken

Amerikalilari ve "Amerikalilari kizdirdik" diye dövünen yorumculari görüyorsunuz.

Yani basinizdaki Hamza'yi tanimiyorsunuz.

"Üç kurus ugruna", "düsman"iyla isbirligi yaptiginiz için kiziyor mu, bilmiyorsunuz.

Okyanus ötesindekilere bir sey ifade etmez belki; ama asirlarca birlikte yasadik biz Hamzagillerle...

Sadabat'ta, Bagdat Pakti'nda birlik olduk.

Kuzey Irak, Bagdat'in denetiminden çikincaya dek dalasmadik birbirimizle...

Irak, Türkiye'nin çevresindekilerden en az sorunlusu olageldi.

Suriye'yi düsünün, Sovyetler'i... Yunanistan'i... Bulgaristan'i... iran'i...

Irak, savasi düsüneceginiz son komsunuzdur.

Türk tarih kitaplari, Araplarin Türkiye'yi arkadan hançerledigini yazar ya; simdi tarih dersinde ihanet öyküleri dinleme sirasi Hamza ve kusaginda...

Hayatta kalirsa, tarih ögretmeni ona asirlik komsusunun "çok borçlandigi için", "ABD'yi kizdirmamak için", "6 milyar dolar için" "düsman"la isbirligi yaptigini anlatacak. "Komsuda yangin varken sessiz kalamayiz" diyen Türk basbakaninin meraminin, bir kova suyla kosup gelmek degil, yangina körükle gitmek oldugunu söyleyecek.

Bu kirli savasta rol almazsak "Bush bizi affeder mi" bilmem, ama alirsak, hiç kuskunuz olmasin ki, Hamza ömür boyu affetmeyecek.

Sevgili Hamza!..

Artik bombalarin sizin oralara düsmesine saatler var.

On iki yil önce seni dünyaya getiren savas, belki bu kez ölümün ülkesine götürecek.

Hayatta kalabilirsen, buralarda sadece ülken paylasilirken ganimetten pay kapmak, cinayete ortak olmak isteyenler degil, seni düsünenler ve acini hissedenler de oldugunu bilmeni isterim.

Bizi affet!

Kolay gelsin kardesim!

18 Mart 2003 Milliyet

Mazlum Sever misiniz?

Türkiye halkinin yüzde 96'sinin savasa karsi oldugu söyleniyordu.

"Ama savas çikmazsa ekonomi çakilip borsa düsebilir, ona göre" dediler.

Oran yüzde 80'lere düstü.

"Dolar da firlar" dediler.

Yüzde 70'lere indi.

"Girmezsek Kürtlerin orada devlet kurabilecegi" söylendi.

Halkimizin yarisi "Haydi savasa" çigliklari atmaya basladi.

ilkelerimiz kosullu bizim...

insanligimizin sinirlari var.

Bir "ama" baglaciyla rahatlikla tezimizin tam tersini savunabiliriz.

"Savasa karsiyim, ama kaçinilmazsa savastan yanayim" gibi bir mantik yürütebiliriz mesela...

"iskenceye karsiyim, ama bilgi almanin baska yolu yoksa is degisir."

"insan özgürlüklerini destekliyorum, ama güvenlik söz konusuysa vazgeçilir."

Hepimiz vicdanen mazlumu sevsek de, fikren güçlüden yana saf tutariz.

Bu güce tapinma huyunu hayatin her alaninda gözleyebili-yoruz.

Okulda sinif baskanlari sinifin en mazlumlarindan degil en güçlülerinden seçilir hep...

Topu olan çocuk, mahalle maçinda daima santrfor oynar.

Hocalar en çok mazlum talebelere yüklenir; talebeler de en çok mazlum hocalara...

"Mazlumun 'ah'inin aheste aheste çikacagina" inanilsa da, "güçlünün 'oh'u daha seri çikacagindan" çogunlukla daha korkutucudur.

O yüzden mazluma acinir, ama sahip çikilmaz.

Halkin mazlum sempatisine örnek verilen Menderes vakasi, iddia edilen seyin tam tersine örnektir aslinda...

27 Mayis'ta halk "mazlum"u âninda daragacinin altina gömüp, müdahalecilere alkis tutmak için meydan aramaya koyulmustur.

12 Mart'ta asilan gençlerin, 12 Eylül'de tutuklanan liderlerin de gözünün yasina bakmamistir.

Haa, vefakârdir o ayri...

Ama vefa, mazluma attigi kaziklardan dolayi hissettigi vicdan azabini hafifletmenin bir yoludur.

Demirel sürgüne gönderilirken gikini çikarmayanlar, sürüldügü yerde onu gizlice peynirle sütle besleyerek sinsice özür dilerler.

"Arkanda duramadik, idare et. Durumu biliyorsun, ilerde görüsürüz. O arada sen beslenmene devam et" mesajidir bu...

"Baba" dönünce herkes yeniden "babacan" kesilir.

Oysa vefa ayri seydir, haksizlik karsisinda mazlumdan yana olmak ayri...

Birincide ezik bir vicdan azabi vardir; ikincisi bilinçli bir tepki gerektirir.

Toplumsal bilincin yeterince palazlanmadigi, mazlumun örgütlenmedigi diyarlarda, güç tutkusu (daha dogrusu, güçlülere tutku) daha agir basar.

Evde otoriter babaya "saygi"yla baslayan bu aliskanlik sinifta ögretmeni, mahallede bekçiyi, askerde komutani da içine alarak dalga dalga büyür ve en üst katmanlarda tapinma derecesine varir.

Tirmanilan her basamakta dizi dizi mazlumlarin sirtlari vardir.

Bir anket yapilsa, halkin "Vur basina al ekmegini" türünden mazlumlardan hiç de hazzetmedigi çikacaktir ortaya... Mazlum karsisinda yaygin tepki, "Birak su sünepeyi, Allah vurmus zaten" çikisidir.

Gol yemis kaleciye, seçim kaybetmis lidere, kaza yapmis sürücüye, kötü yola düsmüs kadina pek iyi gözle bakilmaz buralarda...

"Zavallinin ne derdi vardir kim bilir" denmez.

Kaleci ille ibnedir, lider anca himbil; sürücü kör, kadin orospu...

O yüzden "gücü gücü yetene" deyisi daha iyi anlatir bizi...

"Ne utanmaz köpekleriz / kimi görsek etekleriz" siiri daha gerçekçidir.

Böyle bir halkin yüzde 96'yla karsi çiktigi bir savasa, on bes gün içinde gönüllü hale gelmesi sasirtiyor mu sizi?..

Haksizligi ayan beyan bir savas karsisinda iki firça yiyip, üç kurus koparinca ABD'yi eteklememiz, aslinda ne oldugumuzu göstermiyor mu?

19 Mart 2003 Gazetem.net

Peki Niye Yedik Bu Pisligi?

Çok beylik bir fikra, ama duruma öyle uyuyor ki...

Hani irgatla aga, at arabasinda gidiyorlarmis da, aga sikintidan, "Su atin pisliginin yarisini ye, araba senin olsun" demis.

Irgat pisligi yiyip arabaya konmus, aga aglamaya baslayinca aciyip pisligin kalanini yerse, arabayi iade etmeyi önermis.

Pisligin kalanini da aga mideye göndermis.

Yola devam ederken irgat gülümsemis:

"Agam, gene sen agasin, ben gene irgat. Peki biz niye yedik bu pisligi?.."

Baskan Bush'un "at pazarligi" dedigi bu muydu acaba?

Atlantik ötesindeki agamizla aylar süren pazarliktan sonra, bütün itibarimizi sifirlamak pahasina geldigimiz noktaya bakar misiniz:

Savasta Amerikan üsleri kullanilmayacak.

Türkiye'ye Amerikan askeri gelmeyecek.

ABD de Türkiye'ye zirnik yardim vermeyecek.

Ne olacak peki?

Amerikan uçaklari Türk hava sahasindan Irak'a geçecek.

Karsiliginda Irak'in toprak bütünlügü ve Türkmenlerin haklari gözetilecek.

Dünya Bankasi ve IMF'de ABD, Türkiye'ye "güçlü destek" verecek.

Madem gelinecek nokta buydu; aylar önce bunu söyleyemez miydik?

"Bu iste yokuz. Komsumuzu isgal için topragimiza yabanci asker sokamayiz. Ama bir müttefik olarak hava sahamizi açariz" diyemez miydik?

Bu, çok daha itibarli bir durus olmaz miydi?

"At pazarligi yapan bir hükümet", "baski karsisinda gerileyen bir millet", "iradesini parayla satan bir Meclis" görüntüsünden iyi degil miydi?

Gelinen su nokta, bosanan bir kari kocanin tazminat kavgasina benziyor:

ABD, "Üsler bende kalsin, biraz para atayim" diyor.

Türkiye, "Sen o paraya ancak hava (sahasini) alirsin" diye karsi çikiyor; "Tam destek, bir pakettir ve sana 6 milyar dolara mal olur"a getiriyor.

Bunun üzerine ABD, "Kalsin o zaman; ne kadar ekmek, o kadar köfte" deyip pazarligi kapatiyor.

Le Figaro gazetesi dün bu durumu "Türkiye mehter marsiyla savasa giriyor" diye tanimladi.

iki adim ileri, bir adim geri atarak ve her adimda ulusal onuru ayaklar altina alarak, basladigimiz noktaya

döndük.

Türkiye, bu politikayla ne isa'ya ne Musa'ya yaranabildi.

Hem ABD'yi hem Irak'i kaybetmek gibi zor bir isi "becerdi".

"itibar mi, para mi" ikileminde kivranirken itibar da, para da gitti.

Korkum odur ki, simdilik isini Türkiye'deki üsler olmadan, Anadolu'ya asker sokmadan, Kuzey Irak'i bombalayarak halletmenin yolunu arayan ABD, savasin ilk asamalarinda Türk ekonomisi yere çakilinca hepten köseye kistirdigi müttefikinin kapisini çalacak ve "Aç kapiyi" diye bezirgan pazarligi yapacaktir.

Gerek kalirsa, o zaman Meclis'in, kosulsuz teslim olacagi hesaplanmaktadir.

Hükümet, okullarda ders olarak okutulacak bir "kötü yönetim" örnegi verdi.

Simdi agzinda berbat bir tatla bir ata, bir de agaya bakip "Peki biz niye yedik bu pisligi" diyor mudur acaba?

20 Mart 2003 Milliyet

Gastropolitik Devrede...

"Düsmanin sarabi"ni gürüldeyen bir öfkeyle denize döken kizgin Amerikalilari ekranda gördünüz mü?

Ellerindeki pankartlarda "Nankör Fransizlar! Biz sizi Normandiya'da kurtarmamis miydik" yaziyordu.

Fransizlarsa buna minnettar olup Irak krizinde Amerika'nin yaninda saf tutacaklarina, bu saldirganligi gayri mesru sayiyor ve Birlesmis Milletler'de veto etmekle tehdit ediyordu.

Bunun üzerine, siradan Amerikalidaki Fransiz hayranligi yerini bir anda Fransiz düsmanligina terk etmis ve önce saraplar güme gitmisti.

Amerika, bundan böyle kendi sarabini içmeye karar vermisti.

Ardindan daha komigi geldi:

Bütün dünya pazarinda "French fries" diye pazarlanan "patates kizartmasi"nin adi "Freedom fries" yani "Özgürlük kizartmasi" olarak degistirildi.

"Fransiz ekmegi"ne de "Hürriyet somunu" ismi takildi.

Öfkeden Amerika'daki Fransiz otel zincirleri de payini aldi.

Yeni dünya, yasli kitaya darildi.

itiraf etmeli ki, denize Frenk sarabi boca eden Amerikalilarin görüntüsü, birkaç yil önce Abdullah Öcalan'i teslim etmeyen italya'nin elçiligi önünde ithal portakal kasalarinin üstünde ziplayan Türklerin görüntülerine benziyordu.

Demek bu "gâvurun malf'na kizip karsisina "yerli mali icadi" çikarma isi, dünyanin her yerinde oluyor.

Ama Fransiz lideri Chirac, global çagda bu tepkilerin pek ise yaramayacagini, oldukça alayci bir cevapla gösterdi:

"Hatirlatmaliyim ki, artik bu mallari üreten sirketler çokuluslu" dedi.

"Kendiniz kaybedersiniz" demeye getirdi.

Biz de bir dönem Ruslara kizip "Rus salatasi"ni "Amerikan salatasi" diye satmaya baslamistik.

Kimi bu isim degisikliginin miladinin Johnson mektubu oldugunu söyler, kimi soguk savasin baslangicina kadar geri gider.

"iskender" kebabin adinin Alexandrea olarak degistirilmesi de öyledir.

Yasanan dönemin akildisiligina dair isaret verir.

Siyasetle kültürün sinir çatismalari bunlar.

Oysa bu iki alan, çatismaya çok da müsait degildir.

Siyaset takalar gibi gündelik ve çevik hareketlenir; kültür ise transatlantik gibi agir manevra yapar. Degismesi yillar alir; sonuç vermesi on yillara yayilir.

Siyasette taraflar keskindir; buna mukabil kültür alani daha girifttir.

Ege'de karasularini net çizgilerle ayirirsiniz da, cacik Yunan mi, Türk mü, bilemezsiniz.

Bunlar uçsuz bucaksiz polemiklerdir.

Bir sonuca da götürmez toplumlari...

O yüzden en iyisi bu alani rahat birakmak, tabiyetine aldirmaksizin cacigin, salatanin, sarabin keyfine bakmaktir.

Haksiz bir savasin vicdan azabini denize döktükleri Fransiz sarabindan çikarmaya çalisan Amerikalilara sunu öneririm:

Döktügünüz saraptan birer firt alip, sarapli dilinizle "French kiss"i deneyin.

Ya da kisacasi, "Savasmayin sevisin!"

20 Mart 2003 Aktüel

Bir Keloglan Masali

Komik ama gerçek:

Türkiye, sakarligi sayesinde savasin disinda kalmayi becerdi.

Her sey Keloglan masalindaki gibi gelisti.

Zayif diye küçümsenen, yoksul diye asagilanan Keloglan, cesaretiyle degilse de kurnazligiyla, saskinligiyla Cihan padisahini dize getirdi.

Masaldaki gibi altindan kalkamayacagi bir is yüklenmisti:

Haramilerle çarpisip Padisah'in kiziyla altinlarina konacakti.

Ödülü kapmak için akil almaz alicengiz oyunlari oynadi. Alttan aldi, üste çikti. Hile yapti, çamura yatti. Gücünü abartti, hava atti. Kâh öfkelendirdi Padisah'i, kâh sabrini tasirdi.

Sonunda altinlari alamadi, ama kizi kapti:

Savasmadi sivisti.

Simdi onca maceradan sonra, Padisah'a posta koymus bir kahraman edasiyla, semersiz eseginin sirtinda, masalin basladigi noktaya dönüyor.

Bakmayin siz Padisah için gözyasi dökenlere...

Pespaye bir pazarligin suya düsmesiyle de olsa Türkiye'nin bu çamurun disinda kalmasi iyidir.

Krizin basindan beri yaziyoruz:

Bir petrol savasi bu; Amerika'nin kendi silahlandirdigi bir ülkeyi silahsizlandirma bahanesiyle yürüttügü haksiz bir saldiri...

Uluslararasi hukukun ve dünya kamuoyunun reddettigi bir isgal...

Hak karsisinda gücün, mesruiyet karsisinda zorbaligin, diplomasi karsisinda militarizmin baskisi...

Bir bölge diktatörünü devirme gerekçesiyle bir dünya diktatörünün sahne almasi...

Türkiye'nin komsu Irak halkina karsi böyle bir saldirganliga -simdilik- alet olmamasi, aylardir yürütülen pazarligin tesadüfi, ama büyük bir kazancidir.

Türkiye, agir sartlara baglanmis bir yardimi almayarak "üç kurus için komsusunu vuracak bir tetikçi" görüntüsünden kurtulmustur.

TBMM, -ABD Baskani yerine- kendi Baskanina kulak verip "yabanci askere ve üslerin teslimine hayir" diyen ilk iradesini savunmustur.

"BM, mesruiyet, hukuk, kamuoyu dinlemem. Bana karsi koyan ülkeyi isgal ederim" diyen bir cebir düzeninin insasina alet olmamistir.

Kuzey Irak batakligina girip, kendi yurttaslari arasinda da iç çatismaya yol açabilecek bir felaketten korunmus-

tur.

"Komsuyu isgal edemedik, isgalciye yardima gidemedik, 6 milyar dolari cebe indiremedik" diye dövünenlere kulak asmayin.

"Kötünün iyisi" olmustur.

Evet, Keloglan'in dehasiyla olmadi bunlar...

Hatta bizimki, tam tersi için yola çikmisti.

Bu sonucu, ABD'nin, karikatürlere yansiyan gerçek yüzünü çabuk göstermesine, büyükelçisiyle kimi yetkililerinin halki ve Meclis'i hiçe sayma cüretine borçluyuz; biraz da Washington'un Ankara'nin himbilligindan yilip plan degistirmesine...

Artik ne olursa olsun Türkiye, baski ve parayla herkesi dize getirebilecegini sanan bir dünya devinin dayatmasina ragmen uluslararasi hukukun geregini yapmali, ilelebet yan yana yasayacagi bir komsu halka saldirmamali, bölgeye istikrarsizlik, dünyaya terör getirecek bir düzene yataklik yapmak yerine, savasa karsi güçlerin safinda yer almalidir.

Bundan sonra yeni tezkereler getirmek de, Irakli diplomatlari kovmak da, Kuzey Irak'ta bela aramak da yanlistir.

"Padisah"in öfkesi mi?

Hiç korkmayin, dis geçirmesi zor bir Keloglan görüntüsü, ucuza kapatilmis bir iç güveysi imajindan evladir.

22 Mart 2003 Milliyet

Umurunuzda mi?

Savasin patladigi gün...

Heyecan içinde Meclis'e kosuyoruz.

Dünyanin bekledigi karar çikacak:

Acaba Türkiye hava sahasini Amerikan uçaklarina açarak savasa girecek mi?

Yanimda uluslararasi bir haber ajansinin ingiliz muhabiri var. Basin locasindan oturumu izliyoruz, ingiliz, ne konusuldugunu merak ediyor. Kürsüdeki milletvekilinin sözlerini tercüme ediyorum:

"Karnin yardim kazma ilen, bel ilen/

Yüzün yirttim tirmiginen, el ilen"

ingiliz hayretle, "Türkiye savasa girmis mi yani" diye soruyor.

"Yok", diyorum; "Karni yarilan, adam degil, toprak. Bu, Asik Veysel'in bir siiri. Bugün 30. ölüm yildönümü de... Meclis onu aniyor".

ilk mebus, konusmasinin sonunda dayanamayip kendi siirini okuyor.

Ardindan ikinci konusmaci çikiyor. O da "Dünya siir günü" münasebetiyle uzun bir söylev attiriyor.

Sonra üçüncü milletvekili, Kahramanmaras'a Çin'den çelik mutfak malzemesi ithaline son verilmesini istiyor.

Artik tercüme etmiyorum.

Yarim saatin sonunda konusulan konu su:

"Ergene nehrindeki kirliligin arastirilmasi için kurulan Meclis komisyonuna verilen sürenin uzatilmasi..."

Bir CHP milletvekili, defterinin arasina sakladigi, "Savasa hayir" yazili kâgidi gizlice basin mensuplarina gösteriyor.

(Sinif) Baskan(i), "Arkadaslar görmüyorum sanmayin" diye kiziyor.

Nihayet söz savasa geliyor. Gizli oturuma geçileceginden gazetecileri disari çikariyorlar, ingiliz'le çikarken "Asil ilk yarim saatlik rezalet gizli kalmali, kalan bölüm halka açik tutulmaliydi" diye düsünüyorum.

Az sonra dünya ajanslari, savasa girecek bir ülkenin meclisinden ilk konusmalari geçiyor:

"Gene beni karsiladi gül ilen

Benim sadik yarim kara topraktir".

"Vekil" böyle de "millet" nasil dersiniz?

Savasin patladigi gece herkes ekrana yapismis durumdaydi.

Ne için?

Besiktas-Lazio maçini izlemek için...

Savasin basladigi 20 Mart 2003 Persembe gecesinin rating sonuçlari, insanligin durumunu belgeliyor adeta...

Gelir ve egitim düzeyi yüksek AB grubunda "en çok izlenen 100 program" listesi:

Açik olan her 3 televizyondan birinde maç var.

Listenin ikinci sirasinda Zerda dizisi....

Üçüncü sirada bir baska yerli dizi: Hayat Bilgisi... Savasin tartisildigi Siyaset Meydani mi? 33. sirada...

Amerika'nin en büyük müttefiki bu iste:

insani çileden çikaran bu umursamazlik... duyarsizlik... adamsendecilik...
banadokunmayanyilanbinyasasincilik... baltutanparmaginiyalarcilik...
savasabendekarsiyimamaa-damnasilolsavuracakbaribizdenasiplenelimcilik...
stratejika-çidanTürkiyebusavasindisindakalmamalicilik,
ehmadembas-ladiartikbariçabucakolupbitsindeisimizebakalimcilik...

iste çok bilmis yorumcular, sivil savasçilar, pasif alkisçilar, milliyetçi Amerikancilar, hirsli borsacilar... haftalardir kiskirttiginiz, istediginiz, beklediginiz savas ekraninizda...

Yaslanin arkaniza...

Maçlarla diziler arasinda zaplarken arada savasiniza da göz atin...

Görün, o günlerdir övgüler düzdügünüz bombalar nerelere düsüyor, yolunu gözlediginiz savas kimleri vuruyor.

Çaresiz bir halkin petrol ugruna bogazlanisini izleyin.

Patlatin misirlari... açin biralari... yakin kinalari!..

Bagdat'a bakin... eserinizle övünün!..

23 Mart 2003 Milliyet

Bagdat'in Direnisi, insanligin Direnisidir

Direniyor Bagdat...

Ormanlar kralinin köseye kistirdigi ciliz bir kirpi gibi can havliyle, var gücüyle direniyor.

Herkesi, -en basta da haftalardir "Savas basladigi gün biter", "Bagdat 48 saatte çöker" diye bilgiçlik taslayan Amerikan patentli ekran uzmanlarini- saskina çeviren bir cesaret ve metanetle direniyor.

Savasin, ambargonun, diktatörlügün pençesindeki onca yildan sonra, Nasiriye'de ölerek, Ümmü Kasr'da yaralanarak, Basra'da bombalanarak yapayalniz direniyor.

Dünyaya, zorbaliga teslim olmamayi ögretiyor.

Yeniliyor Washington...

Irak karsi koydukça, harp uzadikça, kayiplar arttikça yeniliyor.

"Tek oglumu elimden aldin Bush" diye kinlenen babanin öfkeli gözünde, tutsak düsmüs Teksasli çavusun titre-

yen sesinde, Irakli bebegin bombayla yanmis yüzünde, dünya caddelerinden yükselen baris talebinde yeniliyor.

Askeri cephede ilerledikçe siyasi cephede geriliyor.

Agladikça makyaji akan bir acuze gibi, vuruldukça insan haklarindan, uluslararasi hukuktan, basin özgürlügünden, kamuoyundan uzaklasiyor.

Irakli esirleri sere serpe sergiledikten sonra kendi esirlerinin halinden, "Hukukun bir gün herkese lazim olacagini" ögreniyor.

ilkinde 100 saatte kazandigi bir savasi, 12 yillik ambargoya ve vahsi savas teknolojisine ragmen -150 saatir-sürdürerek gemleniyor.

Gün geçtikçe, ABD savasi kaybediyor.

Çöküyor Ankara...

Degerini abartip çevrede çok önemsendigini sanirken aslinda 5 para etmedigini anlamis bir palavraci gibi dagiliyor gardi...

Yillarca hizmet ettigi efendisinin, "Ben izin vermedikçe komsunun bahçesinde oynayamazsin" demesiyle aczini fark ediyor.

Vazgeçilmez oldugunu zannederken evlatliktan reddedilip mirastan mahrum birakilmisçasina "Ben bir hiçim, kimsesizim" teranesiyle agliyor.

Hep baskasinin harçligiyla, ona buna bekçilik yaptigindan ve tafrasiyla bolca düsman kazandigindan simdi nereye siginacagini bilemiyor.

Dagilmis ordular gibi, her kafadan bir ses çikararak, zor zamanda kendini ayakta tutan degerleri, özgüveni, birlikteligi ayaklar altina alarak çözülüyor.

Ama her felaket sonrasinda oldugu gibi, kendi basina ayakta durmanin, boyun egmeden bagimsiz yasamanin,

emegiyle üretip hakça ülesmenin nimetini yeniden kesfedecegi, dostu düsmandan ayirt edecegi, dünyanin barissever güçleriyle eslesecegi günlere yaklasiyor.

Sanilanin aksine "kötü senaryo", Bagdat'in iki gün içinde düsmesiydi. Çünkü Irak'i kolayca ufalayan orman kanunu, yarin ABD'yi dinlemeyen tüm ülkeleri hedef alacakti.

Dünya, Saddam'la nasil olsa bas eder, ama Bush'la basa çikamazdi.

Irak'in direnisiyle ABD, hem mazlum halklarin kolay pabuç olmadigini ögrenmis hem de kendi antitezini dünyaya getirmis oldu.

Amerika kazansa da, artik herkes "Baska bir dünya gerekligini biliyor.

Bir hipergüç, dünya hâkimiyeti ugruna, insanligin tarihi kazanmalarini, uluslararasi hukuku, Birlesmis Milletler'!, uluslarin kaderini tayin hakkini hiçe sayabilir mi?

Cenk, bunun çengidir.

O yüzden Bagdat'in direnisi insanligin direnisidir.

Bagdat ne kadar erken düserse, dünya da ormanlar kralina o kadar çabuk esir düsecektir.

Ve, teslim olurken kursunlanmis Iraklinin elindeki o beyaz bayrak, kanunsuzlugun ormaninda gün gelecek, herkese gerekecektir.

25 Mart 2003 Milliyet

Yalan... Yalan... Yalan... Yalan..

Kurban bayramini iple çeken bir kurbanlik koyun safligiyla bekliyorlar ABD'nin zafer haberini...

Yandaki koyunun ardindan bütün sürünün bogazlanacagini göremeden...

Celladina âsik bir kuzu çaresizligiyle...

iste o yüzden gözbagcilik kol geziyor ortalikta...

Televizyon seyrederken bilinçaltimdan kirmizi bir bant akiyor:

"Yalan... yalan... yalan... yalan!.."

Apaçi helikopterinin öldürücü üstünlügüne övgüler düzen nekrofil bir grafik animasyon geliyor ekrana...

Sonra da çakar almaz pistovuyla onu avlamis 80'lik bir Irak köylüsü...

Türkiye'nin kurulus tarihinden iyi hatirladigi, "yurdunu savunma refleksi" bu... nefis müdafaasi...

Hani sinirdan girdigi gün Amerikan askerinin postalina kapanacakti Irak halki?

Hani iki gün içinde Siiler düsmana katilacak, Kürtler arkadan vuracak, Saddam'in muhafizlari teslim olacakti?

Hani kitle imha silahlari vardi Irak'in? Hani sivillere, çocuklara dokunulmayacakti? Bagdat'in pazar yerini bombalasin diye mi izin verdik B-52'lerin geçisine?

Arsiz yalanlar bunlar!

Bilincimizin kollarini baglayan deli gömlekleri...

ABD'nin derdi insan haklan olsa, daha geçenlerde israil'de vahsi bir dozerin ezip kafatasini parçaladigi kendi yurttasina sahip çikmaz miydi?

Bati'nin amaci Irakliyi Saddam'dan kurtarmak olsa, zamaninda Bagdat'i silaha bogar miydi?

Denize düstük diye yalana, yilana sarilmanin âlemi yok.

Dirayetle, yüzmeyi ögrenmemiz gereken günlerdeyiz.

Yüzyilin en haksiz savasinda tarih, en pahali dersini veriyor.

Dostu düsmandan ayiriyor. Düsürüyor maskeleri... Devleri cücelestiriyor.

Demirci, Öcalan'i ABD'nin teslim ettigini açikladi.

Hani "terörist basi"ni Türk istihbarati yakalamisti?

Erdogan'in "Irak'a girmek için kimseden izin almayiz" dedigi gün ABD, Türk ordusuna girme izni vermedigini bildirdi.

Hani tam bagimsizlik siarimizdi?

Nerede her firsatta "bagimsizlik" diye, "sulh" diye, "mazlum milletler" diye Anitkabir'e kosusan Atatürkçüler?..

"Tanri dagi kadar Türk, Hira dagi kadar Müslüman" anli sanli milliyetçiler, simdi nasil oldu da siddet tanrisinin

paçasinda "Küstü Amerika, yandi dolarlar" diye aglasan birer Bushperest'e dönüstüler?

Muhalefetteyken her Cuma çikisi yildizli bayrak yakip yesil sancak açarak "Allahuekber" nidalariyla yürüyenler...

"... hele sizler... hele sizler!.."

Öyle yaman bir haysiyet testinden geçiyoruz ki her ferdin, her kurumun, her inancin bastan sorgulanacagi bir devir çikacaktir savasin kanli enkazi altindan...

Evet, "birlik zamani, zaman"...

Öyle "milli" filan bir birlik degil bu; zalime karsi mazlumun, saldirganliga karsi hukukun, teslimiyetçilige karsi direnisin, vicdansizliga karsi merhametin, ölüme karsi hayatin yaninda saf tutanlarin (dinine, fikrine milliyetine bakmaksizin) birlik olma zamani...

Tarihi bir kavsak noktasinda, yeni ve büyük ittifaklarin esigindeyiz.

Simdi "Öldürmeyeceksin" diyen mukaddes kitaplardan baslayarak en temel kaynaklari sarsmanin, en bildik ideolojilerle hesaplasmanin, insanlik adina bildigimiz, biriktirdigimiz ne varsa ortaya koymanin vaktidir.

Ama o hesap zamanina dek mütemadiyen çalmali sirenler...

ABD çuvalladikça havucu sallamaya, parayi koklatmaya basladi.

Asil tezkere geliyor demektir bu...

Barisin ordusu daha güçlü haykirmaya hazir olmali.

27 Mart 2003 Milliyet

Kürtlere..

Mezopotamya'da asirlardir birlikte yasayan kavimlerin arasina gökten Amerikan askeri yagdirildi dün...

Türkler güneye inmesin, Araplar Kürtleri kirmasin diye...

Güney'de sikisan Amerika, Saddam'i Kuzey'de sirtindan vurabilmek için Irakli Kürtleri silahlandiriyor. Bu isbirliginin ödülü malum:

"Vaat edilmis topraklar..."

Bu satirlarin yazari, Güneydogu'daki insan haklari ihlallerini, yakilan köyleri, zorunlu göçü, diski yedirmeye varan baskilari elestirmis, Kürtçenin özgürlügünü savunmus, bu yüzden defalarca yargilanmistir.

Bu kösede hem Türk askerinin Irak'a girmesine karsi çikildi hem de PKK'nin ABD ile pazarliga oturmasina...

ilki bazi Türklerin, ikincisi bazi Kürtlerin tepkisini çekti.

Çünkü Türkler de, Kürtler de Irak'in enkazi üstünde söz hakki istiyordu.

"Mazlum, zulmetmekte gecikmis olandir" deyisine hak verdirircesine...

Kürtleri anliyorum.

Saddam, Halepçe'de zehirledi kadinlarini, evlatlarini...

Simdi yeni bir katliam endisesiyle ABD'den koruma bekliyorlar.

Kendi bölgelerinde, kendi dillerinde egitim görmek, kendi televizyonlarini seyretmek ve nihayette kendi idarelerini kurmak istemelerini de anliyorum.

Anlayamadigim, bu amaç için her yolu mubah görmeleri; "seytanla yataga girmeleri"...

Haksiz bir isgalde, devlet vaadiyle ABD'nin jandarmaligini üstlenmek, saldirganla el ele verip bir komsu halki arkadan hançerlenmek, yarin kurulacak devletin kapisinda bir ihanet yaftasi gibi durmaz mi?

Tarih, "Ne pahasina" diye sormaz mi?

Kürtlere daha inandirici gelebilecek iki ismin sahadetine basvuracagim:

ilki, kendine "Kürtlerin anasi" diyen Danielle Mitte-rand...

Bes gün önce Le Monde'a yazdigi makalede Kürtlere söyle sesleniyor:

"ABD gibi size 1975 ve 1991'de iki kez ihanet etmis bir ülkeye güvenebilir misiniz? Yerinizde olsam güvenmem."

Diger satirlar bir Ermeni dostumdan...

I. Dünya Savasi arifesinde Osmanli'yi isgal eden Batili emperyalistleri kurtarici sanan "Osmanli'nin kadim dostu gayrimüslüm halklar"in bir temsilcisi, Hrant Dink, Agos gazetesinde söyle yaziyor:

"Osmanli topraklarinda 100 yil önce oynanan oyun, bu kez Irak'ta sahneleniyor. 'Batili dostlar gelecek, halkimizi zulümden kurtaracak' deniyor.

"100 yil önceki o beklentiler, Ermeniler açisindan tam bir hüsranla sonuçlandi. Beklentinin gerçeklesmemesi bir yana, varligini o zamana dek belli bir millet sistematigi içinde sürdürebilen Ermeni halkinin büyük bölümü yok edildi. Bir milletin kökünün kazinmasina vesile olundu. Koca halkin Anadolu üzerindeki tüm izlerinin silinmesine kapi aralandi.

"iyisi mi, gel ey Kürt kardesim, gel su isi bir bilene sor. Su Ermeni kardesinin bilirkisiligine güven... Bil ki, bu savas ortamlari, zalimlerin nezdinde bitirilmemis hesaplarin da kökten çözüme kavusturuldugu tuzak firsatlaridir. Bu tuzaga düsme..."

Kuzey Irak'a, Türkler, Kürtler ve Araplarin arasina gökten indirilen silahli Amerikan askerlerini görünce, Türkiye'yi de kavurabilecek bir yanginin endisesiyle yazdim bu satirlari...

Bu savas, bizim savasimiz degil.

Bizim savasimiz, komsu topraga göz dikmeksizin, kendi topragimizda, birbirinin hakkini kollayan, kardesçe bir yasami basarabilmektir.

Hasretini çektigimiz huzur havadan degil, ancak bu basaridan gelecektir.

29 Mart 2003 Milliyet

Evet... Duygusaliz

"Mantikli düsün" diyorlar.

Akilci olmamizi, "romantik" davranmamamizi istiyorlar.

"Savasa ben de karsiyim" diye baslayip "ama" kivirt-masiyla süren sogukkanli konusmalarda, bu savasta ve paylasim sofrasinda yer almamiz gerektigini anlatiyorlar.

Bizi, "duygusallikla suçluyorlar.

Ne çare ki, duygusaliz.

Agit yakan annesinin yani basinda cansiz yatan Irakli kizi görünce "Savasta olur böyle seyler" diyemiyoruz.

Onun topraga dagilmis saçlarina bakarken "saglikli" düsünemiyoruz.

O an, "iyi bir haberim var; bomba düstü ve arkadasimiz filme çekti" diyen muhabiri; "Borsanin savasa olumlu tepki verdigini" bildiren broker'i "Türkiye'nin büyük firsat kaçirdigindan" yakinan yorumcuyu

yakasindan tutup sars-

mak, "Siz neden bahsediyorsunuz, çocuklar ölüyor orada..." diye haykirmak geliyor içimizden...

Ah duygusaliz, olmaz olsun!..

Hesap bilmiyoruz; reel-politikten anlamiyoruz. Kaçirdigimiz dolarlar ve küstürdügümüz süper güçlerin ilerde bize pahaliya mal olacagini göremiyoruz.

Türk filmleriyle büyümüsüz; onurumuzu satin almaya kalkan Önder Somer'e diklenirken, "Neyine güveniyorsun" diye damarimiza basildiginda, bükük boynumuz bir Sadri Alisik gururuyla dikiliyor birden...

Bombardimanda insanligin en eski degerlerini savunuyoruz:

Barisi, insan canini, mazlum hakkini, hukuku, bagimsizligi, mesruiyeti...

Savas, etkisi yillar sürecek bir dönüsüm yaratiyor.

Tarih, kimin ne oldugunu belgeliyor.

Milliyetçiligiyle ün yapmis kalemler her gün teslimiyet çagrilari yaparken, biz -ki kaç kez suçlanmisiz vatana ihanetle- harami, helali, onuru, itibari yaziyoruz; haysiyetten, tarihten, kimlikten, gelenekten sözediyoruz.

Savas sayesinde bulduk birbirimizi...

Silkindik miskinligimizden; saldirganin kaba sabaligi, rafa kaldirdigimiz sloganlarimizla, "Hayir"li pankartlarimizla, baris sarkilarimizla bulusturdu bizi...

Irak'in direnisinde yurtseverligin o güzelim dayanisma ruhunu bulduk.

Ne yapalim duygusaliz?

Topragimiz öyle karilmis.

ibrahim Peygamber'! yakacak odunlarin, baliga dönüstügü efsanesi fisildanmis kulagimiza... Filleri taslayan ebabil kuslarini, küffarin gözünü kör eden çöl firtinalarini dinleyerek yetismisiz.

Hem kadere, alin yazisina, sahadete boyun egen bir tevekkülle, hem zalime, haksiza, insafsiza isyan eden bir temayülle büyümüsüz.

O isyandir ki, bugün dünyanin en büyük ordusunu saskina çeviriyor.

Sahinler, güç gösterileri içinde insan duygusalligini görememenin bedelini ödüyor.

Yanlis hesap, Bagdat'tan dönüyor.

Ve biz, global saldirgani batakliga gömebilecek, dünyanin kaderini degistirebilecek bu direnisi çaresizlikle, sevinçle, duayla izliyoruz.

Belki, agir bedel ödeyecegiz; -ödemedik mi zamaninda- ama Türkiye satilmis bir ülke, dünya Bushperest

bir gezegen olmayacak.

Bir insanlik suçuna alkis tutmanin utanciyla yasamayacagiz.

Çocuklarimiza "Haksiz bir saldiriya karsi mesruiyetin ipine sarildik, insani savunduk" diyecegiz.

Cebimizden uçan dolarlar için degil, adini bile bilmedigimiz o saçlari topraga dagilmis kiz için dertlenecegiz.

Bunlar duygusalliksa, -gururla söyleyebiliriz-; duygusaliz biz...

30 Mart 2003 Milliyet

Ingilizler mi Iraklilari Kurtaracak? Geçiniz!

ingiliz Basbakani Tony Blair, Iraklilari Saddam'dan kurtarip özgürlestirmekten söz ederken gülüyorum içimden...

ABD'nin Irak'i silahsizlandirmasi gibi bir sey bu...

Kendi yarattigi canavarla bogusan Frankenstein misali...

Hep ABD'den söz ettik. Biraz da "koalisyon ortagi"nin marifetlerini hatirlatmak için tarihin labirentlerinde dolasalim:

1958 yili...

Irak'in genç krali Faysal, askeri bir darbeyle devrildi. Basbakan Nuri Said Pasa, evinden kadin kiliginda kaçarken linç edildi.

ingiliz yanlisi monarsi yikilmis, Cumhuriyet ilan edilmisti.

Darbecilerin basinda otoriter general Abdülkerim Kasim vardi.

Yeni yönetim, Irak'i modernlestirmeye giristi. Medeni kanun degistirilip kadinlara miras hakki tanindi. Toprak reformu ile araziler agalardan alinip köylülere dagitildi.

Ve sira petrole geldi.

O güne dek Irak petrolü, IPC adli bir Ingiliz sirketinin kontrolündeydi.

IPC (Irak Petrol Sirketi), I. Dünya Savasi'ndan beridir Irak'ta petrol imtiyazini elinde tutuyordu. Bu yüzden, millilestirme isteyen Cumhuriyetçilerden hiç hoslanmamisti, ingiltere, ABD ve Türkiye ile birlikte Irak'a bir askeri müdahale hazirligina basladi. Ancak devrim hükümeti, Iraklilarin destegini kazaninca Londra, "Bükemedigin eli öp" diyerek yeni rejimi tanidi. "Gelismeleri el altindan tahrik etmek daha gerçekçi bir tutum olacak"ti. (Ortadogu'da Devrim Yillari/ Mahmut Dikerdem, 1st. 1977, s. 187)

1960 yili...

Bagdat rejimi, uluslararasi petrol sirketlerinin, tek tarafli olarak fiyatlari indirmesine tepki olarak OPEC'in (Petrol ihraç Eden Ülkeler Örgütü) kurulusuna önayak oldu.

Ardindan, 1961'de imtiyaz bölgelerinin yüzde 99,6'sini millilestirdi.

IPC'nin de sermayesinin yüzde 20'sini istedi. 1PC, bu istegi reddedince, Hükümet bir milli petrol sirketi kurulacagini açikladi, ipler gerildi.

Veee, tahmin edin ne oldu:

1963'te cumhuriyetçilere karsi kanli bir darbe düzenlendi. General Kasim ve yardimcilari kursuna dizildi.

iktidara el koyan Baas yönetimi, ilkin petrolü milliles-tiren yasayi kaldirdi. Sendikalari ezdi. Topraklan agalara iade etti. Yeni medeni kanunu rafa kaldirdi. Partileri kapatarak iktidari, tek partiye devretti.

Baas, ingilizlerin ve IPC'nin emir eri gibi çalisiyordu.

Lakin Irak durulmadi.

Darbeler birbirini izlerken Baas Partisi içinde Saddam Hüseyin sivrilmeye basladi. Saddam, 1972'den itibaren Irak Petrol Sirketi'nin millilestirilmesi çalismalarini yönetti. 1975'te Baas, ülke petrollerinin tamamini millilestirdi ve kalkinmasini bununla finanse etti. Bu dönemde muhalefet acimasizca ezilirken reformlara agirlik verildi. Okuma yazma orani yüzde 95'e çikarildi. Iraklilar parasiz saglik hizmetine ve temiz içme suyuna kavusturuldu. Hastaneler, üniversiteler kuruldu.

Saddam Hüseyin, bu sayede 1979'da zirveye oturdu.

O gün bugündür Irak'in -ve tabii petrol kuyularinin da- basinda...

Simdi söyleyin; siz bu sicile bakip ingilizlerin Saddam'i devirmeyi, Iraklilari özgürlestirmek için istedigine inanir misiniz?

"Ortadogu fatihi Blair"i dinlerken gülmek gelmez mi içinizden?

1 Nisan 2003 Milliyet

"Kiçikiriklar"la Enformasyon Savasi

Amin Maalouf, "Araplarin Gözüyle Haçli Seferleri"nin girisinde, Sam kadisinin, Bagdat'ta, halifenin divanina yaptigi baskini anlatir.

Kadi Ebu-Saad el-Haravi'nin sanksiz kafasi matem isareti olarak kazinmistir.

Kendisini sakinlestirmeye çalisan saraylilari iteler, salonun ortasina dogru ilerler ve kürsüde vaaz veriyormus gibi nutuk atmaya baslar.

"Frenk taifesi dar-ül islam'i (islam topragini) istila ediyor" diye gürler:

"Müslümanlar hiç bu kadar asagilanmadi. Ülkeleri, bundan önce hiç bu kadar vahsice perisan edilmedi. Durdurun bu katliami!.."

Kadi'nin yaninda, yagmalanan kentlerden kaçip gelen, basi tirasli, yüzü sakalli, gözü yasli müminler vardir. El-Haravi, Frenk saldirisina Arap âleminin kayitsizligina isyan eder:

"Ne çok kan döküldü. Ne çok güzel kiz, tatli çehrelerini utançtan elleriyle örtmek zorunda kaldi. Yigit Araplar hakarete alisti mi? Serefsizligi kabul mü ettiler?"

Salondakiler, "gözleri yasla dolduracak" bu konusma karsisinda iç çekip aglasmaya baslar. Kizar El-Haravi:

"Kiliçlar savas atesini canlandirdiginda, insanin en kötü silahi gözyasidir."

Amin Maalouf'un anlattigi sahne, islam âlemi ile Bati arasindaki 1000 yillik husumetin baslangiç noktasi sayilan Kudüs'ün yagmalanmasi olayidir.

Bu husumetin -simdilik- son meyvesi ise Bagdat istila-

Bu kez Frenk taifesinin dar-ül islam'i istilasi, yine Bagdat'tan, ama Baskadi degil, Irak Enformasyon Bakani araciligiyla duyuruluyor dünyaya...

Birinci Körfez Savasi'nda ABD'nin, füzelerden önce CNN'i gönderdigini fark eden Irak, bu kez hazirlikli çikti savas izleyicisinin karsisina...

CNN'in karsisinda El Cezire, Fox TV'nin karsisinda Abu Dabi TV, Beyaz Saray sözcüsünün karsisinda ise Mu-hammed El Sahaf var artik...

Irak Enformasyon Bakani, Irak'a saldirinin basladigi günden itibaren dünya kamuoyunun ilgi odagi oldu.

Üniformasiyla her gün ekrana çikarak cephedeki direnisi kendi alaninda sürdürüyor, dev bir propaganda makinesine karsi neredeyse tek basina savasiyor.

Bu kez kürsü, bir cami minberi degil, bir televizyon stüdyosu...

Dogrusu, Bagdat direnisinden hemen önce baslayan bu sürpriz halkla iliskiler taarruzuna sapka çikarmamak elde degil.

Basta Sark isi bir masa örtüsü üzerinde baslayan hücum, gün geçtikçe gelisti. Bakanin arkasina önce Irak'in simgesi kartal, sonra bir harita ve nihayet -"düsmanin di-li"nde yazilmis- "Ministry of Information" yazisi ilisti.

El Sahaf, önüne yigilan onlarca mikrofona egilip "ister ingilizce, ister Arapça sorun" dedi ve iki dilde düsmanlarina giristi:

"Alçaklar... emperyalist Anglosakson katirlar... serefsizler.... Yere batasicalar."

Sonra, tatmin olmayip güçlendirdi vurgusunu:

"Yerin dibine batasicalar!"

Ne yalan söylemeli, bu tek kisilik halkla iliskiler ordusunun renkli hatibinin yel degirmenlerine kafa tutmasi, bütün mazlum milletlerin "ah"i gibi isliyor insanin içine...

Beyaz Saray sözcülerinin magrur, mekanik, tekdüze, derli toplu, sogukkanli sunumuna karsi El Sahaf, bu cografyanin açik, sade, savruk, içten, kizgin dilini konusuyor.

Konusurken Amerikan ve ingiliz halkini karsisina almamaya çalisiyor, onlari liderlerinden ayiriyor.

Sogukkanliligini koruyacak kadar profesyonellesmemis henüz; duygularini kaybetmemis. Nasil kaybetsin ki, sayilarini verdigi, duvara resmini ilistirdigi ölüler onun yurttaslari... kardesleri...

Saldiri altindaki halkinin haksizliga isyanini dillendiriyor El Sahaf...

"Arap" sözcügünün "hatip" anlamini dogrularcasina uzun konusuyor.

Bazen hakaret dökülüyor dilinden.... Mahallede müsteri kaziklayan bakkala, maçta ofsayti gol sayan hakeme "giydirir" gibi rahat, bir o kadar bizden küfrediyor. Canli

yayindayken ABD ve ingiliz yetkililer için "Kiçikiriklar" deyiverdi geçenlerde ve tercüman aynen çevirdi.

El Sahaf konustukça anliyoruz yakinlik derecemizi, kan bagimizi...

Aileden birini dinler gibi, katliami anlatan bir halkin sesine kulak veriyor, gözyasi döküyoruz.

Ve 1000 yil öncesinden bir Kadi'nin sesi çinliyor kulagimizda:

"Tüfekler savas atesini canlandirdi.

Artik insanlarin en kötü silahi gözyasidir".

2 Nisan 2003 Gazetem.net

Demeliydik ki...

Colin Powell makama girdiginde ayakta beklerken, biz koltugun kenarina yaslanarak durmali ve söyle demeliydik:

"Sayin Bakan,

Sizi bu saldirinin uluslararasi mesruiyeti olmadigi konusunda uyarmistik.

Birlesmis Milletler'le ortak hareket etmenizi tembihle-mistik.

Dinlemediniz.

Bugün bölgemizde tam bir isgal kuvveti görüntüsü veriyorsunuz. Herkes sizden nefret ediyor. Mallarinizi boykot ediyor. Kamuoyunda lanetleniyorsunuz.

Dogumevlerine saldiriyorsunuz. Çoluk çocuk demeden öldürüyorsunuz. Elinizde masum Iraklilarin kaniyla buraya gelebilmenizi ve hâlâ bu katliam koalisyonuna ortak olmamizi istemenizi esefle karsiliyoruz".

Masamizin üstünde Yeni Harman dergisi olmaliydi.

Liderinin Türkiye'de "Bagdat katili" afisiyle arandigini göstermeliydik Powell'a...

Ve demeliydik ki;

"Sayin Bakan, demokrasi sicilinizi ibretle izliyoruz.

Irak'ta harp kurallarini çignerken, ülkenizde de en temel insan haklarini ihlal ediyor, özgürlükleri askiya aliyorsunuz. Ortadogu kökenlileri pesinen suçlu ilan ediyorsunuz. Gözalti sürelerini uzatiyorsunuz. Gümrüklere yeni sinirlamalar getiriyorsunuz. Amerikan esirlerinin görüntülerinin yayini engelleniyor. Savas karsiti sanatçilar, gazeteciler isten atiliyor.

Sean Penn'in Hollywood'dan, Peter Arnett'in NBC'den kovulmasindan üzüntü duyuyoruz. Bu konuda en kisa zamanda önlem alacaginizi ve yasalarda is güvencesini saglamlastiracaginizi umuyoruz."

Koltugumuzun altindaki dosyada, daha önce Washington'u ziyaret eden Türk yetkililerin görüsme tutanaklari olmaliydi. Onlarin sayfalarini çevirirken Powell'a dönüp, "Bakin Sayin Bakan... Burasi demokratik bir ülke... Meclisimiz bu konuda iradesini ortaya koydu" deyip eklemeliydik:

"inanin Meclis'teki Kizilderili lobisini zor zaptediyoruz. Amerika'ya heyet yollayip Kizilderili katliamina iliskin bir kanun tasarisi hazirlayacaklar. Komsumuzu isgalinize tepki de büyük. Bizden yardim istiyorsaniz, isgale derhal son vermek zorundasiniz. Bu sicille size yardimci olamayiz".

Biraz Ortadogu dersi vermeliydik Powell'a...

Siilerle Sünnilerin ayni camide diz dize namaz kilmasinin önemini anlatmaliydik. Antiamerikan bir Arap cephesi

kuruldugunu, Irak'a Müslüman ülkelerden gönüllü intihar komandosu yagdigini, binlerce Bin Ladin için essiz bir ortam yaratildigini anlatmaliydik.

"Hirsiniz ugruna bütün Ortadogu'yu, bütün dünya kamuoyunu karsiniza aldiniz. Yillarca yeserecek bir öfke tohumu ektiniz. Bu savasi simdiden kaybettiniz" demeliydik.

Bunlari deseydik, Amerikali bakan, aliskanlikla elini cebine atacakti muhtemelen...

Ona "Lütfen elinizi cebinizden uzak tutun" diye çikis-maliydik:

"Bizden yardim istiyorsaniz, kendinize çeki düzen vermek, saldiriyi durdurmak ve barisçi adimlar atmak zorundasiniz. Bunlari yapmazsaniz destek beklemeyin. Bagdat bombalanirken TBMM'yi by-pass edip ABD'ye yardima kalkisirsak o Meclis kafamiza yikilir."

Ve son sözümüz, Washington'da Türk Disisleri Baka-ni'na söylenenin tipatip ayni olmaliydi:

"Sayin Bakan, Türkiye topraklarinda yapacaginiz bir sey yok. Ülkenize dönün ve destegi unutun."

Bunlari diyen bir Türkiye özlüyoruz.

itibarli, ilkeli, özgüvenli, basi dik, iliskilerinde esit bir devlet istiyoruz.

Hayal gibi geliyor degil mi?

iste öyle gelmedigi zaman dostlar; adam olmusuz demektir.

3 Nisan 2003 Milliyet

Saddam'i Alkislayan Cimbomlu

Saddam Hüseyin, "Kaçti" söylentilerini yalanlarcasina Bagdat'ta sokaga çikmisti ya...

iste orada devlet baskanini görmek için kosturan Iraklilardan biri sar i-kirmizili esofman giymisti.

Esofmanin gögsünde GS amblemi vardi.

Sirtinda ise "Galatasaray" yazisi...

Herkesin izledigi görüntüdeki bu ilginç ayrintiyi Star fark etti. Ekrana yansiyan, GS'nin UEFA kupasini kazandigi yil kullandigi esofmandi. Irakli Cimbomlu, belki o zaman edindigi esofmani hâlâ üzerinde tasiyordu.

Türkiye'den bir takimin Bati'daki basarisinin Müslüman dünyayi nasil gururlandirdiginin bir baska örnegini, Suriyeli gazeteci Hüsnü Mahalli, Post Express'te llhami Algör'e anlatmisti (15 Ekim 2002):

Galatasaray Süper Kupa'yi kazandiginda, Suriye'nin Kamisli kenti kislasinda bir asker, sevincinden tankina binip havaya ates açmisti.

Mahalli, Türkiye dünya kupasinda maç kazanirken de Arap âleminin çalkalandigini söylüyor ve ekliyordu:

"ibrahim Tatlises için Sam'da, Halep'te, Beyrut'ta, Fas'ta, Cezayir'de bir milyon insan toplarsiniz. Adam seviyor iste..."

Cimbomlu Iraklinin ekranda görünmesinden iki gün önce Türk Disisleri Bakani, ülkesinin Irak'a karsi "saldirganlar koalisyonu"nda saf tuttugunu açikladi. Daha önce "Bagdat bombardimaninda ölecek çocuklari düsündükçe uykularinin kaçtigim" söyleyen Abdullah Gül, Bagdat bombardimaninda çocuklar ölürken, ABD'nin baskisiyla Ankara'daki Irakli üç diplomati "istenmeyen adam" ilan ederek kovdu. "Bu savas mesru degil" diyen Cumhurbaskanina, "Bu, bizim savasimiz degil" diyen Genelkurmayina, "Savasa hayir" diyen kamuoyuna, "Biz bu savasla yokuz" diyen Meclis kararina, Bagdat'ta ölen çocuklari düsündükçe uykusu kaçan Disisleri Bakani'na, savas haberi izlemeye dayanamayan Bayan Erdogan'a, isgalciye yumurta yagdiran Urfali-lara ragmen Türkiye "Koalisyondayiz" açiklamasi yapabiliyor.

"Türkiye koalisyonda"ysa, önceki paragrafta saydiklarim kim peki?..

Onlardan ayri bir Türkiye mi var?

Öyle bir cografya düsünün ki, Kamisli'da Galatasaray serefine tank ateslenir.

Bagdat'ta sari kirmizili esofman giyilir.

Halep'te geceleri Türk televizyonu izlenir.

Tahran kahvelerinde ibrahim Tatlises dinlenir.

Lakin ne hikmettir ki Türkiye, bu avantajini saygin bir bölge gücü olmakta kullanacagina, kendi dogusuna sirtini dönüp gayri mesru bir saldirganligin hizmetine giriyor.

ABD Disisleri Bakani'ni görünce Kösk'ü, Meclis'i, halki hiçe sayip "Koalisyondayiz" açiklamasi yapiyor.

"Hiçbir sey istemedi" denilen Colin Powell gider gitmez, dünyanin omuz silktigi bir dayatmaya boyun egip komsusunun diplomatlarini kovuyor.

Bu saldiri sonunda Bagdat düsebilir, yerine Amerikan patentli bir kukla rejim geçebilir. Ama televizyonda izledigimiz, elleri havada teslim alinirken aglayan kizin, basi posetli esir babasina sarilan oglanin, gözünün önünde ana babasi ve kardesleri katledilen Irakli yetimin öfkesi dindi-rilebilir mi?

Onlarin yarin birer intihar komandosuna dönüsmesi, Bagdat'tan binlerce Bin Ladin yetismesi engellenebilir mi?

"Basra harap olduktan sonra" Türkiye, sari-kirmizi esofmanli adama, "Sizi bombalayan koalisyonda biz de vardik" diyebilir mi?

8 Nisan 2003 Milliyet

Hepimiz Irakliyiz!

izlediniz degil mi?

Komsunuz bir "Pirus zaferi" ile bogazlandi gözünüzün önünde...

Aç birakilmis, silahsiz, savunmasiz, çaresiz bir halk kameralar huzurunda zalimce bombalandi.

Canli yayinda bagimsiz bir ülke isgal edildi; isgalci çete ekranda alkislandi; bunca zaman "Canimiz sana feda Saddam" diyenler, dün heykelinin üzerinde tepindi; siz izlediniz.

Belki televizyondaki yorumcuya katilip sevindiniz; belki savas diye sunulan bu kalleslige seyirci kalmanin utanciyla ezildiniz.

Amerikan tanklarinin Irak'a özgürlük tasidigina kandiniz belki; belki de onlarin, uygarlik yolunda çaglar boyu biriktirdigimiz, dogru bildigimiz, insani insan yapan ne varsa hepsini ezdigine inandiniz.

Saddam heykelinin balyozlayanlari izlerken "Kurtuldular" diye düsündünüz belki; "Sirada Amerika'ya boyun egmeyen kim var" diye ürktünüz belki de...

Sahinlerin bayramiydi dün...

Gaddarlik karsisinda hukukun, Pentagon karsisinda Birlesmis Milletler'in, savas karsisinda barisin, güçlü karsisinda haklinin, zorbalik karsisinda insanligin, isgalci karsisinda bagimsizligin yenildigi gündü.

Kaba askeri gücün, istediginde diledigi ülkeye girmekte, begenmedigi rejimi devirmekte, çoluk çocuk demeden öldürmekte serbest oldugunun kanitlandigi gündü.

Bush ve çetesi dünyayi esir aldi, siz izlediniz degil mi?

Simdi daha beterini seyretmeye hazir olun:

Teslimiyetçiyi... isbirlikçiyi... yagmaciyi... isgalcinin ayagina kapanan, asagilanan insanlari... kardes kanini... miras kavgasini... birikmis kini... cinayeti... ihaneti...

Saddam'in Firdevs Meydani'ndaki heykeliyle birlikte Irak mozaigini bir arada tutan çimento da dagilacak simdi...

Bagdat, kafasi koparilmis bir tavuk gibi bölgeyi birbirine katarak çirpinmaya baslayacak.

Yolsuzluguyla, isbirlikçiligiyle nam salmis isimler hükümet edecek.

ihanet, payeyle ödüllendirilecek.

isgalci, bölgeye yerlesecek.

Hepimiz Irakli olmaliyiz bugün!.. Necefli, Basrali, Kerbelali... Biz ki sora sora bulmusuz Bagdat'i... Ana gibi yâr, Bagdat gibi diyar olmadigina inanmisiz. Yanlis hesabi yolundan döndürmüsüz. Bakmayin ayri düstügümüze nicedir... Komsuyuz.

Ayni topraga bas koymusuz Havva'dan beri...

Ayni nehrin suyunda yikanmis çocuklarimiz; sinir boyunda kiz almis, kiz vermisiz. Dagin bir yani onlar, bir yani biz...

Gözden Irak olsa da gönle yakin bilmisiz.

Acilarini acimiz bilmeliyiz simdi;

Yaralarini sarmali, gözlerindeki korkuyu yenmeliyiz.

Babasiz, anasiz, kolsuz kalmis yetimlere ana, baba olmali, kol kanat germeliyiz.

Daha da önemlisi, "Ya diktatörlük ya isgal" kapanindan kurtarmaliyiz.

Heykeli isgalciye yiktirmanin çare olmadigini, isgalcinin heykelciden farki kalmadigini anlatmali; bu ikisinin disinda bir hayatin yolunu açmaliyiz. Bu isgale son vermezlerse, yikilan heykelin basina sarilan Amerikan bayragini indirmezlerse, önce bölgenin, sonra tüm dünyanin daha agir bir diktatörlüge dönüsecegini göstermeliyiz.

isgalcinin elinden kurtulmasi için yardim etmeliyiz.

Umudu yitirmeyin!

Amerika'ya pahaliya mal olacak bir zafer bu...

II. Dünya Savasi'nin dönüm noktasinda ingiliz Basbakani Churchill'e "Bu, sonun baslangici mi" diye sormuslar.

ingiliz Basbakani söyle yanitlamis:

"Hayir ama, baslangicin sonu olabilir."

10 Nisan 2003 Milliyet

-

içindekiler

/